

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI

PROGRAMU

RATOWNICTWA

I OCHRONY LUDNOŚCI

NA LATA 2014 - 2020

w 2015 roku

Warszawa, 2016

Sprawozdanie zostało przygotowane
w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

Spis treści

Wstęp	4
Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności	6
Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności	6
Plany zarządzania kryzysowego.....	7
System powiadamiania ratunkowego.....	7
Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego.....	9
Inne działania wpisujące się w realizację zadań Celu 1	12
Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.	13
Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności	16
Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa	17
Ochrona przeciwpożarowa.....	17
Organizacje realizujące zadania ratownictwa wodnego.....	18
Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami	20
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 1	38
Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych	40
Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sferze ochrony ludności i ratownictwa	40
Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze.....	40
Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych	42
Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego, w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.	57
Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy	58
Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.....	60
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2	71
Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym	72
Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkolą służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze	72
Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużycia w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.	76
Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.	77

Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM	77
Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych	79
Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3	81
Podsumowanie prac w 2015 r.....	83
Wykaz najważniejszych zadań zakończonych w ramach Programu w 2015 r.:	84
Spis tabel	88

Wstęp

W dniu 29 kwietnia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła *Uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020”¹*, zwanego dalej Programem. Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 66 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 2013 roku w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Opracowania Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2017* Program jest wspólnym przedsięwzięciem Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Administracji, Zdrowia oraz Obrony Narodowej. Obejmuje on kwestie wzajemnych relacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz systemu powiadamiania ratunkowego.

Program Ratownictwa i Ochrony Ludności jest pierwszym dokumentem, który całościowo i kompleksowo opisuje problematykę organizacji działań ratowniczych podejmowanych w celu ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przez wszystkie podmioty publiczne i społeczne realizujące te zadania. Wskazuje cele, które mają być zrealizowane w sferze ratownictwa i ochrony ludności w latach 2014 - 2020, warunki ich osiągnięcia oraz podstawowe instrumenty prawne, finansowe i organizacyjne, jakie są do tego niezbędne. Celem strategicznym Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014 - 2020 jest nowoczesna i efektywna ochrona ludności i ratownictwo odpowiadające na wyzwania związane z bezpieczeństwem obywateli.

Program powinien być wykorzystywany, jako strategiczny dokument wskazujący cele i kierunki rozwoju ochrony ludności, także na potrzeby przyszłych prac legislacyjnych w tym obszarze. Powinien być także pomocny przy sporządzaniu wniosków o wykorzystanie środków z funduszy europejskich przeznaczonych na szeroko rozumiane bezpieczeństwo wewnętrzne.

Program wymienia następujące cele szczegółowe:

- Cel 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności,
- Cel 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społecznych organizacji ratowniczych,
- Cel 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym.

Realizacja działań oraz przedsięwzięć kluczowych przewidzianych w obrębie każdego z celów przyczynia się do zaspokajania oczekiwań społecznych związanych z dalszą poprawą bezpieczeństwa obywateli (w tym bezpieczeństwa związanego z ochroną ich życia i zdrowia w przypadku nagłych zagrożeń) i efektywniejszą ochroną mienia i środowiska przed złożonymi zagrożeniami związanymi z zagrożeniami katastrofami naturalnymi i spowodowanymi przez działalność człowieka, a także z długofalowym oddziaływaniem

¹ Uchwała nr 59/2014 z dnia 29 kwietnia 2014 r., Komunikat Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 listopada 2014 r. o podjęciu przez Radę Ministrów uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 (M.P. poz. 1076).

zmian klimatycznych i skutków rozwoju cywilizacyjnego (oddziaływanie działalności przemysłowej i infrastruktury technicznej na warunki życia ludzi).

Wskazać należy, iż 2015 był dopiero pierwszym pełnym rokiem realizacji Programu.

Pod koniec 2015 r. nastąpiły zmiany organizacyjne, w wyniku których utworzone zostało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, powstałe w drodze przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i włączeniu do dotychczasowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych komórek organizacyjnych dotychczasowego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, obsługujących sprawy działów administracja publiczna i wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne².

Przeniesienie wymienionych zadań do nowego MSWiA nie powinno mieć negatywnego wpływu na jakość, sposób i terminowość realizowanych zadań wskazanych w Programie. Po kolejnym roku realizacji zadań w nowej strukturze organizacyjnej, można będzie odpowiedzieć na pytanie, czy zmiana przyniosła pożądane efekty i pozwoliła na wzmocnienie znaczenia Programu dla zadań realizowanych przez poszczególne podmioty.

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie informacji o realizacji zadań w 2015 r., w ramach Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności, nadesłanych przez podmioty realizujące zadania opisane w Programie.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz.U. poz. 1946).

Realizacja zadań w ramach Celu 1 Poprawa sprawności funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności

Projekt założeń do projektu ustawy o ochronie ludności

Jednym z zadań wskazanych przez Program Ratownictwa i Ochrony Ludności jest przygotowanie ogólnych ram prawnych regulujących działalność instytucji i służb publicznych oraz organizacji społecznych zaangażowanych w realizację zadań w sferze ratownictwa i ochrony ludności. Ówczesny Departament Ratownictwa i Ochrony Ludności MSW opracował we współpracy z Szefem Obrony Cywilnej Kraju projekt założeń projektu ustawy o ochronie ludności. Opracowany projekt miał uregulować kwestie ochrony ludności, również w przypadku stanów nadzwyczajnych oraz w czasie wojny. Zasadniczym celem tego projektu było stworzenie ram prawnych dla warunków niezbędnych dla ochrony życia i zdrowia ludzi oraz podstawowych warunków dla przetrwania ludności w sytuacjach zagrożeń, jak również współpracy i współdziałania organów, służb i innych podmiotów wykonujących zadania z zakresu ochrony ludności. Projekt założeń był dwukrotnie kierowany pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów. W dniu 14 maja 2015 r. został zdjęty z porządku obrad tego Komitetu. Zaleceniem Komitetu było dokonanie ponownej analizy skutków finansowych wdrożenia przyszłej regulacji. Analiza w ww. zakresie została dokonana przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju, a jej wyniki potwierdziły prawidłowość oszacowania skutków finansowych wykazanych w tym projekcie. We wrześniu 2015 r. ówczesny Sekretarz Stanu w MSW odpowiedzialny za kwestie legislacji w byłym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych uznał, że w związku z brakiem możliwości zakończenia prac nad ww. projektem w VII kadencji Sejmu, prace nad przedmiotowym projektem założeń należy zawiesić.

W lutym 2016 r. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej - Szef Obrony Cywilnej Kraju powołał zespół³ złożony z przedstawicieli Komendy Głównej PSP, którego celem będzie opracowanie, we współpracy z resortem obrony narodowej, regulacji dotyczącej ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej zapewniającej bezpieczeństwo każdemu obywatelowi i każdej osobie przebywającej na terenie RP w sytuacji zagrożeń naturalnych, cywilizacyjnych i stanu wojny, a także możliwość skutecznego działania organów państwa w tym zakresie. Zespół będzie pracować z wykorzystaniem dotychczasowych prac legislacyjnych w tym zakresie prowadzonych w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

³ Zespół do spraw opracowania projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej został powołany na mocy decyzji Nr 10 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie powołania zespołu do spraw przygotowania projektu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Plany zarządzania kryzysowego

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (aktualnie Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji) przygotowano „Zarządzenie nr 12 Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lipca 2015 roku w sprawie sposobu realizacji przez komórki organizacyjne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zadań związanych z wprowadzeniem, zmianą lub odwołaniem stopnia alarmowego”. Ponadto przygotowano „Instrukcję bezpieczeństwa w budynkach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych”, podpisaną przez Dyrektora Generalnego MSW, w dniu 12 sierpnia 2015 roku.

Opracowano standardowe procedury operacyjne do Planu Zarządzania Kryzysowego działu administracji rządowej „sprawy wewnętrzne”:

- PO 6 – Procedura określająca tryb realizacji zadań w sytuacji wprowadzenia stanu klęski żywiołowej,
- SPO 7 – Procedura określająca tryb realizacji zadań w sytuacji przygotowania do wprowadzenia lub wprowadzenia stanu wyjątkowego,
- SPO 8 – Procedura określająca tryb realizacji zadań w sytuacji przygotowania do wprowadzenia lub wprowadzenia stanu wojennego,
- SPO 10 – Procedura określająca tryb realizacji zadań w sytuacji masowego napływu cudzoziemców na terytorium RP, którzy złożyli wniosek o nadanie statusu uchodźcy na terytorium RP.

W ówczesnym MSW opracowano „Krajowy plan postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych” zatwierdzony w dniu 11 maja 2015 r.

System powiadamiania ratunkowego

W 2015 r. kontynuowano realizację zadań mających na celu usprawnienie Systemu Powiadamiania Ratunkowego.

Kontynuowano integrację teleinformatyczną systemu teleinformatycznego powiadamiania ratunkowego z Systemem Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej oraz Systemem Wspomagania Dowodzenia Policji, jak również prace nad Systemem Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego. Wdrożono i uruchomiono interfejs SWD PSP - System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego (SIPR) w Komendach Powiatowych/Miejskich. Termin realizacji tego zadania został przesunięty na 18 stycznia 2016 roku. Spowodowane było to brakiem podłączenia wszystkich jednostek PSP do sieci OST 112. Podłączenie jednostek do sieci realizowane było przez Policję.

Efektem realizacji tego zadania jest zapewnienie przekazywania zgłoszeń pomiędzy SK PSP i WCPR oraz pozostałymi służbami w ramach SPR w postaci elektronicznej.

Zadanie zapewnienia dostępu do usługi powiadamiania ratunkowego dla społeczeństwa realizowane jest stale przez MSWiA (wcześniej Ministra Administracji i Cyfryzacji), wojewodów, Policję, PSP, Urząd Komunikacji Elektronicznej, operatorów telekomunikacyjnych. W 2015 r. kontynuowano działania na rzecz wdrożenia pełnej

funkcjonalności systemu powiadamiania ratunkowego. Przeprowadzono pilotaż integracji SI CPR z SWD Policji i SWD PSP, co znacznie usprawniło kontakty centrów powiadamiania ratunkowego z dyspozytorniami Policji i Państwowej Straży Pożarnej, poprzez wykorzystanie tzw. formatek, tj. docelowego modelu przekazywania informacji o zgłoszeniach alarmowych za pomocą interfejsu komunikacyjnego.

W rozwiązaniu tym operatorzy numerów alarmowych w CPR dokonują pełnego opisu zdarzenia i przekazują go do dyspozytora służby drogą elektroniczną, bez przełączania do dyspozytora rozmowy ze zgłaszającym. Wprowadzenie tego modelu funkcjonowania SPR pozwoliło służbom na skupieniu się na ich docelowych zadaniach, czyli dysponowaniu do danego zdarzenia odpowiednich sił i środków.

Dodatkowo zaktualizowany został jednolity katalog zdarzeń, a w 2016 r. przewidziana jest jego implementacja do systemu teleinformatycznego.

W celu poprawienia dostępności usługi dla obywateli wprowadzono zmiany w systemie teleinformatycznym, co skróciło średni czas oczekiwania na połączenie z operatorem do 9 sekund, tj. o 2 sekundy mniej niż w miesiącach poprzedzających wprowadzenie zmian.

W 2015 r. zakończono realizację projektu pn. System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego, współfinansowanego ze środków UE, w ramach którego wytworzony został system teleinformatyczny SPR. Ostatnimi działaniami prowadzonymi na rzecz SPR w projekcie, było zwiększenie niezawodności i wydajności systemu, a także poprawa jego bezpieczeństwa.

W obszarze działań legislacyjnych opracowano i ogłoszono *rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb szkoleń operatorów numerów alarmowych* (Dz. U. poz. 2356).

SWD Policji został wdrożony we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji na obszarze całego kraju. Do końca 2015 r. dokonano pilotażowego uruchomienia interfejsu komunikacyjnego współpracy SWD z Systemem Informatycznym Powiadamiania Ratunkowego. Zadanie to realizowane jest siłami własnymi Policji.

Eksploatacja systemu znajduje się na etapie modyfikacji i rozwoju oraz osiągnięcia interoperacyjności z innymi systemami tworzącymi SPR. Termin produkcyjnego uruchomienia interfejsu zapewniającego pełną elektroniczną wymianę informacji SWD Policji z SIPR planowany jest do końca 2016 r.

Dzięki działaniom w 2015 r. uzyskano efekt zapewnienia społeczeństwu możliwości szybkiego i niezawodnego korzystania z numeru alarmowego 112. Zapewniono usprawnienie oraz koordynację działań i racjonalne wykorzystania zasobów służb ratowniczych, uczestniczących w realizacji obsługi zgłoszeń alarmowych.

Wspieranie Państwowego Ratownictwa Medycznego

Zadania w ramach Celu 1 były następujące:

- utworzenie nowych szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR),
- modernizacja istniejących SOR,
- modernizacja istniejących i utworzenie nowych centrów urazowych,
- wybudowanie/wyremontowanie całodobowych lotnisk/lądowisk przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego,
- budowa/remont i doposażenie baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego (LPR) i wyposażenie śmigłowców.

Tabela 1 Zadania realizowane w ramach Działania 12.1 osi priorytetowej XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013

Działanie	Typ projektu/konkursu	Liczba umów	Wydatki kwalifikowalne [zł]	Dofinansowanie z EFRR [zł]	Projekty zakończone (zatwierdzony wniosek o płatność końcową)	
					ogółem	w tym w 2015 r.
12.1	Centrum Urazowe	13	143 048 210,83	121 590 979,18	13	2
12.1	Lotnicze Pogotowie Ratunkowe	2	68 279 999,99	58 037 999,99	2	2
12.1	Konkurs nr 1/2008 (ambulanse)	128	114 797 931,13	97 565 563,67	128	0
12.1	Konkurs nr 1/2010 (lądowiska)	35	61 973 038,06	52 677 082,21	35	3
12.1	Konkurs nr 2/2008 (sor-y)	94	472 281 058,98	400 036 345,94	92	5
<i>Razem Priorytet XII PO IiŚ 2007 - 2013</i>		272	860 380 239,00	729 907 971,00	270	12

W 2015 r. zakończono realizację 12 inwestycji w zakresie wsparcia infrastruktury Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Oś priorytetowa XII PO Infrastruktura i Środowisko 2007 - 2013:

W ramach XII Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 - 2013, Działanie 12.1 *Rozwój systemu ratownictwa medycznego*, wsparcie ze środków unijnych uzyskały projekty przyczyniające się do zapewnienia udzielania świadczeń medycznych na wysokim poziomie, opartym o standardy obowiązujące w państwach Unii Europejskiej, tj. projekty dotyczące zakupu ambulansów, przebudowy, rozbudowy i wyposażenia szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz centrów urazowych, budowy/remontu lądowisk przyszpitalnych oraz budowy/remontu i doposażenia baz LPR.

W ramach przedmiotowego Działania ogłoszone zostały 3 nabory wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym:

1. Konkurs 1/2008 - Zakup specjalistycznych środków transportu sanitarnego (ambulansów) wraz z wyposażeniem na potrzeby specjalistycznych i podstawowych zespołów ratownictwa medycznego.
2. Konkurs nr 2/2008 - Przebudowa, rozbudowa i remont obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego (szpitalne oddziały ratunkowe istniejące lub planowane do utworzenia zgodnie z wojewódzkim planem działania systemu) w taki sposób, aby dostosować je do wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa. Zakup wyrobów medycznych służących do diagnostyki lub terapii, z wyłączeniem wyrobów i produktów jednorazowego użytku, w tym dostosowanie stanu technicznego istniejącej infrastruktury do użytkowania zakupionych wyrobów. Budowa i remont lądowisk dla helikopterów służących dostępności do szpitalnych oddziałów ratunkowych.
3. Konkurs nr 1/2010 - Budowa i remont lądowisk dla helikopterów służących dostępności do szpitalnych oddziałów ratunkowych.

Ponadto, w okresie od uruchomienia Programu do końca 2015 r. w ramach Działania 12.1 zrealizowano z Beneficjentami projektów indywidualnych 15 inwestycji (13 w zakresie centrów urazowych, dwie dotyczyły baz lotniczego pogotowia ratunkowego).

Rzeczowa realizacja wszystkich inwestycji współfinansowanych w ramach Działania 12.1 PO Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013 zakończyła się do dnia 31 grudnia 2015 r.

W efekcie działań w ramach Osi priorytetowej XII PO Infrastruktura i Środowisko 2007 - 2013:

- zakupiono 335 ambulansów na potrzeby ratownictwa medycznego, z czego wszystkie przed 2013 r.,
- rozbudowano, wyremontowano lub doposażono 13 centrów urazowych, w tym realizację 2 z nich zakończono w 2015 r. (realizacja projektów przyczynia się do szybszego diagnozowania i leczenia pacjentów z obrażeniami wielonarządowymi),
- zmodernizowano i/lub doposażono 92 szpitalne oddziały ratunkowe, w tym 5 w 2015 r. (zakupiono nowoczesne aparaty i urządzenia niezbędne do diagnostyki i leczenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego (aparaty RTG z ramieniem C, kardiomonitoring, aparaty do znieczulenia dzieci i dorosłych, respiratory stacjonarne i transportowe, defibrylatory, ultrasonografy, a także mobilne stoły operacyjno-zabiegowe), zapewniono dostęp do lądowiska dla helikopterów). Zakończenie ostatnich 2 projektów dotyczących SOR-ów planowane jest w I półroczu 2016 r.,
- wybudowano lub wyremontowano 75 lądowisk dla helikopterów, ułatwiających transport pacjentów do szpitalnych oddziałów ratunkowych,
- wybudowano i doposażono 11 baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, z czego zakończenie prac w ramach 2 ostatnich baz odbyło się w 2014 r.

Oś priorytetowa IX PO Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020:

W ramach IX Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020, Działanie 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego, wsparcie ze środków unijnych mogą uzyskać projekty przyczyniające się do zapewnienia udzielania świadczeń medycznych na wysokim poziomie, opartym o standardy obowiązujące w państwach Unii Europejskiej, tj. projekty dotyczące przebudowy, rozbudowy i wyposażenia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz tworzenia nowych; modernizacji istniejących centrów urazowych oraz budowy nowych; remontu lądowisk przy jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w udzielaniu świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, remontu i doposażenia baz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz doposażenia śmigłowców w sprzęt umożliwiający loty w trudnych warunkach atmosferycznych i w nocy.

Ogłoszono dwa konkursy:

Konkurs nr 9.1/1/2015 na dofinansowanie projektów dotyczących wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk wstępnej intensywnej terapii (roboty budowlane, doposażenie) – projekty realizowane będą z wyłączeniem województwa mazowieckiego (procedura wyboru projektów przewidziana jest na 2016 r).

Konkurs nr 9.1/2/2015 na dofinansowanie projektów dotyczących wsparcia istniejących szpitalnych oddziałów ratunkowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk wstępnej intensywnej terapii (roboty budowlane, doposażenie) – projekty realizowane będą wyłącznie na terytorium województwa mazowieckiego (procedura wyboru projektów przewidziana jest na 2016 r).

Pozostałe przedsięwzięcia będą realizowane w ramach projektów pozakonkursowych (tryb pozakonkursowy).

Do Planu działań na 2015 zgłoszono 18 projektów pozakonkursowych dotyczących utworzenia SOR (roboty budowlane, doposażenie, budowa/remont lądowiska) oraz 13 projektów pozakonkursowych dotyczących inwestycji (roboty budowlane, doposażenie) w istniejących CU.

W 2015 roku w ramach osi IX PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 nie wybrano do dofinansowania żadnego projektu.

Do 2020 (z możliwością przedłużenia do 2023 r.) planowana jest realizacja zadań w ramach Działania 9.1 *Infrastruktura ratownictwa medycznego* PO Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020.

W początkowej fazie realizacji brak jest mierzalnych efektów w 2015 r.

Na podstawie przepisów *ustawy z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. z 2013 r. poz. 757 z późn. zm.) – art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1, art. 48 ust. 1, finansowanie szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) realizowane jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia, finansowanie działalności zespołów ratownictwa medycznego (ZRM) realizowane jest przez Wojewodę (Narodowy Fundusz Zdrowia), finansowanie działalności

lotniczych zespołów ratownictwa medycznego (SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe) przez Ministra Zdrowia.

Środki przekazane w 2015 r.:

- Szpitalne oddziały ratunkowe (SOR) – 971 067 tys. zł,
- Zespoły ratownictwa medycznego (ZRM) – 1 839 592 tys. zł,
- SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe – 101 772 tys. zł.

Uzyskany efekt zrealizowanego zadania to zapewnienie finansowania świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez zespoły ratownictwa medycznego, lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz szpitalne oddziały ratunkowe.

Inne działania wpisujące się w realizację zadań Celu 1

W dniu 27 stycznia 2015 r. w Szkole Aspirantów PSP w Krakowie odbyła się Konferencja naukowa „Współczesność oraz perspektywy Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego II”. Konferencja zgromadziła przedstawicieli z różnych instytucji, ośrodków akademickich oraz służb współdziałających na co dzień z KSRG. Celem spotkania było poszukiwanie racjonalnych rozwiązań organizacji systemu, w szczególności relacji, jakie zachodzą pomiędzy KSRG a otoczeniem w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego oraz determinantów skuteczności działań systemu. Konferencja zakończyła się pokazem sprzętu, wśród którego można było się zapoznać z wyposażeniem wykorzystywanym przez grupy poszukiwawczo-ratownicze oraz projektem nowego modelu ubrania specjalnego.

W dniach 6 i 7 października 2015 r. w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie miała miejsce konferencja pod hasłem „XX-lecie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – stan aktualny i perspektywa rozwoju”. Zadaniem Konferencji było omówienie dorobku krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, problemów dnia dzisiejszego oraz perspektyw rozwoju tej struktury ratowniczej, bez której nie można dziś sobie wyobrazić sprawnego funkcjonowania systemu bezpieczeństwa w naszym kraju. W pierwszym - roboczym dniu konferencji zagadnienia problemowe omawiane były w trzech panelach warsztatowych - operacyjnym, szkoleniowym i logistyczno-finansowym. Drugi dzień konferencji poświęcono wypracowaniu oraz przedstawieniu rekomendacji i wniosków przez moderatorów z poszczególnych paneli.

Drugiego dnia konferencji odbyła się również część oficjalna, na której podsumowano dorobek 20 lat istnienia KSRG i przypomniano jego rys historyczny.

W 2015 r. w drodze nieodpłatnego przekazania mienia ruchomego resort obrony narodowej udzielił wsparcia podmiotom uprawnionym na podstawie *ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego* (Dz.U. z 2013 r. poz. 712, z późn. zm.) oraz *ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego* (Dz.U. poz. 1322, z późn. zm.), i wykonującym zadania z zakresu ratownictwa i ochrony ludności. Łączna wartość mienia ruchomego przekazanego organizacjom pozarządowym (148 wniosków organizacji pozarządowych, w tym 84 wnioski z Ochotniczych Straży Pożarnych) wyniosła 3 252 680,32 zł. Wsparcia udzielono także państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym (34 wnioski). Łączna wartość

przekazanego mienia wyniosła 3 636 725,50 zł. Mienie ruchome przekazane zostało także placówkom służby zdrowia (5 wniosków) na łączną kwotę 22 750,98 zł.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP w 2015 r. doposażył ochotnicze straże pożarne w specjalistyczny sprzęt do działań ratowniczych. Dzięki temu w 2015 r. uprawnionych było (tzn. posiadających wiedzę, umiejętności praktyczne oraz niezbędne kwalifikacje ratowników, a także specjalistyczny sprzęt ratowniczy do specjalistycznych działań ratowniczych) jednostek OSP do działań w ratownictwie:

- technicznym i drogowym – 4 978 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 405 jednostek),
- powodziowym i nawodnym – 2 718 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 286 jednostek),
- chemicznym i ekologicznym – 382 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 61 jednostek),
- medycznego (kwalifikowana pierwsza pomoc) – 5 062 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 293 jednostek),
- wysokościowym – 374 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 90 jednostek),
- wodnym – 901 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 222 jednostek),
- poszukiwawczo-ratowniczym – 3 189 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 231 jednostek),
- inne – 470 jednostek OSP (wzrost w stosunku do 2014 r. o 90 jednostek).

W dniach 20 - 24 kwietnia 2015 r. w Republice Czeskiej odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli polskich instytucji realizujących zadania w obszarze ochrony ludności. Celem wizyty było zapoznanie się z funkcjonowaniem Zintegrowanego Systemu Ratowniczego Republiki Czeskiej, poznanie czeskich doświadczeń i przyjętych rozwiązań legislacyjnych w zakresie ochrony ludności, przeciwdziałania i usuwania skutków katastrof oraz klęsk żywiołowych, w tym systemu ostrzegania i alarmowania, a także dyskusja na temat rozwoju współpracy naukowej i dydaktycznej w zakresie kształcenia kadr na potrzeby ochrony ludności. W skład delegacji polskiej weszli przedstawiciele ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie. Wizyta stała się okazją do zaprezentowania rządowego Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014-2020 oraz Regionalnego Systemu Ostrzegania i pokazała jednocześnie zainteresowania strony czeskiej rozwiązaniami stosowanymi w Polsce w dziedzinie ratownictwa i ochrony ludności.

Kierunek 1.1. Zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, co roku dokonuje aktualizacji analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa, opracowanych według załącznika nr 1 do *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia*

18 lutego 2011 r. w sprawie zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. Nr 46, poz. 239). Przy realizacji tego zadania Komendant Główny PSP współpracuje z komendami wojewódzkim PSP, służbami i inspekcjami, społecznymi organizacjami ratowniczymi oraz innymi podmiotami wpisanymi do planów powiatowych i wojewódzkich.

W II kwartale 2015 r. dokonano corocznej aktualizacji analiz zagrożeń dla wszystkich powiatów i województw. Analizy zagrożeń opracowywane są zgodnie z metodyką oceny zagrożeń gmin i powiatów zawartą w ww. rozporządzeniu. Aktualne informacje na temat zagrożeń występujących na danym terenie wykorzystywane są w procesie planowania, zarówno przedsięwzięć zapobiegających (prewencyjnych), jak i operacyjno-ratowniczych. Wyniki przeprowadzonych analiz wykorzystuje się m. in. na potrzeby ustalania normatywu wyposażania jednostek organizacyjnych PSP oraz planowania operacyjnego w zakresie ratownictwa specjalistycznego. Wykonanie przedmiotowych analiz poprzedza opracowanie procedur postępowania w planach zarządzania kryzysowego i ratowniczych.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej oraz komendy wojewódzkie PSP dążą do *zwiększenia sprawności interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego*. Dzięki realizacji tego zadania minimalizowany jest średni czas oczekiwania na przyjazd służb ratowniczych do miejsca zdarzenia. Jest to jedno z podstawowych oczekiwań społecznych w stosunku do służb ratowniczych. Uzyskana wartość miernika oceniana w kontekście społecznych oczekiwań i aspekcie efektywności jest w pełni satysfakcjonująca w ramach wyznaczonego celu.

Wartość wskaźnika jest zależna od stanu organizacyjno-technicznego jednostek KSRG do podjęcia działań ratowniczych w analizowanym okresie. Stan organizacyjno-techniczny wynika z liczby jednostek KSRG zabezpieczających analizowany obszar, ich rozmieszczenia oraz stanu technicznego pojazdów gaśniczych, jak również dyspozycyjności jednostek OSP. Systematyczny wzrost liczby OSP w KSRG (w 2015 r. do systemu zostało włączonych kolejnych 165 jednostek OSP, jest to o 75 jednostek więcej niż planowano) wraz z jednoczesną poprawą stanu technicznego pojazdów gaśniczych oraz większa dyspozycyjność tych jednostek ma znaczący wpływ na czas dotarcia do miejsca zdarzenia.

Drugim czynnikiem mającym istotny wpływ na wartość tego miernika są ograniczenia w ruchu drogowym wydłużające czas dojazdu jednostek KSRG do miejsca interwencji, a wynikające z warunków atmosferycznych czy przejezdności poszczególnych ciągów drogowych. Z uwagi na znaczną poprawę stanu dróg w kraju, wpływ tego czynnika systematycznie maleje.

Wskaźnikiem realizacji tego zadania jest wskaźnik liczby ludności objętej standardową ochroną do ogółu ludności (wyrażony w %), gdzie podjęcie działań ratowniczych wynosi do 15 minut. Stopień realizacji tego zadania w 2015 r. wyniósł 90,21%. Zadanie to realizowane jest stale a jego zakończenie planowane jest w 2020 r.

Zadanie zapewnienia możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut realizowane jest również przez Szkołę Aspirantów PSP w Krakowie – JRG. Podmiotem, który współpracuje przy realizacji zadania jest Komendant Miejski PSP w Krakowie. Realizowane jest porozumienie pomiędzy SA PSP w Krakowie

a KM PSP w Krakowie w sprawie funkcjonowania JRG SA PSP w Krakowie w systemie ratowniczo-gaśniczym miasta i powiatu krakowskiego. JRG SA PSP w Krakowie posiada własny rejon chroniony i dysponowane jest do działań przez SKKM PSP w Krakowie. Elementami niezbędnymi przy realizacji tego zadania są: dobra znajomość topografii miasta, utrzymywanie wysokiej gotowości operacyjnej oraz utrzymywanie odpowiedniego stanu technicznego pojazdów. Wskazać należy, iż JRG SA PSP w Krakowie dociera na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut aż w 95,35% ogółu interwencji.

Podobnie zadanie zapewnienie możliwości realizacji działań ratowniczych dla standardu 80% populacji w czasie poniżej 15 minut realizowane jest przez JRG Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Uczelnia przy realizacji tego zadania współpracuje z JRG 1-17 Miasta Stołecznego Warszawa. W 2015 r. JRG SGSP podjęła 626 wyjazdy ratownicze, w tym 588 wyjazdów miało czas dotarcia poniżej 15 min, co stanowi 93,93% wszystkich wyjazdów. Zadanie realizowane jest poprzez rozpoznanie własnego rejonu działania oraz rozpoznanie dróg dojazdowych do obiektów. Zadanie realizowane jest na bieżąco ze względu na zachodzące zmiany w infrastrukturze drogowej i budowlanej miasta.

W Szkole Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, na podstawie umowy z Komendantem Miejskim PSP w Poznaniu, od 1 czerwca 2014 r. Szkoła posiada rejon interwencyjnego działania ratowniczego. W roku 2015 szkolna Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza dysponowana przez SKKM Poznań interweniowała 902 razy (272 pożary, 493 miejscowe zagrożenia oraz 137 alarmy fałszywe). Zadanie realizacji działań ratowniczych dla „standardu 80%” populacji w czasie poniżej 15 minut wykonano w 88%. Z uwagi na przebudowę infrastruktury drogowej w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły oraz realizowanie innych inwestycji na terenie miasta Poznania i powiatu zadanie wymagało bieżącego rozpoznania operacyjnego tras dojazdu do obiektów oraz uzgadniania możliwości przejazdu samochodów ratowniczych z wykonawcami prac budowlano-remontowych.

Określenie standardów ratowniczych z uwzględnieniem sprzętu i normatywu wyposażenia ratowniczego jest kolejnym zadaniem realizowanym przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP, szkołami PSP oraz Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpozarowej – Państwowy Instytut Badawczy. W ramach tego zadania uzgodniono z komendantami wojewódzkimi PSP i komendantami szkół PSP normy wyposażenia w pojazdy i sprzęt dla komend powiatowych/miejskich, komend wojewódzkich oraz szkół PSP, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej* (Dz. U. poz. 1793). Dokonano analizy zapisów zatwierdzonych standardów wyposażenia samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych, użytkowanych przez jednostki ratowniczo-gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych, zasad ratownictwa w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym oraz aktualnie dostępnych rozwiązań technicznych. Opracowano nowe standardy wyposażenia dla samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych, wykorzystywanych podczas akcji ratowniczo-gaśniczych przez jednostki PSP.

W efekcie tych działań opracowano tabele wyposażenia dla poszczególnych województw oraz szkół Państwowej Straży Pożarnej, określających:

- wymagane (planowane) wyposażenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w pojazdy ratowniczo-gaśnicze i specjalne, kontenery oraz sprzęt i środki techniczne,
- wymagane (planowane) wyposażenie w sprzęt specjalistyczny, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa specjalistycznego (technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego),
- wymagane (planowane) wyposażenie krajowych baz sprzętu specjalistycznego i środków gaśniczych.

Znowelizowano 10 standardów wyposażenia samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych oraz opracowano nowe standardy wyposażenia dla samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych - łącznie 7 nowych standardów.

Zadanie to zostało zrealizowane w 100% i zakończone z dniem 31 grudnia 2015 r.

W Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z KW PSP przygotowano w 2015 r. „Metodykę szacowania procenta populacji objętej czasem dojazdu (na przykładzie 15 min.) jednostek ochrony przeciwpożarowej, jako element analizy zabezpieczenia operacyjnego i planów ratowniczych”. Dokument został zatwierdzony przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP. Przy wykorzystaniu narzędzi GIS dokonano obliczenia miernika procenta populacji objętej czasem dojazdu do 15 min. - wartość wyniosła 80,9. Zadanie to realizowane jest w systemie ciągłym do 2020 r., w 2015 r. zrealizowano 80% przewidywanego zakresu zadania.

Kierunek 1.2. Wprowadzenie mierników efektywności działania służb ratownictwa i ochrony ludności

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP realizuje zadanie *Poprawa jakości prowadzonych działań ratowniczych*. Wskaźnikiem realizacji tego zadania jest stosunek (wyrażony w %) akcji ratowniczych poddanych analizie do liczby zdarzeń wymagających opracowania analizy w zakresie prowadzonych działań ratowniczych. W 2015 r. zrealizowano to zadanie na poziomie 96%. Zadanie to realizowane jest do końca realizacji Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności, tj. do 2020 r. W 2015 r. wykonano analizy działań ratowniczych na terenie kraju, co pozwoliło na:

- standaryzację (w granicach możliwości) sposobu oceny działań;
- wdrożenie mechanizmu weryfikacji i aktualizacji przyjętych zasad i procedur;
- wdrożenia systemu oceny efektywności rozwiązań organizacyjnych;
- zmniejszenie ryzyka popełniania błędów podczas prowadzonych działań ratowniczych.

KG PSP monitoruje efektywność działań realizowanych przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej. W tym celu, opracowano „Cele i kierunki działania Państwowej Straży Pożarnej i krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na 2015 r.” oraz „Plan działalności KG PSP na 2015 r.”.

SGSP zrealizowało samodzielny temat badawczy pt. „Polski System Ratowniczy - istota, organizacja i integracja” (numer tematu MN-422/28/15). Część wyników badań została już opublikowana, kolejna część jest przygotowywana do publikacji⁴. Wyniki badań stanowią podstawę do analiz sieciowych funkcjonowania ratownictwa w Polsce, wpisującego się również w międzynarodowe struktury bezpieczeństwa. Wyniki tychże analiz będą zasadniczym punktem wyjścia do opracowania wskaźników sprawności (w tym efektywności) polskiego systemu ratownictwa, jego systemów szczegółowych (m.in. krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne), a także dla poszczególnych podmiotów ratownictwa.

Kierunek 1.3. Wprowadzenie analizy potrzeb i kosztów w poszczególnych dziedzinach ratownictwa

Ochrona przeciwpożarowa

Związek OSP RP prowadzi bieżący monitoring wyposażenia ochotniczych straży pożarnych w sprzęt ratowniczy i środki ochrony indywidualnej. Co roku po zebraniach sprawozdawczych we wszystkich OSP sporządzane są sprawozdania, obowiązkowo wprowadzane są dane do elektronicznego SYSTEMU OSP w zakresie posiadanego wyposażenia oraz zapotrzebowania na nowy sprzęt. Przedmiotowe dane statystyczne są weryfikowane przez oddziały gminne, powiatowe i wojewódzkie Związku OSP RP.

Związek OSP RP prowadzi również bieżący monitoring nakładów finansowych poniesionych przez samorządy i same OSP na zakup m.in. normatywnego wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt ratowniczy i środki ochrony indywidualnej posiadających świadectwa dopuszczenia.

Po zebraniach sprawozdawczych, OSP przesyłają również dane o wydatkach, wyposażeniu oraz zapotrzebowaniu na nowy sprzęt, w szczególności plany zakupu nowych pojazdów. Przedmiotowe dane statystyczne są weryfikowane przez oddziały gminne, powiatowe i wojewódzkie Związku OSP RP.

W 2015 r. statutowe zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowało 16 304 ochotniczych straży pożarnych (w tym 4 194 włączonych do KSRG) oraz Związek OSP RP.

W ochotniczych strażach pożarnych zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowali członkowie w ogólnej liczbie 697 783 (wzrost w stosunku do 2014 r. o 950 członków), w tym 259 514 członków zwyczajnych OSP mogących brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

⁴ Gromek P. *Ratownictwo w ochronie ludności. Istota. System. Kierunki rozwoju* Wyd. SGSP, ISBN:978-83-88446-54-2 Warszawa 2015. Zakładany termin publikacji Gromek P. *Ratownictwo w ochronie ludności. Potencjał. Funkcjonowanie. Integracja* to czerwiec 2016 r.

Do dyspozycji członków ochotniczych straży pożarnych na potrzeby ich działalności funkcjonują w całym kraju 15 784 remizy z 23 572 stanowiskami garażowymi dla samochodów ratowniczo-gaśniczych, w tym:

- w remoncie – 2 487,
- w rozbudowie – 756,
- w budowie – 224.

W roku 2015 oddano do użytku 256 nowych budynków remiz OSP.

Na potrzeby realizacji działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej i działań ratowniczych ochotnicze straże pożarne wyposażone są w samochody ratowniczo-gaśnicze (ciężkie, średnie i lekkie) oraz inne rodzaje pojazdów (w tym podnośniki hydrauliczne, drabiny mechaniczne, samochody techniczne z wyposażeniem, turbopompy na przyczepie, przyczepy gaśnicze, przyczepy na środki gaśnicze, przyczepy węzowe).

Organizacje realizujące zadania ratownictwa wodnego

W Mazurskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym zatrudnionych jest 23 ratowników z etatów dofinansowanych ze środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, 2 pracowników zatrudnionych jest ze środków własnych. W okresie letnim dodatkowo zatrudnianych jest 20 ratowników na plażach miejskich w Giżycku, Mikołajkach i Kalu. W ciągłej gotowości dobowej przez cały rok jest 9 ratowników. Koszt utrzymania stałej gotowości operacyjnej w 2015 r. (w tym 291 ratowników MOPR, utrzymanie gotowości operacyjnej pojazdów) wyniósł ok. 1 200 000 zł i został poniesiony w ramach dotacji ze środków publicznych w 63,8%. Pozostała kwota niezbędna do utrzymania bezpieczeństwa na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich została pokryta z umów z partnerami współpracującymi z MOPR. Analizując koszty utrzymania standardowej gotowości operacyjnej, koszty aż w 36,2% przerosły dotacje ze środków publicznych.

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe posiada 7 stacji ratowniczych rozmieszczonych na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich tak, aby od momentu zgłoszenia, do momentu dotarcia na miejsce zdarzenia maksymalny czas nie przekroczył 15 minut. Cztery bazy całoroczne działające przez całą dobę znajdują się w Giżycku, Harszu/Składowie, Mikołajkach i Piszcu/Łupkach. Trzy bazy sezonowe działające od 1 czerwca do 30 września znajdują się w Sztynorcie, Rynie i Wierzbie. Główną siedzibą jest Giżycko, gdzie usytuowane jest Centrum Koordynacji Ratownictwa Wodnego (CKRW). Dyspozytorzy w CKRW pełnią dyżury całodobowo, gdzie mogą dysponować 17 łodziami ratowniczymi:

- 12 łodzi hybrydowych,
- 2 łodzie z otwieranymi dziobami (możliwość transportu na terenie całego kraju podczas ćwiczeń, klęsk żywiołowych itp.),
- 3 kutry ratownicze.

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe posiada sześć pojazdów:

- 4 samochody podstawowe (trzy samochody terenowe typu Pick-up, z napędem na 4 koła i wyciągarkami oraz jeden samochód typu "bus" do transportu ratowników),
- 2 samochody specjalistyczne (samochód grupy nurkowej z agregatem prądotwórczym, najaśnicami, ogrzewaniem postojowym oraz jeden samochód typu „ambulans”).

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe posiada 3 poduszki ratowniczo-patrolowe oraz skuter śnieżny wykorzystywane do ratownictwa lodowego. W gotowości są dwa zespoły wyjazdowe w razie konieczności działania na terenie kraju np. podczas powodzi. Podczas działań ratowniczych wykorzystywany jest sprzęt medyczny, nurkowy, wysokościowy oraz lodowy.

Koszt utrzymania stałej gotowości operacyjnej pojazdów i poszczególnych elementów wyposażenia w 2015 r. wyniósł ok. 80 000 zł (są to koszty pierwszego zatankowania paliwem łodzi i pojazdów, ubezpieczenie i przeglądy). Podczas jednej akcji ratowniczej (roboczo-godziny) koszt paliwa, materiałów opatrunkowych itp. wynosi 150 zł.

W 2015 r. MOPR przeprowadził 637 interwencji, podczas których uratowano 958 osoby. Koszt wykorzystania pojazdów i poszczególnych elementów wyposażenia podczas działań ratowniczych wyniósł 95 550 zł. Koszty przywrócenia gotowości operacyjnej (zakup części, napraw, serwisów, remontów i legalizacji sprzętu) wyniósł ok. 180 000 zł.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP wspiera działalność OSP włączonych do KSRG, które zadeklarowały w gotowości operacyjnej zdolność do realizacji zadań z zakresu ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym według posiadanych możliwości operacyjno-sprzętowych i wyszkolenia.

Tabela 2 Doposażenie Ochotniczego Ratownictwa Wodnego przez ZOSP RP w 2015 r.

L.p.	Nazwa wyposażenia	Liczba	Szacunkowa wartość
1	Ubranie wypornościowe lub suchy skafander ratowniczy	105	266 454 zł
2	Kamizelka asekuracyjna z uprzężą i sygnalizatorem świetlnym o wyporności min. 80 kg	226	81 107 zł
3	Rzutka ratownicza na pasie	188	18 762 zł
4	Sprzęt ABC (pletwy, półmaska nurkowa, fajka do oddychania)	120	22 122 zł
5	Kask ochronny z możliwością zamocowania oświetlenia z przeznaczeniem do ratownictwa wodnego	152	25 780 zł
6	Nóż ratowniczy zawieszany	166	14 268 zł
7	Gwizdek zawieszany	106	1 760 zł
8	Koło ratunkowe lub pas ratowniczy typu „węgorz”	92	17 587 zł
9	Lina ratownicza na bębnie o długości min. 80 m	136	32 411 zł
10	Megafon (tuba głośnomówiąca)	102	25 261 zł
11	Kolce lodowe	140	5 687 zł
12	Urządzenie do oświetlenia terenu akcji	245	30 598 zł
13	Zestaw do działań ratowniczych na lodzie (np. łódź Jacek 2, deska lodowa, sanie lodowe, tratwa pneumatyczna – wraz z wyposażeniem)	68	347 769 zł
	RAZEM	1 846	889 566 zł

Kierunek 1.4. Wprowadzenie obligatoryjnych mechanizmów współpracy między służbami i podmiotami

Współpraca pomiędzy służbami i podmiotami realizowana jest na podstawie zawartych umów i porozumień. Organizacje współdziałające z Państwową Strażą Pożarną mają wpisane w swoją statutową działalność m.in. działania ratownicze.

Podmioty współpracujące przy realizacji zadania pn. *wprowadzenia regulacji dotyczących obowiązkowych wspólnych ćwiczeń podmiotów ratowniczych i służb* to Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, szkoły PSP i komendy wojewódzkie PSP.

W ramach tego ogólnego zadania z zakresu obszaru dotyczącego szkolenia, realizowany jest „Program rozwoju szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej na lata 2015 - 2020”. Program wyznacza kierunki rozwoju szkół na lata 2015-2020, wskazując jednocześnie podział zadań szkoleniowych w zakresie ratownictwa specjalistycznego. Określa również kierunek, w jakim powinny rozwijać się szkoły i ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej przy realizacji szkoleń doskonalących. Program zawiera także „Prognozę struktury zatrudnienia na lata 2014 - 2022”, dzięki której można planować nabory do szkół w kolejnych latach. Znowelizowana w 2015 r. ustawa o Państwowej Straży Pożarnej spowodowała konieczność zmian w organizacji kształcenia zawodowego. W 2015 r. zanalizowano problemy występujące podczas realizacji poszczególnych zadań oraz dokonano korekty terminów, w zakresie realizacji niektórych z przedsięwzięć zawartych w harmonogramie realizacji zadań do „Programu rozwoju...”.

Termin realizacji zadania:

- 09.11.2015 r. – zatwierdzenie „Programu rozwoju...”
- 15.11.2015 r. – wdrożenie w PSP „Programu rozwoju...”.
- 31.12.2020 r. – zgodnie z harmonogramem realizacji zadań „Programu rozwoju...”.

Końcowym efektem realizacji tego zadania będzie wdrożenie zawartych w „Programie rozwoju...” koncepcji i zadań w szkołach PSP i komendach wojewódzkich PSP (według harmonogramu realizacji zadań).

W 2015 r. w ramach kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego organizowanego przez szkoły pożarnicze i ośrodki szkolenia w Komendach Wojewódzkich PSP uczestniczyło 30 376 strażaków PSP, 124 strażaków z pozostałych jednostek ochrony przeciwpożarowej, a także 50 217 członków Ochotniczych Straży Pożarnych i 3 693 osób z innych grup zawodowych. Łączna liczba szkoleń zamknęła się na poziomie 4 856 szkoleń, z czego ponad 1 877 to szkolenia na potrzeby Ochotniczych Straży Pożarnych. Szeregi Państwowej Straży Pożarnej zasililo 188 inżynierów pożarnictwa, 656 techników pożarnictwa, 956 strażaków po szkoleniach uzupełniających strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, którzy uzyskali pełne kwalifikacje w zawodzie strażaka oraz 346 strażaków po szkoleniu podstawowym w zawodzie strażak, gdzie 2015 był trzecim rokiem jego organizowania.

Poza prowadzeniem kształcenia w zawodach: inżynier pożarnictwa, technik pożarnictwa i strażak oraz szkoleniami realizowanymi według programów zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, działalność edukacyjna w 2015 r.

ukierunkowana była na kontynuację szkolenia doskonalącego dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Tabela 3 Stan wykształcenia strażaków (szkolenia doskonalące dla strażaków ze współdziałania z SP ZOZ LPR do 31 grudnia 2015 r.)

Lp.	Województwo	Liczba przeszkolonych (pełne szkolenie)				Liczba przeszkolonych (tylko część teoretyczna)			
		PSP	OSP z KSRG	OSP spoza KSRG	Razem	PSP	OSP z KSRG	OSP spoza KSRG	Razem
1.	dolnośląskie	1232	1253	399	2884	383	281	272	936
2.	kujawsko - pomorskie	1143	325	0	1468	117	1438	28	1583
3.	lubelskie	1511	1465	68	3044	26	1	0	27
4.	lubuskie	611	734	84	1429	62	377	95	534
5.	łódzkie	2045	2150	119	4314	6	29	46	81
6.	małopolskie	522	495	111	1128	237	795	333	1365
7.	mazowieckie	3595	3516	214	7325	0	0	0	0
8.	opolskie	546	578	24	1148	341	920	61	1322
9.	podkarpackie	1275	650	125	2050	95	94	11	200
10.	podlaskie	898	1766	83	2747	5	50	19	74
11.	pomorskie	718	544	80	1342	319	281	0	600
12.	śląskie	1752	633	196	2581	952	1452	112	2516
13.	świętokrzyskie	937	1951	138	3026	0	32	30	62
14.	warmińsko-mazurskie	963	1052	80	2095	98	454	35	587
15.	wielkopolskie	2024	1085	172	3281	793	1862	72	2727
16.	zachodniopomorskie	1407	1149	98	2654	348	116	6	470
17.	SGSP	0			0	94			94
18.	SA PSP Kraków	138			138	48			48
19.	SA PSP Poznań	0			0	87			87
20.	SP PSP w Bydgoszczy	55			55	1			1
21.	CS PSP w Częstochowie	0			0	242			242
Razem:		21372	19346	1991	42709	4254	8182	1120	13556

W 2015 r. opracowanych i zatwierdzonych zostało 10 programów szkoleń:

- „Program szkolenia z ratownictwa wysokościowego realizowanego przez ksrG w zakresie podstawowym”,
- „Program szkolenia z działań poszukiwawczo-ratowniczych realizowanych przez ksrG w zakresie podstawowym”,
- „Program szkolenia specjalistycznego dla nurków kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa”,
- „Program szkolenia z technik i taktyki poszukiwań z wykorzystaniem psów ratowniczych”,

- „Program szkolenia przewodników psów ratowniczych”,
- „Program szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej (szkolenie aktualizujące)”,
- „Program szkolenia specjalistycznego z zakresu stabilizacji naruszonych konstrukcji”,
- „Program szkolenia w zakresie ratownictwa lodowego”,
- „Program szkolenia z ratownictwa na obszarach wodnych realizowanego przez ksrp w zakresie podstawowym”,
- „Program szkolenia z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych”.

W 2015 r. w jednostkach/komórkach edukacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, a zatem w szkołach Państwowej Straży Pożarnej (szkoły nadzorujące), z wyłączeniem Szkoły Głównej Służby Pożarniczej oraz w ośrodkach szkolenia w komendach wojewódzkich PSP był sprawowany zewnętrzny i wewnętrzny nadzór dydaktyczny, z wykorzystaniem zarówno form nadzoru z działalności wspomagającej, jak i form nadzoru z działalności diagnostyczno-oceniającej.

Biuro szkolenia KG PSP (biuro nadzorujące), działając zgodnie z obowiązującymi zasadami nadzoru dydaktycznego, realizowało formy zewnętrznego nadzoru dydaktycznego, który obejmował formy działalności wspomagającej oraz formy działalności diagnostyczno-oceniającej. W ramach działalności wspomagającej łącznie zrealizowano 30 form nadzoru dydaktycznego. Należały do nich narady szkoleniowe, warsztaty tematyczne, warsztaty metodyczne oraz konferencja naukowo techniczna.

Biuro nadzorujące, działając samodzielnie, bądź we współpracy z innymi komórkami/jednostkami organizacyjnymi PSP, zorganizowało w sumie 19 form działalności wspomagającej, tj:

- 16 warsztatów tematycznych oraz metodycznych,
- 3 narady służbowe, skierowane do kadry kierowniczej pionu szkoleniowego z jednostek organizacyjnych PSP - szkoły pożarnicze i ośrodki szkolenia.

Powyższe formy działalności wspomagającej z biurem nadzorującym w zakresie merytorycznym i/lub organizacyjnym współorganizowały Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności Komendy Głównej PSP, Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie, Komenda Wojewódzka PSP w Olsztynie, Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie, Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu, Centralna Szkoła PSP w Częstochowie, Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie – Państwowy Instytut Badawczy.

Szkoły nadzorujące łącznie zorganizowały 11 form działalności wspomagającej, w tym:

- Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie zorganizowała 7 form,
- Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu zorganizowała 2 formy,
- Centralna Szkoła PSP w Częstochowie zorganizowała 2 formy.

Formy działalności wspomagającej, zrealizowane przez szkoły nadzorujące, były adresowane przede wszystkim do kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia z obszaru dydaktycznego każdej ze szkół oraz dotyczyły kształcenia w zawodzie strażak, w tym przede wszystkim szkoleń uzupełniających strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Wszystkie warsztaty z zakresu wyposażenia technicznego, taktyki działań ratowniczych oraz taktyki zwalczania pożarów w każdej ze szkół nadzorujących były poddane badaniom ewaluacyjnym.

Szkoły nadzorujące przeprowadziły hospitacje zajęć dydaktycznych na szkoleniach uzupełniających, realizowanych w wykorzystaniem bazy dydaktycznej i kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia, jak również każda ze szkół nadzorujących przeprowadziła badanie pedagogiczne wybranych zakresów działalności dydaktycznej dotyczące działalności wspomagającej realizowanej przez nie w ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego w 2015 r. Łącznie szkoły nadzorujące przeprowadziły 47 hospitacji w ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego.

Wewnętrzny nadzór dydaktyczny sprawowały szkoły nadzorujące oraz ośrodki szkolenia w komendach wojewódzkich PSP. Wewnętrzny nadzór dydaktyczny obejmował zarówno formy działalności wspomagającej, jak i formy działalności diagnostyczno-oceniającej. W ramach działalności wspomagającej we wszystkich szkołach nadzorujących i ośrodkach szkolenia organizowano odprawy tematyczne adresowane do kadry dydaktycznej z tych jednostek/komórek organizacyjnych PSP. Odprawy te zorganizowano w formie szkoleniowych rad pedagogicznych. W sumie zorganizowano 65 szkoleniowych posiedzeń rad, w tym:

- w obszarze nadzoru dydaktycznego Szkoły Aspirantów PSP w Krakowie łącznie przeprowadzono 16 odpraw tematycznych i metodycznych,
- w obszarze nadzoru dydaktycznego Szkoły Aspirantów PSP w Poznaniu łącznie przeprowadzono 17 odpraw tematycznych i metodycznych,
- w obszarze nadzoru dydaktycznego Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie łącznie przeprowadzono 27 odpraw tematycznych i metodycznych.

W ramach działalności diagnostyczno-oceniającej we wszystkich szkołach nadzorujących i ośrodkach szkolenia kadra kierownicza przeprowadzała hospitacje zajęć dydaktycznych. Hospitacjami zostały objęte wszystkie szkolenia organizowane w oparciu o programy szkoleń zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP. Wśród hospitacji realizowanych w ramach nadzoru dydaktycznego przez szkoły nadzorujące nie zostały ujęte hospitacje realizowane na zajęciach dydaktycznych w ramach kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa, bowiem hospitacje realizowane na tym etapie kształcenia są formami wykazywanymi w ramach realizacji nadzoru pedagogicznego. Łącznie w ramach nadzoru dydaktycznego przeprowadzono 194 hospitacje.

Szkoleniami, na których najczęściej realizowano hospitacje zajęć dydaktycznych w ramach wewnętrznego nadzoru dydaktycznego były szkolenia uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, szkolenie podstawowe w zawodzie strażak oraz pozostałe

szkolenia realizowane w oparciu o programy szkoleń zatwierdzone przez Komendanta Głównego PSP.

Działalność wspomagająca w ramach zewnętrznego nadzoru dydaktycznego była realizowana w 2015 r. przez biuro nadzorujące oraz szkoły nadzorujące i obejmowała ona realizację wszystkich form zewnętrznego nadzoru dydaktycznego, określonych w zasadach sprawowania nadzoru dydaktycznego, a zatem:

- warsztaty tematyczne,
- warsztaty metodyczne,
- narady szkoleniowe,
- konferencje naukowe.

Biuro nadzorujące realizowało narady szkoleniowe i warsztaty tematyczne, w tym warsztaty skierowane do kadry dydaktycznej ze szkół Państwowej Straży Pożarnej i ośrodków szkolenia wyznaczonych do pełnienia funkcji instruktorów z zakresu podstawowego w poszczególnych dziedzinach ratownictwa specjalistycznego. Zadaniem szkół nadzorujących natomiast było przeprowadzenie warsztatów tematycznych dla kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia znajdujących się w obszarze nadzoru dydaktycznego danej szkoły. Podział tematyczny poszczególnych form nadzoru dydaktycznego w działalności wspomagającej w 2015 r. wynikał z zasad sprawowania nadzoru dydaktycznego, zgodnie z którymi szkoły nadzorujące realizują nadzór w zakresie kształcenia w zawodzie strażak, natomiast organizacja form z innego zakresu tematycznego, obejmującego pozostałe programy szkoleń zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, leży w gestii biura nadzorującego. W sumie w 2015 r. w ramach działalności wspomagającej w nadzorze zewnętrznym zrealizowano 30 form. Szkoły nadzorujące zrealizowały 11 form działalności wspomagającej, zaś biuro nadzorujące, samodzielnie bądź we współpracy z innymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej, zorganizowało i zrealizowało 19 form działalności wspomagającej. Wszystkie formy działalności wspomagającej, realizowane przez szkoły nadzorujące, były adresowane do kadry dydaktycznej z ośrodków szkolenia z obszaru nadzoru dydaktycznego tychże szkół. Na wszystkie formy nadzoru dydaktycznego organizowane przez szkoły zapraszani byli również wykładowcy i instruktorzy ze Szkoły Specjalistów Pożarnictwa w Grupie k. Grudziądza (Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowej).

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wypełnia zadanie *zwiększenie liczby i poszerzenie form wspólnych ćwiczeń, szkoleń, warsztatów i innych sposobów wymiany doświadczeń, transferu wiedzy i umiejętności* poprzez realizację działań wynikających m.in. z „Planu Nadzoru Dydaktycznego” (PND) na dany rok szkoleniowy. W realizacji rolę wspomagającą pełnią szkoły PSP i komendy wojewódzkie PSP. Celem jest optymalne wykorzystanie potencjału dydaktycznego i logistycznego szkół PSP i ośrodków szkolenia PSP.

Kolejne zadanie dotyczące wspólnych ćwiczeń zrealizował Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych (DO RSZ) przy współpracy Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Państwowej Straży Pożarnej,

Policji, Straży Granicznej, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, Grupy Karkonoskiej GOPR oraz urzędów wojewódzkich. DO RSZ przygotował i zrealizował ćwiczenie taktyczno - specjalne z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom z powietrza oraz poszukiwania i ratownictwa lotniczego i morskiego. Istotą ćwiczenia była realizacja zadań przez środki dyżurne Sił Zbrojnych RP wydzielone do dyżurów bojowych i ratowniczych w zakresie przeciwdziałania obiektom typu RENEGADE (statek powietrzny, który może być użyty jako środek ataku terrorystycznego), uruchomienia oraz prowadzenia akcji poszukiwawczo-ratowniczej, jak również współdziałanie w tych obszarach z ogniwami układu pozamilitarnego. Rozegrano cztery epizody (dwa z obszaru Obrony Powietrznej uruchamiające system ostrzegania i alarmowania, jeden z obszaru SAR, jeden z obszaru ASAR), podczas których zrealizowano zadania z obszaru Obrony Powietrznej, ratownictwa lotniczego i morskiego zgodnie z opracowaną wcześniej koncepcją. Ćwiczenie zrealizowano w dniach 13-15 października 2015 r. W ramach zadania w pełnym zakresie sprawdzono gotowość narodowego systemu Obrony Powietrznej do przeciwdziałania zagrożeniom z powietrza, w tym uruchomienie powszechnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach z powietrza w relacji SZ RP - RCB - WCZK oraz sprawdzono gotowość elementów Sił Zbrojnych dedykowanych do SAR (morska służba poszukiwania i ratownictwa) i ASAR (służba poszukiwania i ratownictwa lotniczego) do prowadzenia akcji poszukiwawczo-ratowniczej po zaistnieniu katastrofy o charakterze masowym we współdziałaniu z układem pozamilitarnym.

Inspektorat Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej oraz jednostka szkoląca na potrzeby Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej (Szkoła Specjalistów Pożarnictwa w Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu) przygotował i przeprowadził szkolenie specjalistyczne strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Przeprowadzono szkolenia:

- podstawowe w zawodzie strażak – 71 absolwentów,
- uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej – 165 absolwentów,
- inspektorów ochrony przeciwpożarowej – 317 absolwentów,
- w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy – 259 absolwentów,

oraz egzamin potwierdzający posiadanie tytułu ratownika – 371 absolwentów.

Programy szkoleń są tożsame z programami realizowanymi przez szkoły PSP i są uzgodnione z Biurem Szkolenia Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a absolwenci tych szkoleń uzyskują uprawnienia tożsame z uprawnieniami nadawanymi przez szkoły i ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej.

Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych (DG RSZ) utrzymuje w gotowości i wydziela do realizacji zadań w ramach służby poszukiwania i ratownictwa lotniczego ASAR lotnicze zespoły poszukiwawczo-ratownicze. Zadanie to jest realizowane zgodnie z zasadami określonymi w Planie Zarządzania Kryzysowego resortu obrony narodowej.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie w 2015 r. prowadziła następujące przedsięwzięcia edukacyjne we współpracy z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim w Krakowie:

- szkolenie doskonalące dla komendantów formacji przeciwpowodziowych OC – przeszkolono 41 osób (zrealizowane w dniu 21 kwietnia 2015 r.);
- szkolenie doskonalące dla komendantów formacji przeciwpowodziowych OC – przeszkolono 48 osób (zrealizowane w dniu 22 kwietnia 2015 r.);
- szkolenie instruktorów OC – zadanie przeprowadzono dwukrotnie, pierwsze szkolenie ukończono w dniu 27 marca 2015 r., a wzięło w nim udział 13 osób, drugie szkolenie zakończyło się 27 listopada 2015 r., a uczestniczyło w nim 20 osób;
- szkolenie podstawowe dla nowozatrudnionych pracowników ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie – zadanie przeprowadzono dwukrotnie tj. w dniu 13 lutego 2015 r. – ukończyło 10 osób, natomiast w szkoleniu zakończonym w dniu 30 października 2015 r. przeszkolono 14 osób.

Ww. szkolenia obejmowały zarówno zagadnienia teoretyczne i praktyczne.

W dniach 04 - 06 listopada 2015 r. Wydział Centrum Szkolenia Ochrony Ludności i Dóbr Kultury Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie oraz Komenda Główna PSP zorganizowali konferencję „Ochrona dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń”. Konferencja organizowana jest cyklicznie, co 2 lata, i jest dedykowana dla właścicieli i zarządców obiektów zabytkowych, osób zajmujących się ochroną zabytków, przedstawicieli służb ratowniczych i ochrony, osób zainteresowanych wykorzystaniem nowoczesnej techniki w zabezpieczeniu zabytków oraz przedstawicieli instytucji rządowych i samorządowych zajmujących się prezentowaną tematyką. Podczas konferencji zostały poruszone tematy dotyczące wymogów prawa w zakresie użytkowania obiektów zabytkowych, zagadnienia dotyczące systemów i wyposażenia wpływającego na bezpieczeństwo, a także zasady przygotowania obiektów do ich użytkowania w czasie pożarów, klęsk żywiołowych, awarii infrastruktury oraz działań terrorystycznych i przestępczych. Podczas trzydniowej konferencji odbyły się cztery sesje (w Krakowie, Niepołomicach i Mysłowicach), w tym jedna praktyczna - ćwiczenia na Zamku Królewskim w Niepołomicach. W przedsięwzięciu uczestniczyli przedstawiciele Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Obrony Narodowej, ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Małopolskiej Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Polskiego Komitetu Błękitnej Tarczy, Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa – Oddział Małopolski, Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, Urzędu Miasta Krakowa, Urzędu Miasta i Gminy Niepołomice, Ochotniczej Straży Pożarnej w Niepołomicach, Fundacji Zamek Królewski w Niepołomicach oraz Muzeum Niepołomickiego, razem 143 osoby.

W Szkole Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu zorganizowano szkolenia dla żołnierzy Narodowych Sił Rezerwy przygotowujących do działań w trakcie klęsk

żywiolowych. W trakcie zajęć poligonowych praktycznie przećwiczone następujące zagadnienia:

- organizacja pododdziałów podczas prowadzenia akcji ratowniczych w rejonach objętych klęską żywiolową,
- wykorzystanie podręcznego sprzętu gaśniczego,
- ewakuacja osób poszkodowanych z pomieszczeń zadymionych oraz przestrzeni o ograniczonym dostępie,
- udzielanie przedlekarskiej pomocy medycznej osobom poszkodowanym,
- przeciwpowodziowe systemy zabezpieczeń – zabezpieczenie obiektów budowlanych z wykorzystaniem worków z piaskiem,
- prowadzenie działań poszukiwawczo-ratowniczych,
- lokalizacja i wydobywanie poszkodowanego – działania na gruzowisku.

Zajęcia realizowali wykładowcy i instruktorzy Szkoły na stanowiskach znajdujących się na szkolnym poligonie. Szkolenia zrealizowano w dwóch terminach:

- 18 - 19 maja 2015 r.,
- 9 - 10 listopada 2015 r.

Łącznie przeszkolono 172 żołnierzy Narodowych Sił Rezerwy.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu była także organizatorem szkoleń specjalistycznych dla drużyn ratowniczych z różnych zakładów przemysłowych. Przeprowadzone ćwiczenia praktyczne realizowane były na obiektach zakładów i dotyczyły: posługiwania się sprzętem ochrony dróg oddechowych, wykonywania prac w ubraniach gazoszczelnych, udzielania przedlekarskiej pomocy medycznej osobom poszkodowanym, organizacji działań podczas prowadzenia akcji ratowniczych na terenie zakładu.

Szkolenia zorganizowano w następujących zakładach pracy: AQUANET (3 szkolenia), MPK Poznań (2 szkolenia) oraz po jednym szkoleniu w zakładach: VEOLIA ENERGIA POZNAŃ ZEC S.A. i NORIS. Przeszkolenie odbyło łącznie 208 osób.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu była także organizatorem szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego dla przedstawicieli Państwowej Służby Ukrainy ds. Sytuacji Nadzwyczajnych. Zajęcia realizowali wykładowcy i instruktorzy Szkoły. Zajęcia dydaktyczne obejmowały wykłady oraz ćwiczenia praktyczne, podczas których szczególny nacisk kładziono na ćwiczenia ewakuacji poszkodowanego ze strefy niebezpiecznej, resuscytację krążeniowo-oddechową oraz postępowanie z poszkodowanym podczas wypadku drogowego. Szkolenie ukończyło 195 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie wraz ze Szkołami Aspirantów PSP w Poznaniu i w Krakowie realizuje kształcenie w zawodzie „technik pożarnictwa” na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej oraz szeroko rozumianej ochrony przeciwpożarowej, które prowadzone jest w formie kształcenia dziennego oraz formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Zajęcia w CS PSP odbywały się zgodnie z „Podstawą programową w zawodzie technik pożarnictwa [311919]” oraz „Programem nauczania dla zawodu technik pożarnictwa o strukturze przedmiotowej” zatwierdzonym przez Komendanta Centralnej Szkoły PSP. Zajęcia prowadzono w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia, odbywające się w systemie ciągłym, realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły. W roku szkolnym 2014/2015 wydano świadectwa ukończenia szkoły 113 absolwentom. W dniu 9 lipca 2015 r. miała miejsce uroczysta promocja, na której wręczono akty nominacji na stopień młodszego aspiranta 112 osobom.

W ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych w zawodzie technik pożarnictwa [311919], realizowano zajęcia w ramach kwalifikacji Z.22 (wykonywanie działań ratowniczych) i kwalifikacji Z.23 (zarządzanie działaniami ratowniczymi). Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania dla zawodu technik pożarnictwa [311919] o strukturze przedmiotowej KKZ dla kwalifikacji Z.22 i Z.23, zatwierdzonym przez Komendanta Centralnej Szkoły PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły. Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy Z.22 zakończył się w dniu 17 lipca 2015 r. i ukończyło go 129 osób, natomiast Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy Z.23 w dniu 24 kwietnia 2015 r. ukończyło 128 osób. W dniu 9 lipca 2015 r. miała miejsce uroczysta promocja, podczas której wręczono akty nominacji na stopień młodszego aspiranta 121 osobom. W ramach realizowanego zadania tytuł zawodowy technika pożarnictwa i stopień młodszego aspiranta uzyskało 121 absolwentów Kwalifikacyjnego Kursu Zawodowego Z.23.

Ponadto, Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizowała szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, które prowadzono na potrzeby Służby w oparciu o własną bazę dydaktyczną i we współpracy z ośrodkami szkolenia działającymi przy komendach wojewódzkich PSP z siedzibami: w Miliczu (woj. dolnośląskie), Łapach (woj. podlaskie), Sieradzu (woj. łódzkie), Opolu (woj. opolskie), Pionkach (woj. mazowieckie). Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem kształcenia w zawodzie strażaka „Szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej” zatwierdzonym w dniu 26 marca 2007 roku przez Komendanta Głównego PSP. Na szkoleniach realizowanych w ośrodkach szkolenia PSP kadre dydaktyczną stanowili pracownicy ośrodka i właściwej terytorialnie komendy wojewódzkiej. Łącznie zrealizowano 18 szkoleń.

Łącznie na szkoleniach w CS PSP w Częstochowie oraz realizowanych w ośrodkach szkolenia PSP pod nadzorem Szkoły, przeszkolono 666 strażaków Państwowej Straży Pożarnej.

Dodatkowo, w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadzono 1 szkolenie podstawowe w zawodzie strażak (jednoetapowe). Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem „Szkolenia podstawowego w zawodzie strażak”, zatwierdzonym w dniu 6 lutego 2013 r. przez Komendanta Głównego PSP. Szkolenie przeprowadzono w dniach od 22 września 2014 r. do 13 lutego 2015 r. Egzaminy zdało i uzyskało kwalifikacje w zawodzie strażaka 36 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie prowadziła w 2015 r. na potrzeby Państwowej Straży Pożarnej, szkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Zajęcia przeprowadzone są zgodnie z „Programem nauczania w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej” zatwierdzonym w dniu 7 kwietnia 2010 r. przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły. W 2015 r. zrealizowano 6 szkoleń kpp. Łącznie kwalifikacje z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy uzyskało 188 osób.

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadzono również szkolenie specjalistyczne, w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego. Kwalifikacje do skutecznego i bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczych z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych uzyskało 20 strażaków PSP. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia specjalistycznego w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego”, zatwierdzonym w dniu 26 czerwca 2014 r. przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy - zlecenia.

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie zrealizowano również szkolenie dla strażaków KSRG z obszaru współdziałania z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe” zatwierdzonym w dniu 14 marca 2012 r. przez Komendanta Głównego PSP i zaakceptowanym przez Dyrektora Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły. Przeszkolenie odbyły 242 osoby podczas 10 kursów.

Kolejnym ze zrealizowanych w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie było szkolenie nt. „Prąd elektryczny, a zagrożenia dla strażaków”. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z opracowanym w tym celu programem, zatwierdzonym w dniu 19 marca 2014 r. przez Komendanta Centralnej Szkoły PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także osoby z zewnątrz zatrudnione na umowę - zlecenie. Zrealizowano 5 kursów. Przeszkolenie odbyło 136 osób.

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie miało miejsce szkolenie w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym i wybuchowym. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem pod tym samym tytułem zatwierdzonym w dniu 26 czerwca 2014 r. przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy - zlecenia. Zrealizowano 7 kursów, na których przeszkolono 134 osoby. Słuchacze uzyskali kwalifikacje do wykonywania czynności

ratowniczych w sytuacji zagrożenia czynnikami o charakterze chemicznym, biologicznym, radiologicznym, nuklearnym oraz materiałami wybuchowymi (CBRNE).

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie zrealizowano szkolenie w zakresie transportu towarów niebezpiecznych - TTN. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia w zakresie transportu towarów niebezpiecznych - TTN” zatwierdzonym w dniu 9 lipca 2014 r. przez Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną, a także w ramach wyjazdu na zajęcia praktyczne do zakładów pracy w Dąbrowie Górniczej i Jaworznie. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy - zlecenia. Zadanie realizowano w 3 terminach. W ramach zadania przeszkolono 89 osób.

W Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadzono szkolenie w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia w zakresie hakowego – sygnalisty dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej” zatwierdzonym w dniu 1 października 2013 r. przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy - zlecenia. Przeprowadzono jedno szkolenie w dniu 10 lutego 2015 r., podczas którego kwalifikacje wykonywania zadań hakowego - sygnalisty uzyskało 12 osób.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadziła szkolenie OPCW w zakresie pobierania próbek substancji chemicznych w warunkach skażenia środowiska. Szkolenie zorganizowane zostało na mocy porozumienia między Centralną Szkołą Państwowej Straży Pożarnej a Sekretariatem Technicznym Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej⁵. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania przygotowanym przez Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy - zlecenia. Szkolenie przeprowadzono w terminie 04 - 08 maja 2015 r. Przeszkolonych zostało 16 osób z państw: Antigua i Barbuda, Argentyna, Barbados, Brazylia, Bahama, Jamajka, Kenia, Macedonia, Portugalia, Santa Lucia, Sudan, Uganda, St. Kitts and Nevis.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie na potrzeby służby ratowniczej z Armenii przygotowała szkolenie w ramach projektu „Budowanie potencjału grup poszukiwawczo-ratowniczych w Armenii”. Zadanie to zostało zrealizowane we współpracy z Krajowym Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z projektem, na który uzyskano dofinansowanie z Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia

⁵ OPCW jest organem wykonawczym konwencji o zakazie broni chemicznej, która weszła w życie w 1997 r. Siedziba organizacji znajduje się w Hadze, w Holandii.

realizowali wykładowcy specjaliści z zewnątrz zatrudnieni na czas prowadzenia wykładów w ramach umowy – zlecenia. Szkolenie prowadzone było w ramach projektu „Budowanie potencjału grup poszukiwawczo ratowniczych w Armenii” finansowanego z Ministerstwa Spraw Zagranicznych z programu „Polska pomoc”. Działania związane z projektem realizowane przez Szkołę odbyły się w 3 terminach. W trakcie realizacji projektu przeszkolono 25 ratowników z Armenii.

Na potrzeby służb ratowniczych Ukrainy Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadziła szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego dla strażaków z Ukrainy. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programem nauczania „Szkolenia z zakresu ratownictwa medycznego (dla strażaków z Ukrainy)” zatwierdzonym w dniu 3 listopada 2014 r. przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy Szkoły. Szkolenie realizowano w ramach pomocy Państwowej Straży Pożarnej strażakom na Ukrainie. Szkolenia odbyły się w 3 terminach. Kwalifikacje do udzielania pierwszej pomocy w miejscu zdarzenia osobom w stanie zagrożenia życia lub zdrowia uzyskało 40 osób reprezentujących obwody rówieński, kijowski, sumski.

Na potrzeby Ochotniczych Straży Pożarnych Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przygotowała szkolenia ratowników w komorze ochrony dróg oddechowych. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z „Zasadami wyposażenia i wykorzystania komór dymowych w PSP”. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły. Szkolenia realizowane były przez cały rok. Przeszkolenie w komorze ochrony dróg oddechowych odbyło 1 097 osób, w tym 142 osoby z Ochotniczych Straży Pożarnych włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej odbyło się w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z programami: „Inspektorów ochrony przeciwpożarowej” (zatwierdzonym w dniu 22 lutego 2010 r. przez Komendanta Głównego PSP) oraz „Inspektorów ochrony przeciwpożarowej – szkolenie aktualizujące” (zatwierdzonym w dniu 20 sierpnia 2012 r. przez Komendanta Głównego PSP). Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie. Zgodnie z programami część kursów odbywała się w formie e-learningowej. Szkolenia realizowano w 14 terminach (forma e-learningowa i stacjonarna), zaś szkolenie aktualizujące w 4 terminach: Kwalifikacje do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej przewidzianych dla inspektorów ochrony przeciwpożarowej uzyskało 735 osób.

Szkolenie z zakresu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej adresowane dla Komendantów Formacji OC w zakładach pracy odbyło się w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z „Wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej” zatwierdzonymi w dniu 21 kwietnia 2009 roku przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną.

Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie. Szkolenie przeprowadzono w terminie 13 - 14 października 2015 r. W ramach przeprowadzonych zajęć przeszkolono 29 osób.

W ramach Polskiej Pomocy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Szkoła Główna Służby Pożarniczej realizowała projekt nr 317/2015 pt. „Bezpieczna woda - doskonalenie działań administracji lokalnej i służb ratowniczych podczas reagowania na zagrożenia związane z wodą w obwodzie lwowskim”. Projekt zawierał siedem działań. W ramach projektu odbyło się seminarium pt. „System ratownictwa wodnego w województwie Lwowskim” w Państwowym Uniwersytecie Bezpieczeństwa Życia we Lwowie w kwietniu 2015 r. z udziałem beneficjentów z Ukrainy. Podczas seminarium zostały wygłoszone referaty dotyczące zagrożenia życia i zdrowia, epidemiologiczne, ekologiczne i infrastruktury krytycznej na obszarach wodnych, systemu ratownictwa wodnego w Polsce, podstaw prawnych i organizacji niesienia pierwszej pomocy, organizacji prac awaryjno - ratowniczych na obiektach wodnych, utrzymania, szkolenia i przekwalifikowania pracowników jednostek ratowniczo-nurkowych do prowadzenia operacji poszukiwawczych i ratowniczych w wodach województwa lwowskiego, zapewniania pierwszej pomocy medycznej podczas ratownictwa na wodzie. Kolejne szkolenie pn. „Teoretyczne i praktyczne aspekty bezpieczeństwa na obszarach wodnych, ratownictwa wodnego oraz niesienia pierwszej pomocy” odbyło się w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w dniach 08 - 10 czerwca 2015 r. Szkolenie składało się z zajęć teoretycznych, poświęconych tematom dotyczącym zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego na obszarach wodnych i indywidualnym wypadkom utonięcia osób, klęsk żywiołowych i katastrof cywilizacyjnych, ich przyczyn, skutków i działań ratowniczych w czasie tej czy innej sytuacji kryzysowej. Zakres tematyczny zajęć objął wykłady na temat systemu ochrony ludności w Polsce, zarządzania ryzykiem, ochrony życia i zdrowia, działań ratowniczych, ochrony i koordynacji działań przeciwpowodziowych. W ramach szkolenia uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z zagadnieniami z zakresu wspólnych działań ratowników w przestrzeni międzynarodowej i zwiększenia skuteczności tych działań na rzecz ochrony ludności przed powodzią, klęskami żywiołowymi, a także katastrofami cywilizacyjnymi, pomocy psychologicznej w czasie sytuacji kryzysowej, pomocy medycznej, oceny i analizy ryzyka, ewakuacji, pomocy międzynarodowej, ratowniczych akcji międzynarodowych, komunikacji międzykulturowej. Ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego i działań poszukiwawczo-ratowniczych oraz niesienia kwalifikowanej pierwszej pomocy odbyły się w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, w bazie legionowskiego WOPR oraz na Jeziorze Zegrzyńskim w dniach 11 - 12 czerwca 2015 r. W programie szkolenia zostały zrealizowane wspólne ćwiczenia ratowników wodnych z Polski i Ukrainy oraz doskonalenie umiejętności niesienia pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach na wodach. Czynnicy uczestnicy ćwiczeń zapoznali się z możliwościami operacyjnego działania ratowników wodnych i specjalistycznych jednostek PSP oraz opanowali umiejętności posługiwania się sprzętem ratunkowym i asekuracyjnym. W ramach projektu został dokonany zakup podręcznego sprzętu ratowniczego dla beneficjenta ukraińskiego. W ramach projektu we Lwowie odbyła także się konferencja pt. „Zarządzanie bezpieczeństwem na obszarach wodnych”. Wszechstronne kontakty międzynarodowe, w tym w zakresie ratownictwa wodnego, powinny stworzyć podwaliny do zacieśnienia współpracy Polski i Ukrainy. Polski

system Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz standardy Europejskiej Rady Resuscytacji w zakresie niesienia pierwszej pomocy mogłyby inspirować ustawodawcę ukraińskiego do normowania spraw pierwszej pomocy i pomocy medycznej. Konsekwencją współpracy z ratownikami ukraińskimi mogłaby stać się możliwość współpracy podczas misji ratowniczych poza granicami Polski oraz przyjmowania pomocy ze strony podmiotów zagranicznych w standardach globalnych i europejskich.

Kolejny projekt realizowany był przez SGSP, jako wsparcie Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej we Lwowie w obszarze poprawy bezpieczeństwa pracy ratowników-strażaków, przeszkolenia ratowników-strażaków w zakresie likwidacji skutków awarii z udziałem substancji niebezpiecznych stwarzających zagrożenia CBRN (chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne) oraz dostaw i przekazania sprzętu specjalistycznego do ratownictwa CBRN. Projekt skierowany był do ratowników - strażaków, którzy uczestniczą w akcjach ratownictwa CBRN oraz przedstawicieli kierownictwa straży pożarnej na Ukrainie: kierownictwa Komendy Wojewódzkiej we Lwowie oraz przedstawicieli kadry dowódczej straży pożarnej obwodu lwowskiego.

Projekt zakładał trzy rodzaje wsparcia:

- seminarium szkoleniowe,
- szkolenie praktyczne ratowników ukraińskich,
- dostarczenie i przekazanie sprzętu specjalistycznego.

Celem projektu była poprawa bezpieczeństwa obszarów przygranicznych podczas zagrożeń CBRN o charakterze transgranicznym. Zagadnienia związane z zagrożeniami CBRN - awarie z udziałem materiałów chemicznych, biologicznych, radiacyjnych i nuklearnych, w związku z rozwojem przemysłowym i zwiększeniem ilości transportowanych substancji niebezpiecznych, odnotowywane są coraz częściej. Odpowiednie przygotowanie jednostek straży pożarnej ma zasadnicze znaczenie w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom CBRN. Do tego niezbędny jest odpowiedni poziom wyposażenia technicznego jednostek ratowniczych oraz stan wyszkolenia specjalistycznego. Podniesienie poziomu komponentu szkoleniowego, sprzętowego oraz znajomości organizacji i procedur stosowanych na terenie Polski podczas działań ratownictwa CBRN może stanowić podstawę do skoordynowanych, zapewniających bezpieczeństwo ludności i strażakom, w przypadku awarii i katastrof o charakterze transgranicznym.

Działanie 1. - Zarządzanie projektem (czas trwania 27.07. 2015 r. - 31.12.2015 r.)

Do zarządzania projektem powołany został zespół, którego zadaniem było wykonywanie wszelkich czynności dążących do osiągnięcia postawionych celów projektu. W skład zespołu wchodziło 5 osób (koordynator projektu, zastępca koordynatora, specjalista ds. administracyjno-finansowych, ewaluator, koordynator merytoryczny).

Działanie 2. - Przeprowadzenie ćwiczeń i wykładów specjalistycznych nt. organizacji i technologii działań CBRN (czas trwania 27.09.2015 r. - 02.10.2015 r.)

Celem ćwiczeń i wykładów specjalistycznych w ramach Działania 1 było przekazanie praktycznej wiedzy i umiejętności prowadzenia działań ratowniczych w zakresie ratownictwa

CBRN. W trakcie realizacji Działania przedstawiono aktualne kierunki w sposobach organizacji działań ratowniczych CBRN, konstrukcji sprzętu specjalistycznego oraz możliwości jego wykorzystania. Szkolenia odbywały się na poligonie oraz w pracowniach specjalistycznych Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Zapewniło to pełne wykorzystanie zaplecza organizacyjno-sprzętowego oraz bazy poligonowej SGSP. Problematyka przyjęta do realizacji w ramach *Działania 1.* została podzielona na następujące obszary tematyczne:

1. Taktyka działań ratowniczych w zakresie CBRN.
2. Zasady bezpiecznej pracy w sprzęcie ochrony indywidualnej.
3. Wykorzystywanie sprzętu ochrony osobistej w akcjach ratowniczych.
4. Zasady poboru próbek środowiskowych.
5. Metody i techniki identyfikacji substancji niebezpiecznych.
6. Sposoby wykonywania dekontaminacji wstępnej i właściwej.

W ćwiczeniach i wykładach specjalistycznych udział wzięło 20 przedstawicieli wyznaczonych przez kierownictwo Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnej we Lwowie. Ze strony polskiej uczestniczyli pracownicy naukowcy Szkoły Głównej Służby Pożarniczej oraz przedstawiciele Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej JRG 6 Warszawa, na bazie której utworzona jest specjalistyczna grupa ratownictwa chemicznego i ekologicznego "Warszawa 6". Grupa zgłoszona jest w ramach mechanizmu pomocowego Unii Europejskiej jako moduł CBRN do działań międzynarodowych.

Działanie 3. - Organizacja seminarium końcowego dotyczącego współpracy, szans rozwoju i bezpieczeństwa wspólnych działań oraz spotkanie podsumowujące (czas trwania 23.11.2015 r. - 25.11.2015 r.)

W dniu 24 listopada 2015 r. we Lwowie odbyło się seminarium podsumowujące realizację projektu. Ze strony beneficjenta w seminarium udział wzięły 84 osoby, co było znacznie powyżej założeń. Większa liczba słuchaczy była spowodowana dobrą opinią oraz upowszechnieniem tematyki seminarium wśród służb ratowniczych. Zakupiono i przekazano beneficjentowi kamerę termowizyjną FLUKE TIS 40. Otrzymany sprzęt pozwoli na utrwalenie umiejętności, które zdobyli ukraińscy strażacy podczas szkoleń organizowanych w Polsce, a także wzmocni potencjał służb ratowniczych obwodu lwowskiego. W dniu 25 listopada 2015 r. odbyło się spotkanie podsumowujące. Na spotkaniu omówiono przebieg realizacji poszczególnych etapów projektu, wysoko oceniono merytoryczną wartość wymienionych doświadczeń oraz podkreślono ogromną wagę rzeczową przekazanego sprzętu specjalistycznego. Beneficjent przedstawił informację, iż większość fabryk produkujących dotychczas sprzęt pożarniczy na Ukrainie znajduje się na terytorium aktualnie okupowanej części Ukrainy i w związku z tym sprzęt krajowy nie jest wytwarzany. Dlatego też, Beneficjent nie ma możliwości zakupu specjalistycznego sprzętu na terytorium swojego kraju. W związku z dużymi nakładami finansowymi na realizację działań wojennych na wschodzie kraju, rząd w Kijowie nie jest w stanie przekazać funduszy, aby służby ratownicze mogły dokonać zakupu niezbędnego wyposażenia poza granicami kraju. Dzięki wykonanym w trakcie dwuletniej współpracy działaniom, zarówno w opinii Beneficjenta, jak i lidera

projektu poziom podejmowanych działań ratowniczych o charakterze CBRN na terenie województwa lwowskiego znacznie się poprawi. Wart podkreślenia jest fakt, iż docelowo sprzęt służyć będzie Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Obwodzie Lwowskim, której kadra odpowiada za bezpieczeństwo swojego kraju i pasa transgranicznego, niezwykle istotnego w aspekcie bezpieczeństwa Polski.

Działanie 4. – Ewaluacja projektu i wydanie podręcznika (czas trwania 27.07.2015 r. - 31.12.2015 r.)

Uczestnicy szkolenia oraz seminarium wypełnili ankiety ewaluacyjne dotyczące oceny przydatności projektu. Ewaluator po zapoznaniu się z ankietami opracował raport ewaluacji projektu. W ramach realizacji projektu z zakresu przeprowadzonych wykładów specjalistycznych wydany został podręcznik pt. „CBRN – transgraniczne bezpieczeństwo i współpraca” (ISBN 978-83-88446-57-3), który służyć będzie pomocą podczas przyszłych działań ratowniczych i szkoleń w zakresie ratownictwa CBRN. Przygotowanych zostało 150 egzemplarzy opracowania, które służyć będą Beneficjentowi jako materiał szkoleniowo-edukacyjny. Beneficjent przekazał również pewną część opracowań Komendzie Głównej Straży Pożarnej w Kijowie oraz innym Komendą Wojewódzkim na terytorium Ukrainy.

SGSP realizuje także projekt pt. „Risk Management Capability on Gaps Identification in the Baltic Sea Region. From Gaps to Caps”, który jest współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej i opiera się na przedstawicielach konsorcjum projektowego z Polski, Danii, Estonii, Finlandii, Islandii, Litwy, Łotwy, Norwegii, Niemiec i Szwecji. W trakcie wykonywania projektu przewidziano cykl seminariów, dotyczących spraw metodologii szacowania zdolności reagowania na sytuacje kryzysowe stosowane przez państwa basenu Morza Bałtyckiego, ewaluacji wytycznych Unii Europejskiej oraz metodologii stosowanych w tym zakresie, a także zagadnień dotyczących metodyki oceny ćwiczeń i oceny zagrożeń. Uczestnicy opracowują dokumenty dotyczące tej tematyki w poszczególnych państwach. Konsekwencją działalności w tym zakresie powinna się stać możliwość zunifikowania ocen ryzyka w państwach nadbałtyckich, a to powinno przełożyć się na wzrost polskiego potencjału zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

W SGSP prowadzone były również prace w ramach realizacji szeregu projektów badawczo-rozwojowych m.in.:

- Innowacyjne rozwiązania metod stabilizowania konstrukcji budowlanych i technologicznych w warunkach działań ratowniczych podczas likwidacji skutków katastrofy budowlanej;
- Innowacyjne technologie zabezpieczeń przed wybuchem, w tym obiektów szczególnie chronionych;
- Komputerowe badania wpływu rozkładu termicznego materiałów na toksyczność środowiska podczas pożaru w budynku;
- Mobilny turbinowy system ratowniczo-gaśniczy;
- Nowoczesne ochrony osobiste służb ratowniczych KSRG w oparciu o potrzeby użytkowników końcowych.

SGSP we współpracy z Federalnym Biurem ds. Ochrony Ludności, Planowania i Zarządzania Kryzysowego Niemiec (BBK), Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Austrii oraz Narodowym Instytutem Zarządzania Kryzysowego Holandii (NIFV) przygotowała i zrealizowała kursy Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności: High Level Coordination (HLC), High Level Coordination Refresher (HLCR) oraz Head of Team (HOT). Zadanie to realizowane jest w ramach kontraktu lidera konsorcjum (BBK) z Komisją Europejską od 2006 r. Od tego czasu zorganizowano ponad 60 kursów szkoleniowych (HLC, HLCR, HOT) dla ekspertów ochrony ludności UE w ramach Mechanizmu.

W dniach 18 - 20 maja 2015 roku w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie odbył się kurs High Level Coordination Refresher (HLCR) realizowany w ramach Europejskiego Mechanizmu Ochrony Ludności. Kurs został zrealizowany w 12 cyklu treningowym Mechanizmu. W skład konsorcjum wchodzi: Federalne Biuro Ochrony Ludności i Pomocy Ratowniczej (BBK), Departament Ochrony Ludności Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Austrii, Narodowy Instytut Zarządzania Kryzysowego Holandii (NIFV) oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Kurs HLCR w części plenarnej poświęcony był zagadnieniom dotyczącym zachodzącym zmianom w Mechanizmie Ochrony Ludności oraz wymianie doświadczeń z misji ochrony ludności. Program kursu obejmował również praktyczne warsztaty przeprowadzone w 4 podgrupach. W kursie HLCR w Warszawie uczestniczyło 32 ekspertów Ochrony Ludności z 15 krajów europejskich, w tym 2 przedstawicieli z Polski. Zajęcia teoretyczne, jak i warsztaty praktyczne, prowadziło 8 wykładowców z 5 krajów europejskich.

W ramach kursów przeszkolono łącznie ponad 1 000 ekspertów UE. Planowany termin zakończenia realizacji zadania to czerwiec 2016 r. Konsorcjum planuje złożyć kolejny wniosek o organizację kursów w latach 2016 - 2019.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej przygotowała platformę informacyjno-medialną oraz symulator studia TV i przekazów medialnych z terenu działań ratowniczych na potrzeby szkolenia oficerów prasowych komend powiatowych PSP. Zadanie to realizowane jest we współpracy z Komendami Wojewódzkimi PSP. Wykonana platforma informacyjno-medialna ma za zadanie wspieranie działań oficerów prasowych podczas treningów w symulowanych warunkach katastrof i klęsk żywiołowych. Dokonano analizy rzeczywistych narzędzi i źródeł informacji wykorzystywanych we współpracy oficerów prasowych ze środkami masowego przekazu.

Przygotowano infrastrukturę telekomunikacyjną: telefony, maile oraz opracowano scenariusze 5 filmów informacyjnych. Filmy te zostały wykonane, dokonano montażu i udźwiękowiono je. Zadanie zostało ukończone w lutym 2015 r. Narzędzia te wykorzystano podczas warsztatów przeprowadzonych dla 2 grup (43 osoby) w formie 7-godzinnej Symulacji Multimedialnej GAZETA'2015 w Pracowni Symulacji Sytuacji Kryzysowych i Studio TV SGSP. Były one kontynuacją pierwszego etapu szkolenia oficerów prasowych komendantów powiatowych/miejskich PSP woj. mazowieckiego nt. „Współpraca z mass mediami w sytuacjach katastrof i klęsk żywiołowych” przeprowadzonego w grudniu 2014 r. w SGSP.

W dniu 8 października 2015 r. w ówczesnym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych odbyło się II Forum Systemu Ratowniczego Infrastruktury Krytycznej. Przedstawiciele resortów: spraw wewnętrznych, obrony narodowej, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz 16 komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej rozmawiali na temat doświadczeń w zakresie opracowania planów ochrony Infrastruktury Krytycznej oraz bezpieczeństwa danych zawartych w rejestrach państwowych i systemach teleinformatycznych objętych ochroną jako systemy infrastruktury krytycznej. Forum Systemu Ratowniczego Infrastruktury Krytycznej jest platformą sprzyjającą wymianie informacji między operatorami infrastruktury krytycznej, wypracowywaniu nowych praktyk oraz rozwiązań prawnych w zakresie Ochrony infrastruktury krytycznej. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli. Wśród nich są m.in. te dotyczące ratownictwa, łączności, zaopatrzenia w surowce energetyczne i paliwa, ochrony zdrowia, transportu, zaopatrzenia w żywność i wodę.

W dniach 17 - 19 listopada 2015 r. odbyły się ogólnokrajowe ćwiczenia Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania pk. PATROL 15, których celem było sprawdzenie współdziałania poszczególnych elementów wchodzących w skład Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania. W ćwiczeniach uczestniczyli przedstawiciele 217 podmiotów, w szczególności Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwo Obrony Narodowej (MON), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji (MAiC), Ministerstwo Środowiska (MŚ), Ministerstwo Zdrowia (MZ), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (MIiR), Ministerstwo Gospodarki (MG) oraz Ministerstwo Skarbu Państwa (MSP). PATROL 15 obejmował sześć epizodów, trzy związane ze skażeniami chemicznymi, dwa z radiacyjnymi, natomiast jeden przewidywał zagrożenie związane z wysoce zakaźną chorobą. W ramach ćwiczenia, w niektórych gminach, zostały także sprawdzone systemy ostrzegania i alarmowania ludności.

Ćwiczenia NATO - CMX 2015 odbyły się w dniach 04 - 10 marca 2015 r., w których uczestniczyło m.in. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Celem ćwiczenia było sprawdzenie wybranych elementów narodowego systemu zarządzania kryzysowego, w szczególności rozwiązań i procedur dotyczących ataków na infrastrukturę elektroenergetyczną, teleinformatyczną i zagrożeń dla bezpieczeństwa transportu drogą morską.

W dniach 14 - 16 kwietnia 2015 r. odbyło się ćwiczenie EDEN 2015, którego celem było sprawdzenie reagowanie na zagrożenia CBRN - doskonalenie organizacji oraz prowadzenia działań policyjnych w sytuacji wystąpienia zagrożeń terrorystycznych i zdarzeń katastroficznych o dużej skali.

Związek OSP RP w 2015 r. prowadził współpracę międzynarodową, której podstawą była wymiana doświadczeń i nawiązanie współpracy w celu realizacji kolejnych przedsięwzięć międzynarodowych w przyszłych latach. Przykładem takiej działalności są podejmowane wspólne ćwiczenia, czy konkursy dla dzieci. W województwie dolnośląskim zorganizowano m.in. konkurs o tematyce związanej z działalnością ratowniczą dla dzieci i młodzieży

z Dolnego Śląska i Saksonii. Podsumowanie odbyło się w miejscowości Geyer (Saksonia), podczas którego prezentowano 20 prac z Dolnego Śląska i 11 z Saksonii. W województwie lubelskim w dniach 16 - 17 października 2015 r. drużyna z OSP Parczew (w liczbie 20 osób) brała udział w zawodach sportowo-pożarniczych wg CTIF dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Brześciu, podczas których łączna liczba uczestników zawodów wyniosła około 80 osób. Jednostki OSP z województwa lubuskiego organizują wspólne ćwiczenia i zawody ze strażakami z Brandenburgii i Saksonii.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 1

1. Stopień skomplikowania rozwiązań w sferze technicznej w zakresie zapewnienia dostępu do usługi powiadamiania ratunkowego dla społeczeństwa może prowadzić do opóźnień we wdrażaniu nowych funkcjonalności, zwłaszcza w zakresie możliwości kierowania zgłoszeń do numeru alarmowego 112 za pomocą krótkich wiadomości tekstowych (SMS).
2. Komendant Główny Policji wskazał na trudność przy realizacji zadania – brak jednolitego i aktualnego (występujące braki i błędy) słownika danych adresowych wykorzystywanego przez wszystkie systemy informatyczne wchodzące w skład SIPR.
3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wskazał, iż przesunięcie realizacji zadania integracji teleinformatycznej systemu teleinformatycznego powiadamiania ratunkowego z SWD PSP, SWD Policji oraz SWD PRM na 18 stycznia 2016 r. wynikało z braku podłączenia wszystkich jednostek PSP do sieci OST 112. Podłączanie jednostek do sieci realizowane było przez Policję.
4. KG PSP wskazał, że realizacja zadania *Zwiększenie sprawności interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego* jest zależna od stanu organizacyjno-technicznego jednostek KSRG, ich rozmieszczenia oraz stanu technicznego pojazdów gaśniczych jak również dyspozycyjności jednostek OSP. Utrudnieniem są ograniczenia w ruchu drogowym wydłużające czas dojazdu jednostek KSRG do miejsca interwencji, a wynikające z warunków atmosferycznych i przejezdności poszczególnych ciągów drogowych. Z uwagi na znaczną poprawę stanu dróg w kraju wpływ tego czynnika systematycznie maleje.
5. SGSP wskazała, iż duża liczba zdarzeń w tym samym czasie (np. gwałtowne zdarzenia atmosferyczne) źle wpływa na poprawę sprawności funkcjonowania i ochrony ludności. Podobnie, brak lub niepełne informacje o zmianach organizacji ruchu, utrudnienia w ruchu powodowane zdarzeniami drogowymi lub związane z pracami remontowymi, nie wpływają poprawnie na sprawność funkcjonowania ratownictwa i ochrony ludności.
6. Komendant Główny PSP wskazał, iż pomimo systematycznego wypełnienia zadań, konieczna jest analiza problematyki występującej podczas realizacji poszczególnych zadań oraz korekta terminów realizacji niektórych z przedsięwzięć zawartych w harmonogramie realizacji zadań do „Programu szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej na lata 2015 - 2020”.

7. Komendant Główny PSP, przy realizacji zadania *Poprawa jakości prowadzonych działań ratowniczych*, wskazał, iż trudności przy realizacji tego zadania sprawia płynna granica dotycząca określenia warunków brzegowych (w niektórych przypadkach) dla sporządzenia analizy znajdujących się w aktach prawnych. Innym elementem, który utrudnia realizację zadania, w ocenie KG PSP, są ograniczone możliwości wykonawcze jednostek organizacyjnych PSP spowodowane zasobami kadrowymi pionów operacyjnych poszczególnych poziomów organizacyjnych PSP.
8. W Komendzie Głównej PSP w trakcie prac nad „Metodyką szacowania procenta populacji objętej czasem dojazdu (na przykładzie 15 min.) jednostek ochrony przeciwpożarowej, jako element analizy zabezpieczenia operacyjnego i planów ratowniczych” dostrzeżono trudności:
 - a. dane dotyczące populacji pochodzą z GUS - Narodowy Spis Powszechny NSP 2011 - KG PSP nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby populacji, zmieniającej się w sposób dynamiczny, więc nie można mówić o danych w ujęciu miesięcznym, kwartalnym, półrocznym, czy rocznym,
 - b. liczba populacji z obszaru spisowego reprezentowana jest na mapie jako środki geometryczne danego obszaru,
 - c. obszary dojazdów jednostek ochrony ppoż. liczone są po sieci dróg pozyskanych od GUGIK, wg stanu na 2013 r. - nie wszystkie istniejące drogi są uwzględnione,
 - d. zakłada się, że sieć jest idealna i każda JRG i OSP wyjeżdża (przyjęty czas alarmowania to 3 min. dla JRG PSP i 10 min. dla OSP w KSRG) - gotowość do podjęcia działań 100%.
9. Komendant Główny PSP wskazał, iż dokonano zmian w „Planie Nadzoru Dydaktycznego na rok 2015”, które określano w formule stosownych aneksów, zatwierdzanych przez Dyrektora Biura Szkolenia KG PSP. Nie odbyło się 1 przedsięwzięcie z przyczyn organizacyjno-finansowych.

Realizacja zadań w ramach Celu 2 Wspieranie rozwoju ludzkiego i technicznego społeczności ratowniczych

Zlecenie zadań publicznych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sferze ochrony ludności i ratownictwa

Katalog zadań publicznych na rok 2015 r. planowanych do zlecenia (w formie powierzenia i wsparcia) został zatwierdzony w dniu 28 listopada 2014 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych, zgodnie z *Zarządzeniem nr 6 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie organizacji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zlecenia zadań publicznych.*

W dniu 17 grudnia 2015 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zatwierdził Katalog zadań publicznych planowanych do zlecenia (w formie powierzenia i wsparcia) w 2016 r., na które zaplanowane zostały środki budżetowe w części 42 - Sprawy Wewnętrzne, w dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, w rozdziale 75412 - Ochotnicze straże pożarne: „*Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych*”. Mając na względzie zwiększenie efektywności dystrybucji środków publicznych na ochronę przeciwpożarową w ramach zadań zleconych oraz skuteczniejsze wyjście naprzeciw oczekiwaniom strażaków ochotników w zakresie wyposażenia w środki ochrony osobistej i sprzęt przeciwpożarowy, pod koniec 2015 r. w MSWiA rozpoczęto prace koncepcyjne związane z ewentualną zmianą dotychczasowego modelu zlecenia zadań publicznych jednostkom OSP. Rozważając kilka koncepcji usprawnienia tego procesu, brany jest pod uwagę przede wszystkim jak najskuteczniejszy sposób przekazywania środków finansowych poszczególnym jednostkom OSP. Prace kontynuowane będą w 2016 r.

Inne działania wspierające społeczne organizacje ratownicze

Zarządzeniem Nr 31 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 listopada 2014 r. powołana została Rada do spraw Ratownictwa (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 56). Rada jest organem opiniodawczo-doradczym i pomocniczym Ministra Spraw Wewnętrznych (obecnie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji) w sprawach z zakresu nadzoru nad ratownictwem górskim i wodnym oraz w sprawach związanych z działaniami ratowniczymi prowadzonymi przez ochotnicze straże pożarne w ramach ochrony przeciwpożarowej. Prace Rady mają usprawnić między innymi przepływ informacji pomiędzy ochotniczymi podmiotami ratowniczymi.

Posiedzenie Rady ds. Ratownictwa odbyło się w dniu 13 października 2015 r.

W dniu 11 lutego 2015 r. w ówczesnym MSW odbyło się robocze spotkanie z przedstawicielami Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kętach. OSP GPR Kęty jest jednostką osp stowarzyszoną w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz włączoną do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Spotkanie zostało zorganizowane na prośbę OSP GPR Kęty przedstawioną podczas „Seminarium na

temat ochrony ludności i ratownictwa w świetle wyników badań projektu ANVIL (*Analysis of Civil Security Systems in Europe*), które odbyło się w dniu 27 listopada 2014 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele MSW, KG PSP oraz ZOSP RP. W trakcie spotkania, OSP GPR Kęty przedstawiła problemy i postulaty dotyczące kwestii specjalizacji w OSP, dysponowania OSP w KSRG do poszukiwań poprzez stanowisko kierowania PSP oraz szkoleń dla GPR organizowanych przez PSP.

W dniu 26 listopada 2015 r. w MSWiA odbyło się spotkanie z przedstawicielami OSP GPR Kęty oraz 3. Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej Kraków Balice. 3. Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza Kraków-Balice funkcjonuje w ramach 3. Skrzydła Lotnictwa Transportowego Sił Powietrznych RP, jest samodzielną jednostką wojskową szczebla oddziału przeznaczoną do realizacji zadań poszukiwawczo-ratowniczych w obszarze lądowym RP i zadań SAR w obszarze przygranicznym państw sąsiednich. Współpraca obu podmiotów trwa od około trzech lat i polega przede wszystkim na udziale we wspólnych ćwiczeniach oraz wymianie doświadczeń z zakresu prowadzenia akcji poszukiwawczych z udziałem zespołów ratowniczych (pies ratownik i przewodnik). Na bazie dotychczasowych kontaktów GPR OSP Kęty wyraziło chęć stworzenia programu pilotażowego w zakresie współpracy pomiędzy cywilnymi i wojskowymi grupami poszukiwawczo-ratowniczymi. Dla GPR OSP Kęty istotną wartością dodaną współpracy z jednostką wojskową jest możliwość szkolenia zespołów ratowniczych w akcjach z udziałem śmigłowca. 3. GPR wskazała natomiast, jako kluczowy element współpracy, dyspozycyjność GPR OSP Kęty oraz jej bogate doświadczenie w treningu psów ratowniczych.

W dniu 17 września 2015 r. odbyła się uroczystość uhonorowania zespołu poszukiwawczego pies-przewodnik. Minister Spraw Wewnętrznych nagroził pamiątkowym medalem i nagrodą rzeczową duet, który służył w Grupie Poszukiwawczo-Ratowniczej OSP Kęty przez 12 lat i brał udział w licznych akcji poszukiwawczych. Wydarzenie to przypieczętowało oficjalnie przejście psa Maxa na „emeryturę”.

W 2015 r. zakończony został projekt pn. „Monitoring działań Policji w poszukiwaniach zaginionych na otwartym terenie” realizowany przez Fundację ITAKA, wspólnie z GPR OSP Kęty. Celem tego projektu był monitoring działań Policji w zakresie wykorzystania organizacji poszukiwawczo-ratowniczych (OPR) do poszukiwań osób zaginionych na otwartym terenie oraz wypracowanie procedur ich zadysponowania i zasad współpracy z Policją. Poszukiwania terenowe osób zaginionych realizowane są przez Policję. Do tego zadania wykorzystane są też inne podmioty, np. Państwowa Straż Pożarna, grupy poszukiwawczo-ratownicze działające przy różnych jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej, cywilne grupy specjalizujące się w tym zakresie, grupy działające przy Polskim Czerwonym Krzyżu, a także Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Zgodnie z art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 j.t. z późn. zm.), w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji w 2015 r. rozpoczęły się prace przygotowujące roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. Prace kontynuowane będą w 2016 r.

Kierunek 2.1. Rozwijanie umiejętności ratowniczych w ochotniczych organizacjach ratowniczych

W dniu 17 listopada 2015 r. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej podpisał do stosowania od dnia 1 stycznia 2016 r. „Zasady organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych” wraz z pakietem programów szkoleń. Potrzeba nowego podejścia do szkolenia strażaków ochotników wynikała z ich wzrastającej roli w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego kraju. Zmianie uległy nie tylko treści programowe poszczególnych szkoleń, ale także ich organizacja i realizacja. Zmiany te związane są także z systemem kształcenia w Państwowej Straży Pożarnej i umożliwiają wykorzystanie szkoleń OSP, jako podbudowy do kształcenia w zawodzie strażak. Stąd też wynika wprowadzenie rozszerzonego zakresu ratownictwa specjalistycznego. Zakres zmian do „systemu szkolenia OSP” obejmuje m.in.:

- wykorzystanie wdrożonej przez OSP platformy nauczania na odległość,
- uwzględnienie nowych zasad organizacji ratownictwa specjalistycznego w ksrg.

Aktualizacja dokumentu to również uproszczenie pewnych rozwiązań w tym m.in. wprowadzenie szkolenia podstawowego tylko w formie szkolenia jednoetapowego uwzględniającego wszystkie podstawowe zadania ratownicze realizowane przez członków OSP, a więc również elementów ratownictwa technicznego/drogowego, działań przeciwpożarowych. Jedno pełne szkolenie prowadzące do nabycia umiejętności do prowadzenia działań ratowniczych.

Jako *novum* wprowadzono element doskonalenia umiejętności strażaków ochotników, co stwarza możliwość pracy w strażnicach OSP w formule dodatkowych zajęć w tzw. „chwilach wolnych”, umożliwiając tym samym podnoszenie, utrzymywanie umiejętności strażaków ochotników. W przyjętych rozwiązaniach odstąpiono natomiast od wymagań wykształcenia ogólnego, cedując podejmowanie decyzji o przygotowaniu członka OSP do zajmowania poszczególnych funkcji w ramach swoich struktur na jednostki OSP. 2016 rok to czas wdrażania nowych „Zasad...”.

W 2015 r. były Minister Spraw Wewnętrznych zlecił 8 zadań publicznych społecznym organizacjom ratowniczym w sferze ochrony przeciwpożarowej (1 zadanie) oraz w zakresie szkoleń ratowników wodnych (4 zadania) i ratownictwa górskiego (3 zadania).

Zadanie publiczne pn. *Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych* realizowane było przez ZOSP RP. Kwota dotacji w wysokości 32.500.000 zł została wydatkowana na działania i profilaktykę na rzecz ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami. W szczególności ochotniczym strażom pożarnym udzielono pomocy w:

- wyposażeniu w sprzęt,
- zaopatrzeniu w mundury strażackie,

- szkoleniu i zawodach sportowo-pożarniczych (przeszkolono 606 osób w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a poprzez zawody sportowo - pożarnicze przeszkolono 7 554 osób),
- organizowaniu obozów szkoleniowych dla młodzieżowych drużyn pożarniczych dla 3 225 osób (podczas obozów szkoleniowych krzewione jest bezpieczeństwo pożarowe i kultura fizyczna),
- profilaktyce przeciwpożarowej (profilaktyka realizowana jest głównie poprzez turnieje wiedzy pożarniczej, 1 501 uczestników sprawdziło swoją wiedzę z zakresu bezpieczeństwa pożarowego),
- udzielaniu pomocy finansowej w budowie i remontach remiz strażackich - dofinansowano 244 jednostek ochotniczych straży pożarnych, co znacznie poprawiło stan techniczny bazy OSP.

Ponadto, dofinansowano zakup 122 samochodów pożarniczych, 26 szt. zestawów ratownictwa technicznego oraz 69 szt. motopomp.

Tabela 4 Samochody ratowniczo-gaśnicze zakupione przez ZOSP RP ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

Województwo	lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze	średnie i ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze
dolnośląskie	1	4
kujawsko-pomorskie	1	4
lubelskie	17	4
lubuskie	1	
Łódzkie		9
małopolskie	5	10
mazowieckie		10
opolskie	1	3
podkarpackie	15	2
podlaskie	1	1
pomorskie		4
Śląskie	2	5
świętokrzyskie	1	4
warmińsko-mazurskie		2
wielkopolskie		11
zachodniopomorskie		4
Łącznie	45	77

W 2015 r. ratownicy społecznych organizacji ratowniczych Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) i Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (TOPR) brali udział w wielu szkoleniach, ćwiczeniach, warsztatach i innych formach nabywania i utrwalania wiedzy oraz umiejętności praktycznych.

Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. GOPR zapewniał utrzymanie gotowości ratowniczej na terenie Polski południowej w trybie ciągłym - 24 godziny na dobę na obszarze działania siedmiu Grup Regionalnych GOPR. W 100% podjęto działania ratownicze po rzeczywistych zgłoszeniach o zdarzeniach w górach. Zabezpieczono odpowiednią liczbę

ratowników, specjalistyczny sprzęt ratowniczy i środki transportu w celu podjęcia skutecznych działań ratowniczych. Przeprowadzono centralne specjalistyczne szkolenia i kursy dla uzyskania kwalifikacji starszego ratownika górskiego i instruktora ratownictwa górskiego.

W sezonie zimowym na bieżąco prowadzono badania zagrożeń lawinowych i prognozowano stopnie zagrożenia lawinowego przekazując je parkom narodowym, organom samorządowym i opinii publicznej.

Prowadzono dokumentację wypadków i zdarzeń w górach odnotowując je w kartach wypadku, sprawozdaniach z interwencji, akcji i wypraw. Prowadzono miesięczne, kwartalne i roczne statystyki wypadkowości.

W ramach zleconego zadania GOPR zapewniał:

- 1) Utrzymanie kadry ratowników zawodowych i ochotników (w 2015 r. służbę ratowniczą pełniło 102 ratowników etatowych i 896 ratowników ochotników. Łącznie przepracowali 372 718 godzin. Dyżury pełnione były w 7 stacjach centralnych, 19 stacjach ratunkowych całorocznych, 11 stacjach ratunkowych sezonowych i 21 punktach ratowniczych. Ratownicy brali udział w 392 wyprawach ratunkowych, 1 002 akcjach ratunkowych i 334 interwencjach. Ratowali 1867 osób. Przeprowadzono 20 szkoleń centralnych, w których uczestniczyło 453 ratowników);
- 2) Utrzymanie obiektów - dyżurek ratowniczych położonych w górach, Stacji Centralnych i Rejonowych i Zarządu Głównego (GOPR prowadzi służbę ratowniczą w oparciu o całodobowe, całoroczne Stacje Centralne, Stacje Ratunkowe i punkty ratownicze. Utrzymano dotychczasowy stan infrastruktury obiektów, dbając o ich stan techniczny, podnosząc w miarę posiadanych środków finansowych ich poziom wyposażenia. Zabezpieczono prawidłową eksploatację obiektów umożliwiającą pełnienie służby ratowniczej, udzielenie fachowej pomocy i zapewnienie odpoczynku dla ratowników po przeprowadzonych akcjach i wyprawach ratunkowych. Zagwarantowano odpowiednie warunki do przechowywania specjalistycznego sprzętu ratowniczego i środków transportu. Wyposażono 82 ratowników w ekwipunek osobisty oraz 51 ratowników w sprzęt skiturowy);
- 3) Utrzymanie środków transportu wykorzystywanych do ratownictwa górskiego (podstawą sprawnie działającej służby ratownictwa górskiego są specjalistyczne środki transportu. Odpowiednia liczba samochodów terenowych, pojazdów czterokołowych i skuterów śnieżnych, ich eksploatacja, konserwacja, naprawy, przeglądy i ubezpieczenia zapewniają bezpieczny dojazd ratowników do poszkodowanego, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy i transport do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu PRM. Zapewniono całoroczną sprawność i gotowość środków transportu poprzez właściwe garażowanie, zapewnienie paliw, prowadzenie bieżących przeglądów, drobnych napraw. Szkolono i podnoszono kwalifikacje ratowników kierujących tymi pojazdami. Ze środków finansowych ówczesnego MSW - zakupiono dwa nowe samochody terenowo - osobowe, jeden pojazd czterokołowy typu quad, zaś ze środków finansowych NFOŚiGW - dwa samochody typu bus oraz jeden skuter śnieżny;

4) Utrzymanie środków łączności - utrzymano ciągłość i niezawodność funkcjonowania poprzez bieżące przeglądy, naprawy i wymiany zużytych akumulatorów. Testowano nowe sposoby zasilania sieci radiołączności w miejscach gdzie nie występuje stałe zasilanie. W pełni pokryto koszty związane z używaniem częstotliwości.

TOPR zostały zlecone dwa zadania:

1. *Powierzenie realizacji zadania publicznego na wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa górskiego określonych w ustawie o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich poprzez utrzymanie gotowości operacyjnej śmigłowca ratowniczego będącego w dyspozycji TOPR oraz wykonywanie z jego użyciem ratownictwa górskiego na obszarze Tatr, Pasma Spisko-Gubałowskiego oraz na wezwanie innych służb w szczególności na obszarach górskich południowej Małopolski.*

W okresie realizacji zadania zapewniono bieżącą obsługę lotniczo-techniczną, zakup paliwa, ubezpieczenia śmigłowca „Sokół” oraz utrzymanie zaplecza dla śmigłowca i załogi, tj. bazy przy ul. Kamieniec 10 w Zakopanem. Do dnia 11 marca 2015 r. śmigłowiec ratowniczy TOPR był remontowany. W trakcie remontu w ramach umowy działania ratownicze TOPR były wspomagane przez śmigłowiec policyjny wraz z załogą.

2. *Powierzenie realizacji zadania publicznego na wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa górskiego określonych w ustawie o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich na terenie Tatr oraz Pasma Spisko-Gubałowskiego, w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach poprzez utrzymanie gotowości kadry ratowników górskich, utrzymanie obsługi administracyjnej i opracowywanie komunikatów lawinowych oraz prowadzenie szkoleń ratowników górskich.*

W okresie sprawozdawczym zapewniono zatrudnienie niezbędnej kadry ratowniczej, utrzymanie stacji i punktów ratunkowych, przeprowadzenie wypraw, akcji ratunkowych i interwencji, w tym z użyciem śmigłowca ratowniczego. W celu utrzymania należytej sprawności ratowników, przeprowadzono wewnętrzne szkolenia i treningi. W sprawozdaniu organizacja informuje, że w ramach szkoleń zleconych umową, w ubiegłym roku łączna liczba osobogodzin szkoleniowych wyniosła 12 589.

Za środki dotacji do realizacji zadania zatrudniano średnio miesięcznie 35 ratowników górskich, w formie umowy o pracę. Ponadto w realizacji zadania brało udział 150 ratowników pracujących społecznie przepracowując 31 979 osobogodzin na rzecz ratownictwa górskiego.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. ratownicy TOPR odnotowali 619 wypadków, podczas których udzielili pomocy 722 osobom, których zdrowie lub życie było zagrożone.

Od 1 stycznia do 3 maja 2015 r. ratownik służby prognozowania lawinowego przygotowywał i publikował komunikaty na temat zagrożenia lawinowego.

W ramach realizacji zleconego zadania zakupiono sprzęt i ekwipunek ratowniczy dla ratowników górskich: uprząże do ratownictwa, czołówki, plecaki transportowe, detektory, łopatkę, sondy lawinowe, kurtki spodnie skarpety, rękawice buty, różnego rodzaju liny oraz

sprzęt do ratownictwa w wodach górskich i materace próżniowe z pompką do usztywnienia uszkodzonego.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych w 2015 r. zlecił zadanie publiczne pn. „Organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego”. Zadanie zostało zrealizowane przez:

- Gdyńskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Legionowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Sąddeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- Włocławskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

W efekcie realizacji zadania zleconego 141 osób otrzymało zaświadczenie o ukończeniu szkolenia ratowników wodnych.

Zadanie „Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2015 r.” realizowała m.in. Mazurska Służba Ratownicza (MSR).

Zadanie publiczne *zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2015 r.* realizowane było na podstawie zawartej umowy z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim (umowa nr ZK-I.68.3.4.2015 z dnia 13 lutego 2015 r.). Natomiast zadanie *Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych Jeziora Śniardwy i południowych akwenach Wielkich Jezior Mazurskich w 2015 roku* realizowane było na podstawie zawartej umowy z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego (umowa nr OB. 631.9.2015 z dnia 25 maja 2015 r.).

Okres realizacji zadania publicznego trwał od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Zakładane cele realizacji zadania zostały osiągnięte poprzez:

- zapewnienie bezpieczeństwa, na wodzie i lodzie, osób przebywających na akwenach Wielkich Jezior Mazurskich oraz zabezpieczenie ratownicze zawodów i imprez odbywających się na lodzie, wodzie lub w jej pobliżu przez cały rok.
- prowadzenie działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej na temat bezpieczeństwa nad wodą, współpraca z mediami, pogadanki w szkołach i na obozach, kursach szkoleniowych,
- zorganizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu ratownictwa wodnego oraz kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie przygotowała i przeprowadziła w dniu 19 lutego 2015 r. szkolenie dla Zespołu Ratunkowego Polskiego Centrum Pomocy Międzynarodowej (20 osób).

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przygotowała i przeprowadziła szkolenie dla pracowników Towarzystwa Ubezpieczeń Compensa S.A. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z tematyką uzgodnioną indywidualnie między Centralną Szkołą a Towarzystwem Ubezpieczeń Compensa SA. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także

specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie. W dniu 25 czerwca 2015 r. przeszkolono 24 osoby.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeprowadziła szkolenie z zakresu prowadzenia działań ratowniczych podczas pożarów, skażenia chemiczno-ekologicznego oraz udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej dla Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z tematyką uzgodnioną indywidualnie między CS PSP a Polską Wytwornią Papierów Wartościowych. Odbywały się one w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy – pracownicy szkoły, a także specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie. W terminie 07 - 09 października 2015 r. przeszkolono 42 osoby.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie przeszkoliła z zakresu podstawowych zasad ochrony przeciwpożarowej oraz postępowania w razie pożaru pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zajęcia przeprowadzono zgodnie z tematyką uzgodnioną indywidualnie między CS PSP a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Szkolenie odbywało się w oparciu o własną bazę dydaktyczną i socjalną. Zajęcia realizowali wykładowcy - pracownicy szkoły, a także specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie. W dniu 16 czerwca 2015 r. przeszkolono 40 osób.

Mazurskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (MOPR) dążąc do *zwiększenia liczby i poszerzenia form wspólnych ćwiczeń, szkoleń, warsztatów i innych sposobów wymiany doświadczeń*, na terenie 4 powiatów podpisał porozumienie na wspólne działania ratownicze, zapobieganie wypadkom, usuwanie zagrożeń i wspólne przekazywanie informacji z następującymi podmiotami:

- Państwową Strażą Pożarną z Giżycka, Węgorzewa, Mrągorowa i Pisz,
- Komendą Powiatową Policji w Giżycku, Węgorzewie, Mrągorowie i Pisz,
- Centrum Powiadamiania Ratunkowego z Olsztyna,
- Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Olsztynie,
- Jednostkami Państwowego Ratownictwa Medycznego,
- Urzędem Żeglugi Śródlądowej z Giżycka,
- Regionalnym Zarząd Gospodarki Wodnej z Warszawy - Zarząd Zlewni Giżycko.

MOPR na terenie Giżycka podpisał umowy z podmiotami:

- Szkoła Policealna im. Hanny Chrzanowskiej - na wspólne ćwiczenia z zakresu ratownictwa medycznego,
- Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich - edukacja, profilaktyka i ochrona środowiska.

Natomiast na terenie województwa warmińsko-mazurskiego MOPR podpisał umowy z:

- Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - edukacja, profilaktyka i ochrona środowiska,

- NZOZ "Impuls" w Spychowie - na wspólne działania ratownictwa medycznego.

Na terenie kraju MOPR współpracuje z:

- Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- SP ZOZ - Lotnicze Pogotowie Ratunkowe - wspólne działania ratownicze i przekazywanie informacji o wypadkach,
- Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - edukacja, profilaktyka i ochrona środowiska.

Wykorzystując swój potencjał dydaktyczny i logistyczny bazy szkoleniowej MOPR prowadzi pogadanki dla dzieci, młodzieży, żeglarzy, harcerzy, studentów oraz grup zorganizowanych z zakresu ratownictwa wodnego, lodowego i udzielania pierwszej pomocy. Jest to forma pogadanki z prezentacją multimedialną, filmami, pokazem sprzętu ratowniczego. Zajęcia prowadzone są w dwóch częściach. Pierwsza część to prezentacje multimedialne i filmy. Druga część to ćwiczenia praktyczne z resuscytacji krążeniowo-oddechowej na fantomie, scenki i akcje symulowane, użycie sprzętu ratunkowego. Dodatkowo prowadzone są zajęcia z zakresu automatycznej defibrylacji na specjalnie do tego przygotowanym fantomie. Wiedza merytoryczna zawarta w zajęciach opiera się o wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji oraz doświadczenie ratowników.

Działalność edukacyjna dzieci i młodzieży odbywa się na terenie szkół, ośrodków wypoczynkowych, sal gimnastycznych itp. Zajęcia z zakresu pierwszej pomocy odbywają się w stacjach ratowniczych lub w miejscach uzgodnionych z uczestnikami zajęć. Szkolenia MOPR odbywają się na stacjach ratowniczych lub wynajętych do tego celu miejscach. Zależy jest to od wielkości i rodzaju szkolenia.

Wszystkie rodzaje szkoleń prowadzone są przez kadre instruktorską MOPR. Wyjątek stanowią szkolenia specjalistyczne, podczas których kadre instruktorską wspomagają, np. piloci śmigłowców.

Narzędzia dydaktyczne do prowadzenia zajęć wykorzystywane są w zależności od rodzaju szkolenia. Uczestnicy mają możliwość skorzystania np. z fantoma z możliwością podłączenia automatycznego defibrylatora lub programu monitorującego przebieg akcji ratowniczej. W ćwiczeniach na wodzie MOPR wykorzystuje obszar jeziora, który jest pomijany przez żeglarzy, aby nie zakłócać turystyki i nie stwarzać jakiegokolwiek zagrożenia na wodzie dla osób wypoczywających.

Prezentacje multimedialne są udostępniane dla uczestników szkoleń. Ogólne wiadomości na temat bezpieczeństwa stworzone przez Instruktorów MOPR można odszukać na stronie internetowej www.mopr.com.pl.

MOPR przy współpracy z Onet.pl stworzył film instruktażowy Bezpieczna Woda, który pokazuje jak należy zachować się po wywrocie jachtu kabinowego.

W ramach możliwości finansowych prowadzone są cykliczne szkolenia dla ratowników MOPR w zależności od pory roku. W 2015 r. odbyły się trzy szkolenia z zakresu ratownictwa wodnego i lodowego, jedno szkolenie z wykorzystaniem technik wysokościowych oraz jedno

szkolenie z pilotażu poduszki ratowniczej. Podczas szkoleń wykorzystywano różnego rodzaju pomoce dydaktyczne w postaci fantomów do resuscytacji (RKO monitorowane przez komputer), fantomów wodnych, automatycznych defibrylatorów i prezentacji multimedialnych.

W 2015 r. MOPR przeprowadził pogadanki z zakresu udzielania pierwszej pomocy, bezpieczeństwa na wodzie, łodzi, powiadamiania o wypadku oraz charakterystyki pracy ratownika wodnego. MOPR był zapraszany do szkół podstawowych, gimnazjalnych, zawodowych, ogólnokształcących, aby przeprowadzić pogadankę z wykorzystaniem sprzętu do ratownictwa i sprzętu multimedialnego. Z tego typu formy edukacji skorzystało łącznie 3 262 osób. Podczas wakacji MOPR prowadził pokazy z ratownictwa wodnego i udzielania pierwszej pomocy. Jako organizatorzy lub współorganizatorzy organizacja uczestniczyła w festynach ekologicznych i piknikach rodzinnych, podczas których propagowano kwestie bezpieczeństwa.

Szkolenia z technik wysokościowych, współpracy ze śmigłowcem oraz ratownictwa medycznego prowadzone są w oparciu o wiedzę, umiejętności i podstawy programowe instruktorów zewnętrznych, którzy prowadzą zajęcia w oparciu o swój program szkoleniowy.

W 2015 r. strażacy ratownicy ochotniczych straży pożarnych brali udział w działaniach ratowniczych, szkoleniach, ćwiczeniach, warsztatach i innych formach nabywania i utrwalania wiedzy oraz umiejętności praktycznych. Przeszkolono łącznie 50 217 członków ochotniczych straży pożarnych na 1 877 szkoleniach.

Tabela 5 Liczba przeszkolonych strażaków OSP w 2015 r.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba strażaków OSP przeszkolonych w 2015 r.			Liczba kursów w 2015 r.	Stan wyszkolenia strażaków OSP na dzień 31.12.2015 r.		
		z KSRG	Inna	Razem		z KSRG	Inne	Razem
1.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP część I	735	1 000	1 735	57	15172	21904	37076
2.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP część II	685	768	1 453	66	19831	16409	36240
3.	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP realizowane jednoetapowo	7 838	9 740	17 578	577	63985	71962	135947
4.	Szkolenie z zakresu ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników OSP	5 658	4 908	10 566	380	40911	25520	66431
5.	Szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP	2 377	1 854	4 231	185	17219	11055	28274
6.	Szkolenie strażaków ratowników OSP z zakresu działań przeciwpowodziowych oraz ratownictwa na wodach	2 440	796	3 236	114	9825	3688	13513
7.	Szkolenie dowódców OSP	2 534	1 920	4 454	209	21532	12718	34250
8.	Szkolenie naczelników OSP	965	613	1 578	88	10598	5973	16571
9.	Szkolenie komendantów gminnych Związku	10	5	15	2	4676	1700	6376

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba strażaków OSP przeszkolonych w 2015 r.			Liczba kursów w 2015 r.	Stan wyszkolenia strażaków OSP na dzień 31.12.2015 r.		
		z KSRG	Inna	Razem		z KSRG	Inne	Razem
	Ochotniczych Straży Pożarnych RP							
10.	Uprawnienia z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy	267	84	351	19	29194	7147	36341
11.	Szkolenie specjalistyczne kierowców - operatorów samochodów z drabina mechaniczną	11	6	17	3	975	287	1262
12.	Szkolenie specjalistyczne w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego	119	0	119	6	699	171	870
13.	Kurs wstępny z zakresu ratownictwa wysokościowego	0	0	0	0	141	41	182
14.	Kurs podstawowy z zakresu ratownictwa wysokościowego	0	0	0	0	147	39	186
15.	Kurs śmigłowcowy z zakresu ratownictwa wysokościowego cz. I	0	0	0	0	16	4	20
16.	Kurs śmigłowcowy z zakresu ratownictwa wysokościowego cz. II	0	0	0	0	21	3	24
17.	Kurs specjalistyczny z zakresu obsługi elektronicznych urządzeń do lokalizacji osób zasypanych	0	0	0	0	78	5	83
18.	Szkolenie z zakresu kierowania ruchem drogowym podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczych	226	70	296	9	24966	15883	40849
19.	Szkolenie dla kandydatów na młodszych instruktorów ratownictwa medycznego w KSRG	0	0	0	0	55	8	63
20.	Szkolenie z zakresu metodyki nauczania ratownictwa medycznego w KSRG	0	0	0	0	75	15	90
21.	Szkolenie z zakresu ratownictwa na wodach szybko płynących	0	0	0	0	91	30	121
22.	Szkolenie z zakresu obsługi sprzętu będącego na wyposażeniu lekkiego samochodu rozpoznania chemicznego	0	0	0	0	15	3	18
23.	Szkolenie z zakresu topografii oraz systemu globalnej lokalizacji satelitarnej GPS	0	0	0	0	67	4	71
24.	Szkolenie w zakresie młodszego nurka	0	0	0	0	143	55	198
25.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA	0	0	0	0	56	18	74

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba strażaków OSP przeszkolonych w 2015 r.			Liczba kursów w 2015 r.	Stan wyszkolenia strażaków OSP na dzień 31.12.2015 r.		
		Z KSRG	Inna	Razem		Z KSRG	Inne	Razem
	wykonujących prace podwodne w zakresie ratownictwa							
26.	Kurs specjalistyczny dla nurków MSWiA kierujących pracami podwodnymi w zakresie ratownictwa (kompletny)	0	0	0	0	25	8	33
27.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (kompletny)	1 047	155	1 202	81	15698	1527	17225
28.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część praktyczna)	1 306	44	1 350	22	2941	451	3392
29.	Szkolenie doskonalące dla strażaków KSRG z zakresu współdziałania z SPZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (część teoretyczna)	1 643	393	2 036	59	9052	1262	10314

Tabela 6 Inne szkolenia organizowane na indywidualnie potrzeby OSP w 2015 r.

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób przeszkolonych w 2015 r.			Liczba kursów
		Z KSRG	Inna	Razem	
1.	Szkolenie w komorze dymowej	1189	961	2150	48
2.	Szkolenie okresowe bhp OSP	963	607	1570	
3.	Szkol. w zakresie obsługi i napełniania zbiorników ciśnieniowych	6	0	6	
4.	Szkolenie z obsługi podnośników pożarniczych (podestów ruchomych samojezdnych kat. I p)	4	0	4	
5.	Szkolenie na patent stermotorzysty żeglugi śródlądowej	4	0	4	
6.	Szkolenie BHP i przygotowujące do pracy w aparatach Ochrony Układu Oddechowego	10	9	19	
Razem		2176	1577	3753	56

Ponadto, strażacy ochotniczych straży pożarnych wzięli udział w:

- szkoleniu w komorze dymowej – 2 150 osób,
- szkoleniu okresowym bhp OSP – 1 570 osób.

Związek OSP RP w 2015 r. realizował również inne kursy, szkolenia i zawody doskonalące będące elementem szkolenia przygotowującego strażaków do udziału w różnego rodzaju działaniach ratowniczych.

IX Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym w dniach 19 - 21 czerwca 2015 r. odbyły się w Sierakowie Wielkopolskim nad jeziorem Jaroszewskim, w których uczestniczyło ok. 200 strażaków-ratowników z 14 województw. Załogi OSP (49, w tym 7 kobiecych) na zawody przyjechało z własnym sprzętem. Mistrzostwa rozegrano w 7 konkurencjach podstawowych: budowa wału przeciwpowodziowego, rzuty ratownicze kołem i rzutką, ratowanie zagrożonego przez powódź przy użyciu łodzi motorowej, ratowanie tonącego przy użyciu łodzi wiosłowej i spektakularny slalom łodzi motorowych. Dodatkowo, zawodnicy rywalizowali o tytuł najlepszej załogi w konkurencji specjalnej Water Fighters. Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym są doskonałą okazją do sprawdzenia umiejętności strażaków-ratowników i formą bardzo intensywnego treningu. W tym roku zawodnicy wzięli także udział w szkoleniu doskonalenia umiejętności w zakresie udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym przeprowadzonym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W dniach 02 - 05 lipca 2015 r. w Porąbce (woj. śląskie) odbyły się XV Ogólnopolskie Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w Sportach Obronnych. Drużyny startowały w konkurencjach: wielobój sprawnościowy, sztafeta pływacka 4x50, bieg zespołowy, strzelanie sportowe. Na wielobój sprawnościowy składają się: obrona przeciwchemiczna, zadania techniczne, przeszkoda terenowa – lina, ratownictwo na wodzie, przeszkoda wodna, pomoc przedmedyczna, zadanie logistyczne, rzut granatem, strzelanie z pistoletu pneumatycznego, zadanie przeciwpożarowe, musztra.

W dniu 04 lipca 2015 r. w Ostródzie (woj. warmińsko-mazurskie) odbyły się XI Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników STIHL® TIMBERSPORTS® SERIES®. Najlepsi polscy zawodnicy walczyli o tytuł Mistrza Polski w rywalizacji z użyciem pilarek spalinowych, pił ręcznych i siekier.

W dniach 28 - 30 sierpnia 2015 r. w Matyldowie (gm. Łąck, pow. plocki, woj. mazowieckie) odbyły się IV Międzywojewódzkie Mistrzostwa OSP w Paintball Matyldów 2015. Wystartowało w nich 20 pięcioosobowych zespołów z województw: mazowieckiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego. Oprócz gry na polu do paintballu, uczestniczono w konkurencjach, m.in.: szkolenie z przyjmowania śmigłowców LPR, musztry i oddawania honorów, kierowania ruchem czy pierwszej pomocy. Dodatkową atrakcją był park linowy z przeszkodami na wysokości około dwóch metrów oraz komora rozgorzeniowo - dymowa, w której strażacy w pełnych strojach ochronnych i aparatach ochrony dróg oddechowych (odo) ćwiczyli gaszenie pożarów obiektów zamkniętych. Odbyło się także szkolenie i prezentacja gaszenia za pomocą mgły wodnej.

W dniu 22 października 2015 r. w Auli Centrum Sportowo-Dydaktycznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Grodka w Sanoku odbyła się IV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pod hasłem „Bezpieczeństwo na co dzień. Podstawy - obszary - podmioty". Celem Konferencji było stworzenie forum wymiany dobrych praktyk,

wypracowanych i przyjętych rozwiązań oraz osiągnięć naukowych i technologicznych w dziedzinie bezpieczeństwa na poziomie strategicznym i operacyjnym jako dobra wspólnego. Podczas konferencji przewidziane zostały panele dyskusyjne dotyczące zagadnień związanych z bezpieczeństwem powszechnym, w szczególności organizacją i funkcjonowaniem systemów powiadamiania ratunkowego oraz ratowniczych, nowych technologii w zarządzaniu bezpieczeństwem oraz wsparciem psychologicznym w sytuacjach kryzysowych.

W dniu 19 grudnia 2015 r. odbył się VII Barbórkowy Turniej Strażaków i Ratowników współorganizowany przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP. W tej edycji wystartowały drużyny ochotniczych i Państwowych Straży Pożarnych, a także ratowników z Kopalni Soli w Wieliczce. Do turnieju zgłosiło udział 90 drużyn, w tym ponad 60 drużyn ochotniczych straży pożarnych. Turniej ma na celu popularyzowanie dbałości o rozwój fizyczny i kondycję wśród czynnych strażaków ratowników oraz propagowanie zasad prawidłowego umundurowania oraz postępowania podczas pracy w aparatach ochrony dróg oddechowych stosowanych podczas akcji ratowniczo gaśniczych.

W 2015 r. przygotowanie organizacyjne i przeprowadzenie we współpracy z Federacją Zielonych „GAJA” zostały szkolenia w 8 województwach w internetowych Centrach Kształcenia zlokalizowanych w OSP w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. W sumie przeprowadzonych zostało 39 szkoleń dla 749 strażaków. 640 strażaków uzyskało certyfikaty zgodnie z wymogami Państwowej Inspekcji Pracy umożliwiające im wykonywanie prac związanych z dostępem do azbestu. Szkolenia objęły województwa dolnośląskie, śląskie, mazowieckie, lubelskie, podkarpackie, wielkopolskie, zachodniopomorskie oraz lubuskie. Program szkoleń lokalnych był przygotowany zgodnie z Załącznikiem „Program szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” *do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów* (Dz.U. Nr 216, poz. 1824).

Z inicjatywy Związku OSP RP we współpracy z Centrum Naukowo Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej im. J. Tuliszkowskiego w Józefowie - PIB opracowany został program dwudniowych szkoleń dla Komendantów Gminnych Związku OSP RP, członków OSP i działaczy Związku zajmujących się w swoich OSP sprawami sprzętu przeciwpożarowego. Szkolenia przeprowadzone były przez specjalistów z CNBOP. Zakres tematyczny dotyczył m.in.: systemu dopuszczeń do użytkowania w jednostkach ochrony przeciwpożarowej wybranych rodzajów sprzętu (np.: pojazdów ratowniczo – gaśniczych, autopomp, motopomp do wody czystej i zanieczyszczonej, aparatów powietrznych, odzieży ochronnej, hydraulicznych urządzeń ratowniczych, uzbrojenia osobistego, prądownic, węży, podręcznego sprzętu gaśniczego, środków gaśniczych. Szkolenia składały się z części teoretycznej oraz praktycznej). Część teoretyczna szkolenia obejmowała stan prawny w zakresie wprowadzenia do użytkowania sprzętu bez świadectw dopuszczenia, wymagań dotyczących poszczególnych rodzajów sprzętu, systemu dopuszczeń i certyfikacji wyrobów. W części praktycznej realizowano zadania z zakresu procedur odbioru i weryfikacji wyrobów wprowadzanych do użytkowania w OSP. Szkolenia realizowane są od 2013 r., a w 2015 r.

odbyło się 11 kursów dla grup z wytypowanych województw zakończonych egzaminem i wydaniem Certyfikatu Kwalifikacji - poziom „3”. Tym samym zrealizowany został zakładany cykl szkoleniowy. Obecnie planowane jest opracowanie i przeprowadzenie cyklu kursów o bardziej zaawansowanej tematyce (stopnia drugiego) zakładających w swoim programie rozwinięcie i uzupełnienie materiału kursu stopnia pierwszego oraz uwzględnienie uwag i wniosków płynących z dotychczas zrealizowanych kursów.

Tabela 7 Kursy członków osp w 2015 r. (sprzęt przeciwpożarowy)

Lp.	Termin kursu	Kurs dla członków OSP z terenu województwa	Liczba osób przeszkolonych
1.	06.03 - 07.03	dolnośląskiego	24
2.	13.03 - 14.03	podkarpackiego	48
3.	27.03 - 28.03	śląskiego	46
4.	17.04 - 18.04	wielkopolskiego	39
5.	12.06 - 13.06	mazowieckiego	35
6.	11.09 - 12.09	podlaskiego	44
7.	18.09 - 19.09	Lubelskiego	36
8.	20.11 - 21.11	świętokrzyskiego	48
9.	27.11 - 28.11	łódzkiego	47
10.	04.12 - 05.12	kujawsko - pomorskiego	28
11.	11.12 - 12.12	małopolskiego	28
SUMA			423

Związek OSP RP w ramach zadań statutowych prowadzi działalność związaną z wychowaniem dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania dla bezpieczeństwa. Działania w tym zakresie są realizowane poprzez organizowanie zbiórek szkoleniowych z członkami młodzieżowych drużyn pożarniczych, przygotowaniem ich do udziału w zawodach sportowo-pożarniczych, jak również obozach szkoleniowo-wypoczynkowych. Przedmiotowe działania realizowane przez Związek OSP RP, jak i same ochotnicze straże pożarne, są skierowane nie tylko do członków młodzieżowych drużyn pożarniczych, ale również do innych dzieci i młodzieży niezrzeszonej w drużynach działających przy OSP. Działalność ta odbywa poprzez organizowanie pogadanek, pokazów, konkursów i innych form działalności w przedszkolach, szkołach, remizach i innych placówkach wychowawczo-oświatowych.

Działania Związku OSP RP skierowane w 2015 r. do dzieci i młodzieży:

- szkolenia członków młodzieżowych drużyn pożarniczych zakończone wydaniem zaświadczeń – 5 846,
- szkolenia dowódców młodzieżowych drużyn pożarniczych zakończone wydaniem zaświadczeń – 847,
- szkolenia realizowane na obozach szkoleniowo-wypoczynkowych.

Łącznie w obozach szkoleniowo-wypoczynkowych MDP wzięło udział 4 551 osób.

Bardzo ważnym elementem przygotowania młodego pokolenia do realizowania zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa i ochrony ludności, a także

popularyzowania tej działalności, była organizacja prestiżowego XX Międzynarodowego Spotkania Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych CTIF⁶ – Opole 2015, które zawierało elementy szkoleń, ćwiczeń i wymiany międzynarodowych doświadczeń. W spotkaniu organizowanym co dwa lata uczestniczyło ok. 500 zawodników – dziewcząt i chłopców w wieku 12 - 16 lat reprezentujących związki pożarnicze krajów członkowskich CTIF, tj. 42 drużyny z 23 państw świata: Japonia, Czechy, Rosja, Francja, Austria, Luksemburg, Wielka Brytania, Włochy, Rumunia, Węgry, Słowacja, Polska, Szwecja, Szwajcaria, Słowenia, Łotwa, Finlandia, Niemcy, Bułgaria, Chorwacja, Białoruś, Portugalii oraz Serbia.

Uczestniczyli również trenerzy, opiekunowie, kierownicy międzynarodowych delegacji i bardzo duża liczba kibiców, która przyjechałaby dopingować swoje narodowe reprezentacje. Zmagania sportowe, które są zawsze najważniejszym punktem programu miały miejsce 23 lipca 2015 r. na Stadionie Lekkoatletycznym im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu.

Program spotkania obejmował m.in.:

- XX Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych wg międzynarodowego regulaminu CTIF;
- uroczyste otwarcie spotkania i zawodów z zapaleniem ognia olimpijskiego;
- wystawę krajów uczestniczących „Wystawa narodów”;
- program artystyczny przygotowany przez młodzież – uczestników spotkania „Prezentacja narodów”;
- Olimpiadę obozową na Wyspie Bolko – turniej polegający na rozegraniu konkurencji zwinnościowych i sprawnościowych, polegających na zespołowym działaniu;
- uroczystość zakończenia i zamknięcia spotkania oraz zawodów ze zgaszeniem ognia olimpijskiego.

Spotkaniu towarzyszyła wystawa i prezentacja sprzętu pożarniczego oraz posiedzenie Międzynarodowej Komisji Młodzieży CTIF.

Polskę na Spotkaniu Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych CTIF w Opolu reprezentowały: drużyna dziewcząt z OSP MDP Żdźary (woj. wielkopolskie) oraz drużyny chłopców z OSP MDP Głuchów (woj. wielkopolskie) i OSP MDP Głuchów (woj. łódzkie). Drużyny te uzyskały najlepsze wyniki w Ogólnopolskich Zawodach Sportowo - Pożarniczych Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych CTIF, które miały miejsce w Olsztynie we wrześniu 2014 r.

W zawodach wygrała drużyna MDP Głuchów/Polska (woj. wielkopolskie). Jest to efekt wieloletniej pracy i poświęcenia ze strony młodzieży, trenerów, opiekunów, ochotniczej straży pożarnej i struktur Związku OSP RP. Kolejne miejsca na podium zajęły drużyny reprezentujące Tragwein/Austria – II miejsce i Trentino/Włochy – III miejsce. Na 4 miejscu uplasowała się druga drużyna chłopców z Polski – MDP Głuchów/Polska (woj. łódzkie).

⁶ CTIF jest skrótem starej francuskiej nazwy Comité Technique International de Prévention du Feu; Międzynarodowy Komitet Techniczny Prewencji i Zwalczania Pożarów; organizacja powstała w 1900 w Paryżu, z ang. The international association of fire and rescue services,.

W klasyfikacji dziewcząt zwyciężyły dziewczęta z Piskova Lhota/Czechy, II miejsce zajęła drużyna ze Zbilije/Słowenia, III miejsce Sunova/Słowacja, natomiast IV miejsce MDP Żdżary/Polska (woj. wielkopolskie).

Zostało przeprowadzone szkolenie pływonurków KDP/CMAS (P1), uczestnicy kursu zdobyli wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne umożliwiające prawidłowe użytkowanie sprzętu nurkowego oraz bezpieczne nurkowanie na głębokościach do 20-tu metrów z pełnoletnim pływonurkiem o takich samych kwalifikacjach. Nabyte po szkoleniu uprawnienia to: Pływonurek KDP/CMAS* (P1), który ma prawo nurkować do głębokości 20 m w towarzystwie przynajmniej jednej pełnoletniej osoby o takich samych kwalifikacjach KDP/CMAS (lub o równorzędnych kwalifikacjach innych organizacji). Miejsce realizacji ogólnopolskiego szkolenia: OSP Bysław, powiat Tuchola, woj. kujawsko-pomorskie. Zrealizowano 2 turnusy szkolenia, w każdym uczestniczyły po 24 osoby.

Związek OSP RP prowadzi również szkolenia dla członków OSP, w wyniku których mogą oni nabyć cywilne uprawnienia pływonurków, które są doskonałym punktem wyjścia do ubiegania się w przyszłości o uprawnienia nurków MSW. Od 2003 r. Związek OSP RP przeszkolił 666 osób, w tym w 2015 r. - 48 osób. Strażacy członkowie OSP również sami korzystają z zewnętrznych szkoleń organizowanych przez uprawnione podmioty do nabywania kwalifikacji w niniejszym zakresie i podnoszenia tym samym swoich kwalifikacji. Łącznie w Ochotniczych Strażach Pożarnych działa 2 424 przeszkolonych pływonurków i 407 nurków. Związek OSP RP prowadzi również co roku monitoring potrzeb w zakresie zakupu sprzętu do ratownictwa wodnego, w 2015 r. zakupiono z dofinansowaniem 4 łódzie motorowe z silnikami oraz 4 łódzie ratownicze z wiosłami szalupowymi. W ramach SYSTEMU OSP prowadzony jest monitoring wyszkolenia i posiadanego sprzętu w przedmiotowym rodzaju ratownictwa. Przy Zarządzie Głównym ZOSP RP działa komisja ratownicza, która zajmuje się m.in. tematami związanymi z ratownictwem wodnym.

Elementem dbania o sprawność fizyczną i doskonalenie umiejętności praktycznych ratowników – strażaków ochotniczych straży pożarnych jest udział w zawodach sportowo-pożarniczych różnego szczebla i różnych konkurencji. W 2015 r. w organizowanych zawodach sportowo-pożarniczych udział wzięło:

- wg regulaminu polskiego – 97 812 osób na poziomie gminnym, 14 743 osób na poziomie powiatowym, 4 160 osób na poziomie wojewódzkim, 500 osób na poziomie krajowym;
- wg międzynarodowego regulaminu CTIF – 5 821 osób na poziomie gminnym, 1 526 osób na poziomie powiatowym, 469 osób na poziomie wojewódzkim;
- wg międzynarodowego regulaminu CTIF MDP – 21 169 osób na poziomie gminnym, 7 469 osób na poziomie powiatowym, 3 182 osób na poziomie wojewódzkim.

W 2015 r. Związek OSP RP kontynuował, rozpoczęty w 2011 r., program zakupu mobilnych ścianek wspinaczkowych. Korzystają z nich strażacy biorący udział w akcjach na obiektach wysokich i wysokościowych, które są poza zasięgiem drabin i podnośników, akcji na obiektach przyrody (jak drzewa, ściany skalne, rozpadliska, wąwozy, jaskinie), a także akcji na konstrukcjach i instalacjach przemysłowych (kominy, maszty, wieże, studnie, szyby).

Wielogodzinne treningi na ściankach wspinaczkowych pozwalają w czasie realnych działań maksymalnie skrócić czas dotarcia do uszkodzonego zachowując bezpieczeństwo ratowników. Takie przygotowanie wpływa na lepsze zaplanowanie akcji ratunkowej na wysokości maksymalizując jej pozytywne zakończenie. Zaletą tego rodzaju treningu jest również zainteresowanie młodzieży tematyką ratownictwa, jak również zwiększania ich sprawności fizycznej. Zdobyte w 2015 r. środki, pozwolą na zakup w 2016 r. kolejnych 2 mobilnych zestawów, które trafią do OSP.

Ponadto, struktury Związku OSP RP realizowały w 2015 r. wiele innych przedsięwzięć szkoleniowych i sportowych, których podstawą było dbanie o kondycję fizyczną strażaków ochotniczych straży pożarnych i doskonalenie umiejętności ratowniczych wykorzystanych podczas różnego rodzaju działań ratowniczych. W Parczewie (woj. lubuskie) w dniach 04 - 05 lipca 2015 r. odbyły się zawody sportowo-pożarnicze wg CTIF dla OSP, łączna liczba uczestników liczyła ok. 150 osób. W dniach 12 - 13 września 2015 r. drużyna z OSP Parczew (ok. 30 osób) brała udział w wojewódzkich zawodach sportowo-pożarniczych wg CTIF dla OSP w Bydgoszczy. W dniach 05 - 07 czerwca 2015 r. w Bytomiu Odrzańskim (woj. lubuskie) odbyły się eliminacje wojewódzkie do Mistrzostw Polski w Ratownictwie Wodnym i Działaniach Przeciwpowodziowych. I Powiatowe Zawody Sportowo Pożarnicze na Hali w Brzeznej (woj. małopolskie) odbyły się w dniu 21 lutego 2015 r. Udział w zawodach wzięło 360 uczestników, 60 opiekunów i sędziów. Powiatowe zawody sportowo-pożarnicze powiatu ziemskiego krakowskiego w Skawinie odbyły się 30 sierpnia 2015 r., uczestniczyło w nich 260 zawodników oraz 49 wolontariuszy. W Wieliczce (woj. małopolskie) w dniu 12 września 2015 r. odbył się V Zlot Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, na którym stawiło się 1300 uczestników.

Cykliczne organizowane są zawody z ratownictwa medycznego i drogowego. We wrześniu 2015 r. w Sianowie (woj. zachodniopomorskie) uczestniczyło 10 zespołów po 10 osób.

Kierunek 2.2. Pogłębienie współpracy pomiędzy wszystkimi państwowymi jednostkami oraz organizacjami społecznymi winno doprowadzić do bardziej ekonomicznego wykorzystania środków transportu i personelu go obsługującego, w szczególności w przypadkach, gdy niezbędne jest wsparcie działań ratowniczych prowadzonych z ziemi działaniami przy użyciu helikoptera.

Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe z siedzibą w Zakopanem przy ul. Piłsudskiego 63 zrealizowało zadanie zlecone przez ówczesnego Ministra Spraw Wewnętrznych wykonania remontu generalnego śmigłowca ratowniczego TOPR umożliwiającego jego wykorzystanie przez najbliższe 7 - 9 lat. Zadanie zostało wykonane w 99%, zakończenie prac planowane jest na marzec 2016 roku. Dzięki temu, możliwe jest uzyskanie pełnej sprawności śmigłowca ratowniczego TOPR do realizacji zadań ratownictwa górskiego na lata 2015 - 2024.

W 2015 r. TOPR wypracował z Wojewodą Małopolskim procedurę współpracy Skoncentrowanych Dyspozytorni Medycznych w zakresie użycia śmigłowca TOPR do działań ratowniczych poza górami i zasad odpłatności za te działania. W ramach tej procedury wykonano w 2015 r. trzy działania ratownicze, za które Małopolski Urząd Wojewódzki

zapłacił 36 tys. zł netto. Środki zostały wykorzystane na pokrycie kosztów związanych z ratownictwem górskim po uzyskaniu zgody ówczesnego MSW.

Kierunek 2.3. Sprawne i efektywne wykorzystanie potencjału pozarządowych organizacji ratowniczych w niesieniu różnego rodzaju pomocy

W ramach programu zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP, Związek OSP RP w ramach Porozumienia zawartego dnia 25 marca 2011 r. pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a Ministrem Środowiska w sprawie *współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska* Związek OSP RP otrzymał dotację ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do zakupu 52 samochodów ratowniczo-gaśniczych.

Tabela 8 Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych z dotacją NFOŚiGW

Województwo	lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze	średnie i ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze
dolnośląskie		1
kujawsko-pomorskie	1	2
lubelskie	6	3
lubuskie		1
łódzkie	2	2
małopolskie	3	3
mazowieckie	2	6
opolskie	1	
podkarpackie	4	1
podlaskie	1	2
pomorskie	1	1
śląskie	1	1
świętokrzyskie	1	3
warmińsko-mazurskie	1	1
wielkopolskie	1	
zachodniopomorskie		
łącznie	25	27

Ponieważ samochody ratowniczo-gaśnicze stanowią podstawę gotowości bojowej OSP, Oddziały ZOSP RP realizowały również programy o zasięgu wojewódzkim, współpracując z terenowymi organami administracji publicznej rządowej oraz samorządowej. W województwie wielkopolskim ZOW ZOSP RP realizował dwa programy:

- zakup 34 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych (do 3,5 t) w tym 27 typu kontener i 7 typu furgon o wartości zadania ogółem wyniosła 5 588 028,00 zł;
- zakup 4 średnich oraz 8 ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych za łączną kwotę 11 143 413 zł (z dofinansowaniem ze środków UE w ramach WRPO 2007 - 2013).

W województwie kujawsko-pomorskim na podstawie umowy pomiędzy ZOW ZOSP RP a WFOŚiGW zakupiono 3 średnie samochody ratowniczo-gaśnicze dla OSP o łącznej wartości 1 925 920 przy kwocie dotacji 900 000 zł.

Zakupione samochody w znaczącym stopniu poprawiły gotowość bojową ochotniczych straży pożarnych.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP dokonał *analizy potencjału ratowniczego jednostek ochrony przeciwpożarowej*. Na podstawie danych otrzymanych z poziomu województw wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. dokonano szczegółowej analizy, w tym danych dotyczących średniego wieku samochodów ratowniczo-gaśniczych i specjalnych (kategorii średniej i ciężkiej) użytkowanych w jednostkach ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Zadanie zostało ukończone 30 marca 2015 r. W efekcie prac dokonano wyliczenia mierników, w tym:

- dla średniego wieku samochodów ratowniczo-gaśniczych w jednostkach OSP włączonych do KSRG – 20,3 lat,
- dla średniego wieku samochodów specjalnych (oprócz samochodów operacyjnych) w jednostkach OSP włączonych do KSRG – 29,3 lat.

Wartym podkreślenia jest też inny wymiar niesienia pomocy przez ratowników i ich szczególny potencjał. W dniu 27 lutego 2015 r. w siedzibie Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie odbyło się podsumowanie IX edycji Programu „Strażacy w honorowym Krwiodawstwie Ognisty Ratownik–Gorąca Krew”. Organizatorami programu od kilku lat są: Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Polski Czerwony Krzyż i Państwowa Straż Pożarna. Od początku realizacji programu postawiono cel: dotarcie z promocją i organizacją honorowego krwiodawstwa do lokalnych środowisk poprzez jednostki strażackie w całym kraju oraz poprawę zaopatrzenia służby zdrowia w krew. Pierwsza pilotażowa edycja „Ognistego Ratownika” trwała tylko od października do grudnia 2006 r., a zaowocowała pozyskaniem 1.300 litrów krwi. Podsumowanie Programu w latach obowiązywania PRiOL:

- 2014 r. – 7 600 l,
- 2015 r. – 9 344 l.

W sumie udało się pozyskać 42 280 litrów krwi dla chorych, ofiar wypadków, dla wszystkich, którzy mogą jej potrzebować - od strażaków i osób przez nich zachęconych do akcji.

Do X edycji Programu w 2015 r. przystąpiło:

- 47 jednostek PSP,
- 196 jednostek OSP,
- 26 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych.

W sumie 3 686 strażaków oddawało krew i promowało ideę honorowego krwiodawstwa w 2015 r. Podsumowanie X edycji programu odbyło się w dniu 26 lutego 2016 r.

Kierunek 2.4. Opracowywanie nowych technologii i rozwiązań technicznych wzmacniających bezpieczeństwo działań ratowników i niezawodność urządzeń technicznych.

Komendant Główny Policji realizował zadanie zapewnienia jednolitej cyfrowej łączności dla służb i podmiotów ratowniczych. Wybudowano infrastrukturę cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA na 0,093% powierzchni kraju (obszar m. Łodzi). W trakcie realizacji jest budowa (modernizacja) infrastruktury cyfrowego systemu łączności radiowej TETRA na obszarze kraju (miasta: Warszawa, Kraków, Szczecin) – obecnie w trakcie realizacji projektu pn. „Integracja Środków Łączności”, przyjętego przez Policję w październiku 2015 r., od prowadzącego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego – Centrum Projektów Informatycznych (ówczesny MAiC). Budowa na obszarze kraju technologicznie jednolitego cyfrowego systemu łączności radiowej, w oparciu o standard ETSI-TETRA z wykorzystaniem sieci szkieletowej ogólnokrajowej sieci teleinformatycznej OST-112, umożliwiającego wdrożenie jednolitej cyfrowej łączności radiowej dla służb i podmiotów ratowniczych. Dla obecnego planowanego przez Policję zakresu realizacji zadania, obejmującego obszary miast: Łódź, Warszawa, Kraków, Szczecin, planowany termin zakończenia – maj 2016 r. Określenie terminu objęcia jednolitym systemem cyfrowej łączności radiowej obszaru całego kraju nie jest możliwe z uwagi na brak zapewnienia środków dla realizacji przedmiotowego zadania. Zagadnienie to jest związane z przedmiotem działań zespołu powołanego zarządzeniem nr 67 Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Ogólnokrajowego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej (OCSLR). Na obecnym etapie realizacji zadania infrastruktura systemu TETRA wybudowana na obszarze m. Łodzi, umożliwia włączenie do tego systemu abonentów służb i podmiotów ratowniczych.

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej realizuje projekt badawczy pn. „Opracowanie metodologii stałego nadzoru eksploatacji wybranych obszarów wyposażenia straży pożarnej w zakresie niezawodności i skuteczności działania”, m.in. we współpracy z SGSP.

W 2016 r. zaplanowano do realizacji następujące zadania:

- kontynuacja i zakończenie prób przyspieszonego starzenia, określenia wartości parametrów diagnostycznych;
- zebranie i analiza wyników z prób starzeniowych, rekomendacje;
- opracowane wymagań, rekomendacji i wytycznych w celu doskonalenia sprzętu oraz aktualizacji wymagań techniczno-użytkowych.

Opracowano procedury badawcze i dokumentację do stanowisk badawczych. Przeprowadzono badanie przyspieszonego starzenia. Dokonano doboru parametrów do monitorowania - budowa lokalnego środowiska badawczego. Termin zakończenia realizacji projektu to 2016 r. Planuje się, iż efektem będzie stworzenie demonstratora technologii-systemu teleinformatycznego zbierającego i przetwarzającego dane oraz wspierającego zadania logistyczne w zakresie zarządzania eksploatacją, wykorzystaniem, serwisowaniem oraz zakupów sprzętu ratowniczego a także zawierającego bazę świadectw dopuszczeń

wydawanych przez CNBOP-PIB w celu wyeliminowania z eksploatacji sprzętu bez wymaganych świadectw. Rezultatem będzie również opracowanie metod stałego monitoringu eksploatacji wybranych obszarów wyposażenia straży pożarnej w zakresie niezawodności i skuteczności działania.

CNBOP realizuje również projekt badawczy w ramach 7 Ramowego Programu Badawczego UE - „Emergency Management in Social Media Generation”. Liderem projektu jest Uniwersytet w Paderborn.

Rozpoczęto prace nad opracowaniem wytycznych dotyczących wykorzystania mediów społecznościowych w sytuacjach kryzysowych (termin zakończenia realizacji zadania to 2017 r.). W zakresie prac realizowanych w 2015 r. w projekcie dokonano oceny wpływu mediów społecznościowych w sytuacjach zagrożenia dla systemów zarządzania kryzysowego. W celu zrozumienia oraz pogłębienia wiedzy na temat roli mediów społecznościowych opisane zostały przypadki udokumentowane np. z projektu PROCAPITES. W zadaniu przeprowadzono również analizę studium przypadku. Opisane zostały metody: gromadzenia danych w terenie, ankietowania i wywiadu. Celem głównym projektu jest zrozumienie zarówno pozytywnego, jak i negatywnego, wpływu mediów społecznościowych w sytuacjach kryzysowych, w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa obywateli przed, w trakcie i po wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Udział w projekcie międzynarodowym pozwala CNBOP na wymianę doświadczeń w zakresie możliwości wykorzystania mediów społecznościowych w zarządzaniu kryzysowym.

CNBOP realizuje projekt badawczy pn. „Innowacyjne rozwiązania metod stabilizowania konstrukcji budowlanych i technologicznych w warunkach działań ratowniczych podczas likwidacji skutków katastrofy budowlanej”. Partnerem w tym projekcie oprócz CNBOP jest także Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie. W 2015 r. wykonane zostały analizy i opisy przypadków katastrof budowlanych pod kątem działań ratowniczych. Dokonano analizy i opisu przypadków katastrof budowlanych pod kątem działań ratowniczych. Planowany termin zakończenia projektu to 2017 r. W projekcie przewiduje się doskonalenie wszechstronnej analizy destabilizacji materiałowej i konstrukcyjnej w oparciu o dotychczasowe sytuacje krytyczne występujące podczas katastrof budowlanych i awarii. Efektem bezpośrednim pracy koncepcyjnej będą założenia konstrukcyjne nowych rozwiązań stabilizacji. Założenia stanowiąc będą dane wejściowe do projektu systemu i prototypu wyposażenia zespołu ratowniczego.

Projekt badawczy pt. „Opracowanie innowacyjnego systemu stanowisk do badań ochron osobistych” prowadzony jest m.in. przez CNBOP i Szkołę Aspirantów PSP w Krakowie. W 2015 r. realizowano zadanie polegające na wykonaniu badań na próbkach ochron osobistych, walidacji stanowisk, przygotowaniu instrukcji stanowiskowych, procedur badawczych oraz dokumentacji technicznej. Wykonano i testowano stanowiska do badań ochron osobistych, do ponadnormatywnych badań próbek oraz materiałów wykorzystywanych w produkcji ochron osobistych. Wykonane stanowiska dadzą możliwość przeprowadzenia badań statycznych i dynamicznych materiałów z uwzględnieniem oddziaływań termicznych oraz płomienia. Termin zakończenia realizacji projektu to 2016 r. Wynikiem prac nad tym projektem będzie opracowanie rozwiązań umożliwiających ocenę

krytycznych wartości parametrów badanych rozwiązań materiałowych stosowanych w ochronach osobistych. Na wykonanych stanowiskach zostają przeprowadzone serie badań materiałów i zestawów materiałów ochron osobistych strażaka.

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej realizuje także projekt badawczy pn. „Opracowanie sylwetki sensomotorycznej oraz procedury badań wydolnościowych ratowników KSRG w wystandaryzowanych czynnościach ratowniczych”. Zadanie realizowane jest we współpracy z AWF, SA PSP w Krakowie, SGSP, WIML oraz Ślusarstwo Sp. z o.o. W roku 2015 realizowano zadania polegające na ocenie wypadkowości u strażaków związanej z różnymi rodzajami działań ratowniczych oraz ocenie użytkowej stosowanych przez strażaków środków ochrony osobistej. Wypracowanie kryteriów oceny możliwości sensomotorycznych ratowników KSRG w kontekście optymalizacji doboru indywidualnych środków ochrony osobistej do warunków realizacji czynności ratowniczych. Termin zakończenia realizacji to 2017 r. Efektem prac będzie przygotowanie kryteriów sylwetki sensomotorycznej ratowników, system testów sprawnościowych w PSP, projekt unormowań prawnych w tym zakresie.

CNBOP realizuje kolejny projekt badawczy pn. „Opracowanie metod neutralizacji zagrożenia wybuchu wytypowanych zbiorników z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi źródłami zasilania w środowisku pożarowym na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych”. Koniec projektu planowany jest na 2017 r. W 2015 r. realizowano zadania polegające na ocenie organizacji i zabezpieczenia miejsca przy zdarzeniach z udziałem gazów - analiza wypadkowości ratowników i osób postronnych. Efektem realizacji zadania będzie szczegółowe rozpoznanie systemu organizacji i zabezpieczenia akcji ratowniczo-gaśniczych przy pożarach butli z gazami palnymi oraz ich ocena pod kątem poprawności wykorzystania i funkcjonowania. Zostaną również przeanalizowane zdarzenia historyczne z udziałem zbiorników z gazami technicznymi. Zostanie także przedstawiona statystyka wypadkowości, która wskaże ich przyczyny i zobrazuje skalę problemu. Zadanie realizowane jest poprzez opracowanie innowacyjnych technik i systemów usuwania zagrożenia wybuchem wytypowanych zbiorników z gazami technicznymi, w tym alternatywnymi źródłami zasilania w transporcie i magazynowaniu w środowisku pożarowym oraz przygotowanie ujednoczonych zasad postępowania na potrzeby ratowników biorących udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych skutkujące zwiększeniem poziomu ich bezpieczeństwa. W ramach projektu szczegółowej analizie zostaną poddane możliwości zastosowania innowacyjnych technik i całych systemów zabezpieczeń w odniesieniu do zbiorników i ich wiązek, jak i ochrony ratownika w postaci osłon i możliwości ich wykorzystania w zależności od fazy rozwoju pożaru. Opracowane zostaną metody postępowania uwzględniające możliwości wykorzystania w tym celu robotów użytkowanych przez służby współdziałające z PSP w celu umieszczenia z ich użyciem ładunków wybuchowych na płaszczu butli, w przypadku np. butli z acetylenem lub w celu umieszczenia butli w komorze detonacyjnej służącej kontrolowanemu procesowi spalania, metody wykorzystujące możliwość przestrzelenia płaszcza butli przez strzelca oraz dotychczas stosowaną metodę ciągłego chłodzenia wraz z opisem wymaganych intensywności podawanych prądów wodnych. W ramach projektu, poddane analizie zostaną systemy zabezpieczenia ratownika w postaci osłon z powłoką polimerową i systemy izolacji

zbiorników w celu zabezpieczenia przed oddziaływaniem płomienia w I-jej fazie rozwoju pożaru i możliwości zastosowania pian tłumiących (izolujących przed nagrzewaniem) oraz pian w celu wytlumienia fali nadciśnienia.

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej - PIB wraz z partnerami: Szkołą Główną Służby Pożarniczej, Akademią Obrony Narodowej, Związkiem Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz Asseco Poland S.A. realizuje projekt badawczy pn. „Zintegrowany system budowy planów zarządzania kryzysowego w oparciu o nowoczesne technologie informatyczne”. Po fazie testowania jest gotowy do wdrożenia. W trakcie realizacji projektu przeprowadzono testy, opracowano wnioski z praktycznego zastosowania oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego dla gminy, powiatu oraz województwa. Zweryfikowano oprogramowania do wspomagania planowania zarządzania kryzysowego także w ćwiczeniach, opracowano dokumentację techniczną, dokumentację użytkownika wraz z przygotowaniem kursu e-learningowego na potrzeby szkolenia z obsługi oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego. Wyniki badań zostały opublikowane w formie zwartej wraz z rekomendacjami prawnymi. Dalsze działania w ramach projektu uzależnione jest od decyzji MON, MSWiA oraz gestora o przekazaniu licencji i wszystkich praw majątkowych niezbędnych do wdrożenia szkoleń dla użytkowników końcowych oraz powszechnego stosowania samego oprogramowania. W wyniku realizacji projektu powstanie innowacyjne oprogramowanie wspomagające tworzenie planów zarządzania kryzysowego dla gmin, powiatów i województw w oparciu o istniejące i zaprojektowane (nowe) bazy danych.

CNBOP wzięło udział w projekcie badawczym, realizowanym przez Wojskową Akademię Techniczną pn. „Opracowanie nowoczesnych stanowisk szkoleniowych zwiększających skuteczność działań ratowników KSRG”. Projekt został zgłoszony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. W wyniku jego realizacji wypracowano następujące pomoce szkoleniowe:

- kontener z symulatorem stanowiska kierowcy wraz ze stanowiskiem administratora – otrzymała Centralna Szkoła PSP w Częstochowie;
- stanowisko do symulacji pożaru pojazdów silnikowych (samochód) i stanowisko do gaszenia pożarów śmietników - otrzymała Szkoła Podoficerska PSP w Bydgoszczy.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej jako lider oraz CNBOP-PIB, Uczelnia Techniczno-Handlowa im. H. Chodkowskiej, Asseco Poland S.A., ITTI Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu jako partnerzy realizują projekt badawczy pn. „Zaawansowane technologie teleinformatyczne wspomagające projektowanie systemu ratowniczego na poziomach: gmina, powiat, województwo”. W trakcie wykonywania projektu przeprowadzono testy, opracowano wnioski z praktycznego zastosowania oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego dla gminy, powiatu oraz województwa. Ponadto poddano weryfikacji oprogramowanie do wspomagania planowania zarządzania kryzysowego, także w ćwiczeniach. Opracowana została dokumentacja techniczna, dokumentacja użytkownika wraz z przygotowaniem kursu e-learningowego na potrzeby szkolenia z obsługi oprogramowania wspomagającego tworzenie planów zarządzania kryzysowego. Wyniki badań zostały opublikowane wraz z rekomendacjami prawnymi. Rezultatem projektu jest

opracowanie oprogramowania (narzędzia) wspomagającego projektowanie systemu ratowniczego na poziomie gminy, powiatu i województwa, przygotowanie kursu e-learningowego oraz końcowej dokumentacji (podręcznik użytkownika). Przygotowano również plan testów oprogramowania oraz wykaz użytkowników do jego testowania wraz z harmonogramem. Wykonano raport z badania demonstratora, w tym rekomendacje do opracowania opisu metody doskonalenia zdolności operacyjnych straży pożarnej.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej jest liderem kolejnego projektu badawczego pn. „Metodyka oceny ryzyka na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego RP” realizowanego wraz z CNBOP-PIB, Akademią Obrony Narodowej, Politechniką Warszawską oraz Medcore Sp. z o.o. W ramach badań prowadzonych w 2015 roku, dokończono opracowanie wytycznych dotyczących identyfikacji zagrożeń oraz procesu analizy ryzyka dokonywanego w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego i administracji rządowej. W wyniku przeprowadzonych badań i analiz powstał dokument obejmujący przygotowanie metodyki szacowania ryzyka, oceny kategorii ryzyka i poziomu ryzyka akceptowalnego, co stanowi podstawę systemu zarządzania ryzykiem. Powstały także dokumenty opisujące wytyczne dla jednostek samorządu terytorialnego i administracji rządowej dotyczące identyfikacji zagrożeń i analizy ryzyka. Kolejnym elementem jest przeprowadzenie warsztatów „Analiza ryzyka w ramach planowania kryzysowego na szczeblu lokalnym”. Efektem końcowym projektu jest opracowanie metodyki oceny ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowej, w tym zniszczenia lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej, dostosowanej do wymagań dokumentów planistycznych i programowych opracowywanych na potrzeby systemu zarządzania kryzysowego. Zakończenie formalne realizacji projektu nastąpiło w lipcu 2015 r.

CNBOP z m.in. Politechniką Warszawską realizują projekt badawczy pn. „Nowoczesne narzędzia inżynierskie do wspomagania decyzji przeznaczone dla dowódców podczas działań ratowniczo-gaśniczych PSP w obiektach budowlanych”. W 2015 r. realizowano następujące zadania:

- budowa środowiska szkoleniowego,
- opracowanie modeli prawdopodobieństwa rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie budynki oraz prawdopodobieństwo zawalenia konstrukcji.

W trakcie projektu dokonano optymalizacji efektów gaszenia doskonalenie działań służb ratowniczych w trakcie pożarów w obiektach budowlanych. W efekcie powstanie informatyczny system wspomagania dowódcy w trakcie działań. Zadaniem utworzonego systemu będzie podniesienie jakości wykonywania operacji informacyjno-decyzyjnych oraz skrócenie czasu akcji ratowniczo-gaśniczych.

CNBOP-PIB w konsorcjum m.in. z Akademią Obrony Narodowej, SGSP współrealizują projekt badawczy pn. „System kompleksowego zabezpieczenia logistycznego wielopodmiotowych akcji”. W 2015 r. realizowano zadania polegające na przygotowaniu demonstratora funkcjonującego w warunkach operacyjnych systemu, wytworzenie platformy dla posadowienia operacyjnego stanowiska dowodzenia i łączności, instalacji systemów na platformach wraz z instalacją na wybranych nośnikach ratowniczych. Wypracowano

rozwiązania systemowe wspierające organizację zabezpieczenia logistycznego długotrwałych akcji ratowniczych, co pozwoli na osiągnięcie zadowalającego stopnia spójności i sprawności podmiotów realizujących i zarządzających zabezpieczeniem logistycznym tych akcji ratowniczych.

Efektem końcowym zadania będzie demonstrator technologii zapewniający możliwość wsparcia:

- logistyki w czasie przygotowania do akcji,
- logistyki w czasie akcji wraz z wizualizacją pozycji wybranych zasobów na mapach cyfrowych,
- procesu planowania działań w czasie akcji,
- wspomaganie zarządzania akcją ratowniczą.

Demonstrator to gotowy do testowania i prezentowania w warunkach operacyjnych system teleinformatyczny. Planowany termin zakończenia projektu to 2016 r.

Projekt badawczy pn. „Program oceny ryzyka wystąpienia awarii w obiektach przemysłowych stwarzających zagrożenie poza swoim terenem” realizowany jest wspólnie przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej i m.in. NCBiR, Politechnikę Warszawską. W 2015 r. realizowano zadania polegające na przeglądzie literatury w zakresie kontroli ryzyka i metodach zarządzania bezpieczeństwem procesowym oraz przeprowadzenie analizy w zakresie kryteriów akceptacji ryzyka. Opracowano kryteria akceptacji ryzyka na potrzeby funkcjonowania narzędzia informatycznego. Przegląd obowiązujących norm prawnych i technicznych w zakresie systemów zarządzania bezpieczeństwem (ryzykiem) oraz zapewnienia bezpieczeństwa. Opracowano również słownik definicji związanych z bezpieczeństwem procesowym. Wypracowano rekomendacje prawne dotyczące zagospodarowania przestrzennego w kontekście zakładów przemysłowych na podstawie uzyskanych wyników. Opracowano program do oceny ryzyka w zakładach stwarzających zagrożenie poza swoim terenem, przy wykorzystaniu metod analizy ryzyka. Efektem realizacji projektu jest metodyka identyfikacji i określania kluczowych parametrów awarii i ich skutków, identyfikacji scenariuszy awaryjnych, oceny ryzyka obszarowego, identyfikacji efektu domino oraz opracowanie założeń do narzędzia informatycznego. Planowane jest zakończenie projektu do 2017 r.

CNBOP rozpoczął realizację kolejnego projektu badawczego pn. „Opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast”. W 2015 r. opracowano założenia projektu. Celem projektu jest tworzenie innowacyjnego, teleinformatycznego systemu wspomaganie zarządzania bezpieczeństwem w kontekście podniesienia poziomu bezpieczeństwa kompleksów obiektów zabytkowych ze szczególnym uwzględnieniem wszelkich barier i specyficznych uwarunkowań terenowych, w tym wypracowanie rozwiązań w drodze analizy systemu opiniowania i potencjalnej certyfikacji rozwiązań organizacyjnych i technicznych obiektów zabytkowych. Planuje się, iż zadanie zostanie zakończone w 2017 r.

Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej skierowało wniosek do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości o rozszerzenie katalogu sektorów gospodarki o sektor „Bezpieczeństwo, Ochrona ludności” uprawnionych do aplikacji o wsparcie utworzenia i funkcjonowania Sektorowych Rad ds. Kompetencji w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 - 2020 Działanie 2.12. CNBOP-PIB w 2015 r. wziął udział w konsultacjach społecznych założeń dla studium wykonalności oraz regulaminu planowanego konkursu w ramach Działania 2.12 POWER. Pozytywny rezultat działań to powołanie Sektorowej Rady ds. Kompetencji również dla sektora „Bezpieczeństwo, Ochrona ludności”. Efektem funkcjonowania rady powinno być:

- opracowanie dla tego sektora rozwiązań w zakresie dopasowania kompetencji do aktualnych potrzeb w poza formalnym systemie kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- określenie obszarów badawczych odnoszących się do kompetencji w sektorze,
- współpraca w zakresie porozumień edukacyjnych działających w obszarze zintegrowania edukacji i pracodawców w sektorze,
- identyfikacja potrzeb tworzenia ram kwalifikacji dla sektora w poza formalnym systemie kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- rekomendacje rozwiązań legislacyjnych w obszarze edukacji i jej dostosowania do potrzeb rynku pracy w sektorze, w szczególności dla grup zawodowych: projektanci, instalatorzy, serwisanci urządzeń ochrony przeciwpożarowej, pracownicy wydziałów zarządzania kryzysowego wszystkich szczebli, pracownicy LSRG, pracownicy zatrudnieni w Zakładowych Strażach Pożarnych i Zakładowych Służbach Ratowniczych, czynni członkowie OSP.

Zadanie będzie wymagało zaangażowania w proces aplikacji oraz późniejszej pracy Sektorowej Rady ds. Kompetencji reprezentantów instytucji nadzorujących sektor „Bezpieczeństwo, Ochrona ludności” oraz przedstawicieli organizacji przedsiębiorców i pracodawców, przedstawicieli instytucji edukacji formalnej i pozaformalnej, partnerów społecznych. Termin zakończenia realizacji zadania planowany jest na 2022 r.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizuje projekt NCBiR: „Innowacyjny hełm strażacki zintegrowany z obserwacyjnym systemem termowizyjnym i systemem umożliwiającym monitorowanie funkcji życiowych strażaka - ratownika oraz wyjściem do transmisji obrazów i danych do urządzeń zewnętrznych”. Szkoła współpracuje z Wojskową Akademią Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie oraz Przedsiębiorstwem Sprzętu Ochronnego MASKPOL S.A. Projekt realizowany jest od 23 grudnia 2014 r. przez 36 miesięcy. Przedmiotem projektu jest specjalistyczny hełm strażacki zintegrowany z obserwacyjnym systemem termowizyjnym i systemem umożliwiającym monitorowanie funkcji życiowych strażaka-ratownika oraz wyjściem do transmisji obrazów i danych do urządzeń zewnętrznych. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych zintegrowanego prototypu hełmu strażackiego. Celem głównym projektu jest opracowanie prototypu nowoczesnego hełmu strażackiego wykonanego

w zaawansowanej technologii wtryskowej, zintegrowanego z obserwacyjnym systemem termowizyjnym oraz wyświetlaniem i transmisją danych takich jak: obraz, temperatura ciała, tętno, temperatura otoczenia. Termin zakończenia realizacji zadania planowany jest na 2017 r.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizuje projekt „Integracja i wsparcie procesów zarządzania informacją i optymalizacji decyzji systemu ostrzegania i alarmowania”. Zadanie to realizowane jest we współpracy z Wojskową Akademią Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz HTRC Sp. z o.o. Projekt wykonywany jest od dnia 22 grudnia 2015 r. Przewidywany okres realizacji projektu wynosi 24 miesiące, termin zakończenia realizacji zadania: 2017 r. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych opracowanego systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach skażeniami (system integracji i wsparcia procesów zarządzania informacją i optymalizacji decyzji). Głównym wynikiem projektu będzie demonstrator systemu WAZkA (system Wsparcia Analiz Zagrożeń Skażeniami i Alarmowania), który składa się z czterech głównych modułów: Modułu Integracyjnego MI1 (do komunikacji, transferu i wstępnej obróbki danych pochodzących z istniejących systemów monitorowania zagrożeń), Modułu Integracyjnego MI2 (do integracji z istniejącymi systemami ostrzegania i alarmowania), Modułu Gromadzenia Danych i Analiz MGDIA (centralny moduł systemu odpowiadający za analizę danych pozyskanych z systemów monitorowania, optymalizację decyzji i generowanie alertów do systemów alarmowania) Modułów Wizualizacji (do prezentacji danych o zagrożeniach). Zostanie opracowana metodyka wykorzystania systemu WAZkA oraz rekomendacje zmian legislacyjnych usprawniających funkcjonowanie systemu wykrywania skażeń i alarmowania.

Symulatory szkoleniowe w zakresie zwalczania pożarów wewnętrznych to kolejny projekt realizowany przez Centralną Szkołę Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie we współpracy z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy, Wojskową Akademią Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie oraz Dynamic Safety Corporation Projekt jest w realizacji od 22 grudnia 2015 r. do 2018 r. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych innowacyjnych narzędzi szkoleniowych dla funkcjonariuszy PSP w zakresie zwalczanie pożarów wewnętrznych, korzystających z synergii wynikającej z połączenia poprzez platformę integrującą symulatora fizycznego z symulatorami wirtualnymi. Celem projektu jest opracowanie stworzenie wirtualnego i fizycznego systemu szkolenia strażaków i ratowników.

Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie we współpracy z Politechniką Warszawską, Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB, Astri Polska Sp. z o.o., Szender Marcin MŚP realizuje projekt „Zaawansowane technologie wspomagające przeciwdziałanie zagrożeniom związanymi z powodzią”. Projekt realizowany jest od 22 grudnia 2015 r. do 2018 roku. Projekt obejmuje przeprowadzenie badań naukowych systemu monitorującego wały przeciwpowodziowe z użyciem nieinwazyjnej, latającej bezzałogowej, platformy pomiarowej skanującej z niskiego pułapu lotu i wykorzystaniu obrazowań lotniczych i satelitarnych. Celem projektu jest opracowanie metodyki wykorzystania stworzonego systemu, program szkoleń oraz propozycje procedur zarządzania ryzykiem powodziowym. Kompleksowy system IT umożliwi gromadzenie, automatyczną analizę danych 3D oraz ich wizualizację dla służb hydrologicznych i specjalistów zarządzania

kryzysowego. System umożliwi również geopartytację w monitoringu wałów przeciwpowodziowych. Jego wdrożenie zapewni efektywne zarządzanie ryzykiem powodziowym, a całość systemu będzie uzupełnieniem dotychczasowych projektów ochrony przeciwpowodziowej.

SGSP realizuje Projekt EDEN, w ramach 7 Programu Ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego UE, pn. *Testy i demonstracje CBRN determinowane potrzebami uczestników procesu zarządzania kryzysowego*. Zadanie jest w trakcie realizacji, planowany termin zakończenia to 30 września 2016 r. Projekt EDEN pozwoli poprawić zdolność reagowania (odporność państw) na zagrożenia CBRN poprzez dostosowanie i integrację systemów oraz narzędzi opracowanych w ramach wcześniejszych prac badawczo-rozwojowych, ich ocenę i udoskonalenie pod względem naukowym i technicznym. Założeniem projektu EDEN jest zapewnienie zainteresowanym podmiotom dostępu do zestawu certyfikowanych, interoperacyjnych aplikacji, charakteryzujących się innowacyjnymi, niedostępnymi dzisiaj funkcjonalnościami i przystępną ceną. Udostępnienie „EDEN Store” użytkownikom podczas demonstracji i ćwiczeń pozwala na bieżąco wyciągać wnioski i ulepszać aplikacje w trakcie projektu. „EDEN Store” umożliwi wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy użytkownikami z różnych państw, co jest bardzo istotne podczas zarządzania w razie wystąpienia zagrożenia w rejonie transgranicznym, a także w miarę upływu czasu pozwoli na wypracowanie wspólnych rozwiązań na szczeblu europejskim. Projekt EDEN ma zapewnić ekonomicznie przystępne rozwiązania wspomagające reagowanie na zagrożenia CBRN oraz lepszą integrację systemów podczas działań rzeczywistych, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa obywateli Polski i całej Unii Europejskiej. W trakcie projektu, a także po jego zakończeniu polscy partnerzy realizujący projekt oraz użytkownicy (przedstawiciele służb odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe i ratownictwo) będą mogli wykorzystywać technologie i narzędzia dostarczone lub opracowane na potrzeby „EDEN Store” przez partnerów zagranicznych.

SGSP realizuje Projekt GECCO pn. „Geoinformacja przestrzenna na potrzeby zarządzania kryzysowego i koordynacji działań”. Konsorcjum reprezentowane jest przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej (*Koordinator Projektu*), Centrum Badań Kosmicznych PAN, ASTRI Polska, SIGMA Games oraz GEOSYSTEMS. Projekt jest w trakcie realizacji, planowane zakończenie to 29 lutego 2016 r. Finansowany jest przez Europejską Agencję Kosmiczną (ESA) w ramach programu PECS (*ang. Plan for European Cooperating States*). Zaplanowanym efektem realizacji tego zadania będzie stworzenie narzędzia analityczno-informacyjnego umożliwiającego wykorzystanie potencjału zintegrowanego środowiska informacyjnego na potrzeby wsparcia zarządzania kryzysowego (szczególnie fazy reagowania) i ochrony ludności. Narzędzie dedykowane jest podmiotom zaangażowanym w proces zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w Polsce (na rzecz wsparcia informacyjnego decydentów) oraz społeczeństwu (na rzecz podnoszenia świadomości społecznej nt. zagrożeń, radzenia sobie z nimi oraz *świadomości sytuacyjnej* w przypadku ich wystąpienia).

Zadanie obejmuje m.in.:

- stworzenie i rozwój internetowego Portalu Profesjonalnego i Portalu Publicznego,

- identyfikację, zdefiniowanie i określenie wymagań funkcjonalności środowiska geoinformacyjnego na potrzeby zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, analiza funkcjonalności w zakresie ich wykonalności, racjonalności i możliwości implementacji odbywać się będzie w oparciu o szereg przyjętych kryteriów m.in. dostępności i jakości informacji możliwej do pozyskania, itp.,
- przebadanie możliwości wykorzystania narzędzi informacyjnych przystosowanych do potrzeb Centrum Informacji Kryzysowej działających w zintegrowanym środowisku informacyjnym (przeznaczonych dla odbiorców/podmiotów profesjonalnych i społeczeństwa, w tym z wykorzystaniem komponentu mobilnego) na potrzeby zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

SGSP realizuje także projekt SECTOR, który rozpoczął się 1 lipca 2014 r. i potrwa do 30 czerwca 2017 r. Celem projektu SECTOR jest stworzenie podstaw przyszłej współpracy na rzecz zarządzania kryzysowego poprzez rozszerzenie bazy wiedzy, obejmującej doświadczenia wielu stron i zaangażowanych podmiotów oraz wykorzystanie doświadczeń do zaprojektowania systemu informacyjnego CIS. Realizacja koncepcji CIS umożliwi wymianę informacji, zasobów i procesów pomiędzy różnymi organizacjami zarządzania kryzysowego nie tylko szczebla narodowego, ale przede wszystkim na poziomie europejskim. Projekt „Bezpieczna przestrzeń europejskiej wymiany informacji na rzecz współdziałania ratowników i służb policyjnych” jest innowacyjnym przedsięwzięciem mającym na celu poprawę systemów zarządzania kryzysowego pomiędzy wieloma podmiotami reagowania. SECTOR ma stworzyć podstawy wspólnej przestrzeni koordynacji zarządzania kryzysowego poprzez rozszerzenie wiedzy opartej na procesach zarządzania kryzysowego wieloorganizacyjnego i powiązaniach oraz zaprojektowanie ponadnarodowego systemu informatycznego.

SGSP realizuje kolejny Projekt DESTRIERO w ramach 7 Programu Ramowego UE pn. „Narzędzie wspierania decyzji w fazie rekonstrukcji i odbudowy oraz na potrzeby międzynarodowych jednostek pomocy na wypadek złożonych sytuacji kryzysowych, włączając ryzyka CBRN”. Planowany termin zakończenia Projektu to 31 sierpnia 2016 r. Projekt DESTRIERO ma na celu stworzenie zintegrowanego narzędzia informatycznego o funkcjonalnościach kluczowych z punktu widzenia zarządzania i prowadzenia działań przez zróżnicowane podmioty bezpieczeństwa (m. in. organy administracji, zespoły zarządzania kryzysowego, centra zarządzania kryzysowego, jednostki koordynujące ratowniczą współpracę międzynarodową, w tym jednostki ratownicze, włączając tu podmioty międzynarodowe). Narzędzie to umożliwi zbieranie, analizę, przetwarzanie i dystrybuowanie informacji związanych z uwarunkowaniami złożonych działań w fazie rekonstrukcji i odbudowy w obliczu zwłaszcza złożonych sytuacji kryzysowych. Szczególny nacisk zostanie położony na ryzyka CBRN i związany z nimi efekt domina rozwoju zagrożeń. Będzie także stanowiło nowoczesną i zabezpieczoną platformę wymiany informacji dotyczących prowadzonych działań ratowniczych, zapewniającą również dostęp do wiedzy eksperckiej w przedmiotowym zakresie. W skład konsorcjum DESTRIERO wchodzi podmioty informatyczne o randze międzynarodowej, a także jednostki naukowe i przedstawiciele użytkowników końcowych (m.in. Szkoła Główna Służby Pożarniczej). Użytkownicy końcowi oraz zaproszeni do projektu użytkownicy końcowi dbają o walor

praktyczny i użyteczny opracowywanego narzędzia, partycypując przy tym w organizowanych warsztatach i demonstracjach technologii.

SGSP jest współwykonawcą europejskiego projektu SNOWBALL, który realizowany jest w 7 Programie Ramowym UE w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji. W projekcie bierze udział jednaście ośrodków akademickich i badawczych z ośmiu krajów Europy. Koordynatorem projektu jest francuska organizacja GEDICOM. SNOWBALL to projekt trwający od 1 marca 2014 r. do 28 lutego 2017 r. Jego głównym celem jest zwiększanie umiejętności związanych z zarządzaniem kryzysowym, w tym przewidywania i reagowania przez ratowników, planistów, decydentów spotykających się z wielkimi katastrofami niosącymi ze sobą dużą ilość zagrożeń nakładających się kaskadowo na siebie. Na projekt SNOWBALL składa się szczegółowa analiza efektów kaskadowych zagrożeń oraz rozwój metod pomagających je przewidywać. Działania te zostaną przedstawione poprzez System Wspomagania Decyzji (Decision Support System) monitorujący bieżący stan wydarzeń w katastrofie oraz tworzący na jego podstawie prognozę wystąpienia efektów kaskadowych.

SGSP realizuje także projekt pt. „Budowa zintegrowanego systemu informatycznego wspierającego komunikację w Policji i innych służbach podległych MSW w aspekcie bezpieczeństwa wewnętrznego” w ramach konkursu 7/2015 programu bezpieczeństwo i obronność państwa finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Projekt jest w trakcie realizacji, planowany termin jego zakończenia to 21 grudnia 2017 r. Celem głównym projektu jest stworzenie systemu wspierającego badania w populacji funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz innych służb funkcjonujących w ramach resortu spraw wewnętrznych, celem monitorowania i predykcji zagrożeń, poprawy sprawności komunikacji, konsultacji oraz analizy sytuacji kryzysowych. System będzie wyposażony w narzędzia diagnostyczne i analityczne umożliwiające projektowanie badań, zbieranie danych i analizę właściwych wyników. W skład konsorcjum wchodzi przedstawiciele dwóch kluczowych podmiotów wykonawczych funkcjonujących w ramach resortu spraw wewnętrznych i administracji – Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie (Lider) oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Wspierane są przez zespoły wykonawcze z Uniwersytetu Warszawskiego, Pedagogium Wyższą Szkołę Nauk Społecznych w Warszawie, a także przedsiębiorstwo branży IT - ALTA Sp. z o.o.

Od 2008 r. na potrzeby ochotniczego pożarnictwa i społeczności lokalnych działa platforma e-learningowa stworzona w ramach realizacji dwóch projektów finansowanych ze środków unijnych. W 2008 r. był to projekt Internetowe Centra Edukacyjno-Oświatowe na Wsi, a w 2009 r. projekt „Wioski Internetowe”. Oba projekty tworzyły w remizach ochotniczych straży pożarnych internetowe centra edukacyjno-oświatowe, które uczyły pracy z komputerem, dostępu do Internetu, a także umożliwiały dostęp do bogatej biblioteki programów e-learningowych.

W ramach projektu „Wioski Internetowe”, powstał z inicjatywy ZOSP RP specjalistyczny e-learningowy program edukacyjny. Program liczy około 400 godzin dydaktycznych, jest skierowany do strażaków ochotników i zawiera moduły edukacyjne szkolenia teoretycznego, zarówno dotyczące szkolenia podstawowego, jak i szkoleń specjalistycznych. Program ten

zrealizowało Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej - Państwowy Instytut Badawczy. Materiał zawiera również wiedzę adresowaną do pracowników administracji samorządowej zajmujących się zarządzaniem kryzysowym. Zakres szkoleń umieszczonych na platformie e-learningowej jest w pełni zgodny z „System szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”. Materiał dydaktyczny zawiera zakres niezbędny do realizacji części teoretycznej szkolenia dla strażaków ochotników. Zamieszczenie na platformie internetowej pozwala na naukę i poznanie treści przewidzianych programami bez kłopotliwych wyjazdów do, często oddalonych od miejsca zamieszkania, ośrodków szkoleniowych. Program posiada również moduł pozwalający na zbieranie statystyk zarówno terytorialnych, jak i czasowych, oraz pozwalający na śledzenie postępów osób zarejestrowanych jako uczestnicy szkoleń.

W 2015 r. zarejestrowało się 7 495 nowych użytkowników, a liczba osób przynajmniej jeden raz zalogowanych wyniosła 9 323. Najwięcej wejść do systemu było w marcu, aż 14 995. W 2015 r. rozpoczęto 27 882 kursy, wypełniono 14 343 testów, jest to liczba minimalna, ponieważ każdy użytkownik kursu może zresetować swoje wyniki i rozpocząć rozwiązywanie testu od nowa.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 2

KG Policji wskazuje, iż zapewnienie jednolitej cyfrowej łączności dla służb i podmiotów ratowniczych napotyka następujące trudności:

1. Brak zapewnienia finansowania dla realizacji zadania „Zapewnienie jednolitej cyfrowej łączności dla służb i podmiotów ratowniczych w odniesieniu do obszaru kraju”;
2. Niewystarczające zasoby kadrowe Policji, możliwe do wykorzystania przy realizacji zadania;
3. Brak podstaw formalno-prawnych do budowy przez Policję jednolitego, w kontekście realizacji, zadania, ogólnokrajowego cyfrowego systemu łączności radiowej dla wszystkich służb i podmiotów ratowniczych, w szczególności dla służb podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Realizacja zadań w ramach Celu 3 Doskonalenie umiejętności ratowników oraz kadry dydaktycznej i szkoleniowej w zakresie działań ratowniczych, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym

W ramach wykorzystania potencjału dydaktycznego i logistycznego bazy szkoleniowej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wykonuje przewidziane zadania szkoleniowe we współpracy z komendami wojewódzkimi PSP oraz szkołami PSP, zgodnie z zatwierdzonym „Planem Nadzoru Dydaktycznego” (PND) na dany rok kalendarzowy. Zadanie realizowane jest cyklicznie (rok szkoleniowy). Celem optymalnym zadania jest wykorzystanie potencjału kadry dydaktycznej oraz możliwości logistycznych oraz przypisanych specjalizacji ratowniczych szkołom PSP i ośrodkom szkolenia PSP w kształceniu zarówno kadry instruktorskiej i strażaków.

Kierunek 3.1. Utrzymanie właściwego poziomu finansowania działań szkoleniowych, dokonanie niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych oraz zakup odpowiednich narzędzi szkoleniowo – dydaktycznych dla ośrodków szkoleniowych, które szkoła służby zawodowe i społeczne organizacje ratownicze

W 2015 r. kontynuowano realizację projektu „Zwiększenie skuteczności prowadzenia akcji ratowniczych (DAR)” (2014 - 2015), w ramach którego zostały zakupione 3 komory dymowe na łączną kwotę 3 076 704 zł oraz zaplanowano budowę 22 zestawów modułowych wielofunkcyjnych trenażerów ratowniczych na łączną kwotę 15,8 mln zł (skutecznie wykonawca dostarczył trzy zestawy). Trenażery ratownicze otrzymała Szkoła Aspirantów PSP w Krakowie oraz Ośrodek Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie i Ośrodek Szkolenia Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu. Natomiast komory dymowe trafiły do Komend Wojewódzkich PSP w Poznaniu, Rzeszowie i Olsztynie.

Koniecznym wydaje się być stworzenie motywacyjnego systemu zatrudniania kadry instruktorskiej do realizacji szkoleń centralnych oraz zadanie szczegółowe opracowanie motywacyjnego systemu zatrudniania kadry instruktorskiej do realizacji szkoleń centralnych realizowane jest przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze szkołami PSP, komendy wojewódzkie PSP. Zadanie to w 2015 r. zrealizowano częściowo. Efektem działań jest systematyczne wypełnienie zaplanowanych zadań szkoleniowych, dokonano analizy przedsięwzięć edukacyjnych oraz korekt w zakresie realizacji niektórych z zadań, które zwróto w rozdzielnikach na centralne szkolenia nurkowe i wysokościowe. Przygotowane rozwiązanie funkcjonuje jedynie w zakresie ratownictwa wodnego i wysokościowego. Istnieje realna potrzeba stworzenia dokumentu, który uwzględni inne obszary szkoleniowe oraz określi „motywacyjny systemu zatrudniania kadry instruktorskiej w szkołach PSP i komendach wojewódzkich PSP”.

Związek OSP RP realizując szkolenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy prowadzi na bieżąco monitoring wyposażenia w sprzęt. Zużyty sprzęt jest na bieżąco wymieniany i uzupełniany nowym. Zadaniem ZOSP RP jest bowiem dbałość o zapewnienie strażakom ratownikom OSP normatywnego wyposażenia w środki ochrony indywidualnej i certyfikowany sprzęt ratowniczy, jak też podnoszenie sprawności w zakresie działań ratowniczych poprzez systematyczną poprawę wyszkolenia strażaków.

W szkołach średnich działa wiele klas mundurowych o profilu pożarniczym, które są doskonałym miejscem na realizację szkoleń i przygotowanie przyszłych strażaków ratowników, którzy zasila szeregi społecznych organizacji lub też podejmą służbę zawodową. Z inicjatywy Związku OSP RP opracowany został we współpracy ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej „Programu nauczania przedmiotu dodatkowego dla klas mundurowych o profilu pożarniczym”. Projekt programu zawiera treści „Programu szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP” będącego częścią „Systemu szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”. Związek OSP RP współpracuje z wieloma szkołami i nauczycielami realizującymi program szkolenia w klasach mundurowych o profilu pożarniczym.

Ministerstwo Obrony Narodowej - Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa realizuje zakupy nowoczesnego sprzętu pożarniczego dla Wojskowych Straży Pożarnych. Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa w 2015 r. na zakupy nowoczesnych samochodów pożarniczych na potrzeby Sił Zbrojnych RP wykorzystwała kwotę około 37 mln zł pochodzących z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej. W ramach tych wydatków zakupiono 36 samochodów ratowniczo-gaśniczych:

- średni – 17 sztuk,
- ciężki – 3 sztuki,
- lotniskowy – 8 sztuk,
- lekki (poligonowy) – 8 sztuk.

Na potrzeby szkoleń wojskowych straży pożarnych z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy zakupiono 67 zestawów do ćwiczeń (fantom w formie torsu oraz manekin ewakuacyjny) oraz 67 defibrylatorów zautomatyzowanych (na wyposażenie samochodów ratowniczo-gaśniczych).

W Siłach Zbrojnych RP łączna liczba samochodów będących na wyposażeniu wojskowych straży pożarnych to 188, średnia wieku pojazdów ratowniczo-gaśniczych w Wojskowej Ochronie Przeciwpożarowej wynosi 13 lat. Wszystkie samochody pożarnicze posiadają na wyposażeniu zestawy ratownicze PSP R1.

Ministerstwo Obrony Narodowej - Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa realizuje budowę poligonu pożarniczego na potrzeby Sił Zbrojnych RP. W 2015 r. zakończono pierwszy zasadniczy etap budowy poligonu pożarniczego na potrzeby grup ratownictwa lotniskowego (GRL) wykonujących zadania na wszystkich lotniskach Sił Zbrojnych RP. Zakończenie przekazania do eksploatacji poligonu planowane jest w I kwartale 2016 r. Poligon składa się z komory rozgorzeniowej, komory dymowej oraz systemu trenażerów do symulacji zdarzeń

na statkach powietrznych Sił Zbrojnych RP na bazie makiet 1:1 statków powietrznych F-16, CASA i Mi-17. Realizacja szkolenia GRL odbywa się zgodnie z wymogami STANAG 7145 CFR, który wskazuje konieczność szkolenia lotniskowych służb ratowniczych w realnych warunkach zdarzenia co najmniej 2 razy w roku w dzień i 1 raz w roku w nocy.

Mając na uwadze zapewnienie obywatelom jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia, mienia i środowiska, Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa wystąpiła z inicjatywą włączenia wojskowych straży pożarnych do KSRG. Z dniem 19 października 2015 r. do KSRG włączonych zostało 6 wojskowych straży pożarnych. W nadchodzących latach planuje się włączenie kolejnych wojskowych straży pożarnych.

Oprócz tego 69 wojskowych straży pożarnych regularnie udziela pomocy Państwowej Straży Pożarnej w ramach podpisanych z Państwową Strażą Pożarną porozumień. W 2015 r. brały one udział w 2070 takich zdarzeniach. W perspektywie lat 2016 - 2020 planuje się także wyposażenie punktów alarmowych wojskowych straży pożarnych w System Wspomagania Decyzji (SWD), które mają być kompatybilne z SWD PSP.

Termomodernizacja wybranych obiektów Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie realizowana jest we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt obejmował termomodernizację wybranych obiektów CSPSP: budynek dydaktyczno-hotelowy, sala gimnastyczna, magazyn, stołówka. Projekt został zakończony z dniem 31 grudnia 2015 r.

SGSP dokonała zakupu zestawu telekonferencyjnego terminala wideokonferencyjnego XT7100 Avaya-Radvisionna na rzecz powstającej Pracowni Koordynacji Ratownictwa w ramach Katedry Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W SGSP zakup sprzętu dydaktycznego odbywa się ze środków przeznaczonych na dydaktykę. Dodatkowo kupowany jest sprzęt w ramach projektów badawczych i rozwojowych (ze środków finansowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej).

Doposażenie techniczne Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej SGSP w sprzęt specjalistyczny dokonywane jest przy udziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej PSP. W 2015 r. wprowadzono do użytkowania w JRG SGSP następujący sprzęt:

- naczepa transportowa,
- wózek widłowy,
- naczepa laweta,
- koparko – ładowarka,
- namiot o pow. użytkowej 300 m²,
- 350 plandek pokryciowych 15x20 m z linkami,
- zestaw sprzętu wysokościowo – alpinistycznego,

- geofon,
- 2 samochody operacyjne,
- średni samochód ratowniczo – gaśniczy GBA 2,5/27,
- średni samochód ratownictwa chemicznego SRChem,
- średni samochód ratownictwa wodnego SRW,
- samochód dowodzenia i łączności (batalionowe stanowisko kierowania) SDŁ,
- kontener kwatermistrzowski KKw,
- kontener przeciwpowodziowy z zaporami KPPZ,
- motopompa przewoźna do wody zanieczyszczonej o wydajności 7700 l/min.,
- przewoźny agregat prądowórczy o mocy 45 kVA,
- 2 przyczepy do przewozu kontenerów.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu dokonała zakupu plandek pokryciowych z linkami mocującymi na Magazyn Centralny Komendanta Głównego PSP zlokalizowany w Szkole Aspirantów PSP w Poznaniu. W ramach zadania zakupiono w 2015 r.:

- 225 szt. plandek pokryciowych,
- 225 szt. linek mocujących.

Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu zakupiła namiot pneumatyczny z wyposażeniem (1 zestaw do ogrzewania, 2 szt. czujek tlenu węgla, 1 zestaw do oświetlenia).

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu przebudowała parter i piwnice budynku internatu oraz holu budynku socjalnego. Przebudowa parteru przyczyniła się do poszerzenia bazy noclegowej o 32 miejsca i pozwoliła na zwiększenie liczby szkolonych słuchaczy w ramach kursów realizowanych przez Szkołę. Przebudowa piwnic przyczyniła się do podniesienia możliwości logistycznych w zakresie magazynowania posiadanego mienia oraz stworzenie odpowiedniego zaplecza socjalnego dla słuchaczy (szatnie, pralnie, suszarnie). Ponadto uległy znacznej poprawie warunki dotyczące ochrony przeciwpożarowej obiektu (SSP, oświetlenie ewakuacyjne, wydzielenie stref pożarowych) – przebudowywana część budynku została dostosowana do aktualnie obowiązujących przepisów w tym zakresie.

SA PSP w Poznaniu wykonała również remont elewacji i pokrycia dachu budynku internatu Szkoły. W ramach zadania wykonano roboty remontowo-budowlane polegające na:

- dodatkowym pokryciu połaci dachu jedną warstwą papy termozgrzewalnej, co pozwoliło na zwiększenie szczelności i poprawę stanu technicznego obiektu,
- naprawie i malowaniu elewacji budynku, co przyczyniło się do poprawy estetyki obiektu.

Kierunek 3.2. Stałe odtwarzanie zasobów sprzętu i materiałów w miarę ich zużycia w działalności szkoleniowej w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia.

W celu prawidłowej realizacji zadań dydaktyczno-szkoleniowych Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie otrzymała kontener ze sprzętem ochrony dróg oddechowych w ramach projektu „Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego”. CS PSP w Częstochowie dokonał również zakupów w celu odtworzenia zasobów sprzętu zużytego, a także sprzętu służącemu poprawie warunków szkolenia i zapewnienia ciągłości procesu dydaktycznego:

- naczepa niskopodwoziowa,
- zestaw hydrauliczny,
- pilarki do drewna (10 szt.),
- sanie ratownictwa lodowego (2 szt.),
- koparko-ładowarka,
- namioty modułowe z wyposażeniem (4 szt.),
- zapory przeciwpowodziowe 200 mb.

Projekt realizowany przez CNBOP „Rozbudowa potencjału badawczo–dydaktycznego województwa mazowieckiego w zakresie doskonalenia wdrażania efektów prac badawczych i rozwojowych w obszarze ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności” we współpracy z Mazowieckim Biurem Planowania Regionalnego oraz z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych. W 2015 r. opracowano koncepcję uzupełnienia infrastruktury badawczo dydaktycznej CNBOP-PIB wraz ze złożeniem wniosku. Wniosek jest po pierwszej pozytywnej ocenie dokonanej przez ekspertów w MNiSW. Zadanie realizowane jest poprzez konsultacje zespołów laboratoriów CNBOP-PIB z naukowcami z innych jednostek naukowo-badawczych oraz analizę rynku zleceń na realizację badań. Na rok 2016 zaplanowane jest zakończenie procedury aplikacyjnej oraz ewentualne podpisanie umowy. Planowane do uzyskania efekty to:

- modernizacja infrastruktury CNBOP-PIB dedykowanej realizacji szkoleń i konferencji oraz uzupełnienie istniejącej infrastruktury badawczej o uniwersalne stanowisko badawcze do prowadzenia badań w makro skali (także na potrzeby opinii sądowych i ekspertyz technicznych) na potrzeby laboratoriów oraz służące do szkoleń i pokazów dot. profilaktyki i edukacji społecznej;
- stanowisko do badań odporności ogniowej różnych wyrobów;
- zespół stanowisk do badań źródeł światła;
- komora bezprzeciągowa;
- stanowisko do badań przestrzennego rozsyłu światłości źródła;
- stanowiska do badań kompatybilności elektromagnetycznej (EMC);
- stanowisko do badań funkcjonalnych detektorów tlenku węgla (CO);

- ekranowa komora bezechowa;
- stanowisko do badania zasilaczy elektrycznych i pneumatycznych;
- stanowisko badawcze do pomiarów natężenia i strat przepływu wody w pompach pożarniczych o wydajności do 60 000 dm³/min.

Realizacja projektu „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” – DAR, jako jeden z etapów działania realizacji „Programu rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015 - 2020” oraz realizacji programu „Prognozowanie inwestycji PSP w zakresie finansowania europejskiego w latach 2014 - 2020”. W ramach podniesienia skuteczności prowadzenia długotrwałych działań ratowniczych przewidziano m.in. wyposażenie PSP w komory dymowe i komory rozgorzeniowe.

Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu zakupiła przenośne motopompy pożarnicze do wody zanieczyszczonej wraz z osprzętem oraz naczepę specjalną transportową z podestem ruchomym. Jest to doposażenie techniczne zasobów sprzętowych w celu zapewnienia ciągłości procesu szkolenia oraz podniesienia gotowości operacyjnej Kompanii Szkolnej Centralnego Odvodu Operacyjnego związanej z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Kierunek 3.3. Włączenie podmiotów PRM w proces szkolenia ratowników w celu poprawy skuteczności udzielania kwalifikowanej pomocy.

Szkolenie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy zrealizowane zostało przez Wojskowe Centrum Kształcenia Medycznego w Łodzi, Centrum Szkolenia Logistyki w Grudziądzu, Centrum Szkolenia Marynarki Wojennej w Ustce. Zadania w zakresie nadzoru merytorycznego oraz nadzoru w zakresie organizacji i przebiegu szkoleń realizuje Koordynator Ratownictwa Medycznego MON.

W roku 2015 w ośrodkach Związku OSP RP przeszkolono ponad 1 423 członków OSP na 46 kursach kwalifikowanej pierwszej pomocy, zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (Dz.U. Nr 60, poz. 408) oraz 1 337 strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych na 46 kursach potwierdzających kwalifikacje w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Kierunek 3.4. Stworzenie warunków motywacyjnych do podejmowania przez lekarzy specjalizacji z medycyny ratunkowej oraz do podejmowania przez nich pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym i zespołach ratownictwa medycznego z uwagi na braki fachowego personelu medycznego w systemie PRM

Minister Zdrowia monitoruje rozwiązania usprawniające system specjalizacji lekarskich poprzez skrócenie okresu uzyskiwania tytułu specjalisty. Wspierany jest w realizacji tego zadania przez Wojewodów, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Centrum Egzaminów Medycznych. Według Centralnego Rejestru Lekarzy i Lekarzy Dentystów Rzeczypospolitej Polskiej prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską, liczba lekarzy

specjalistów (tj. lekarzy posiadających specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w danej dziedzinie medycyny) w dziedzinie medycyny ratunkowej wynosi 903, w tym 900 lekarzy wykonujących zawód (stan na dzień 31 grudnia 2015 r.).

Na postępowania kwalifikacyjne w 2015 r. w dziedzinie medycyny ratunkowej Minister Zdrowia przyznał łącznie 375 miejsc rezydenckich.

Natomiast według rejestru lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne prowadzonego przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (CMKP), w trakcie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej jest obecnie 517 lekarzy (stan na dzień 31 grudnia 2015 r.).

Aktualnie uprawnienia do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej posiadają 142 jednostki dysponujące 847 miejscami szkoleniowymi.

Nabór na specjalizację oraz realizacja szkolenia specjalizacyjnego lekarzy w dziedzinie medycyny ratunkowej odbywa się w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy, tj. *ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz. U. z 2015 r. poz. 464, z późn. zm.) oraz *rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów* (Dz.U. z 2013 r. poz. 26).

Zadanie realizowane jest w systemie ciągłym. Realnym efektem zadania jest wzrost liczby lekarzy posiadających tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny ratunkowej.

Od początku realizacji projektu pn. „Wsparcie systemu ratownictwa medycznego poprzez kształcenie zawodowe lekarzy, ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych”, tj. od 01 września 2009 r. do 30 czerwca 2015 r.:

- 9050 (599 w 2015 r.) ratowników medycznych ukończyło kurs doskonalący, co stanowi 106,47% wykonania założonego w PRiOL wskaźnika,
- 1182 (44 w 2015 r.) dyspozytorów medycznych ukończyło kurs doskonalący, co stanowi 93,96% wykonania założonego w PRiOL wskaźnika,
- 633 (0 w 2014 r.) ratowników medycznych i 125 (0 w 2014 r.) dyspozytorów medycznych ukończyło seminarium (w projekcie organizację seminariów zaplanowano tylko w roku 2012 i 2013),
- 585 (27 w 2015 r.) lekarzy otrzymało wsparcie finansowe, w tym 366 (102 w 2015 r.) lekarzy ukończyło pełen cykl kursów specjalizacyjnych z medycyny ratunkowej, co stanowi 63,66% i 183% założonego w Programie Ratownictwa i Ochrony Ludności wskaźnika.

W ramach projektu w całej Polsce organizowane były kursy specjalizacyjne dla lekarzy kwalifikujących się do kształcenia specjalizacyjnego w zakresie medycyny ratunkowej oraz kursy doskonalące dla ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych zgodnie z *ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym* i rozporządzeniami Ministra Zdrowia: *w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych* oraz *w sprawie doskonalenia zawodowego dyspozytorów medycznych*. Kursy z medycyny ratunkowej dla lekarzy organizowane są przez CMKP oraz Uniwersytety Medyczne wyłonione w drodze zamówień

publicznych. Kursy dla dyspozytorów medycznych i ratowników medycznych organizowane są przez wykonawców wyłonionych przez CMKP w drodze zamówień publicznych. Od początku realizacji projektu do 30 czerwca 2015 r. przeprowadzono 285 (27 w 2015 r.) kursów specjalizacyjnych z medycyny ratunkowej dla lekarzy, 376 (34 w 2015 r.) kursy dla ratowników medycznych i 84 (7 w 2015 r.) kursów dla dyspozytorów medycznych.

Zadanie zakończono 30 czerwca 2015 r. Uzyskany efekt zrealizowanego zadania to zapewnienie wykwalifikowanej kadry medycznej z zakresu medycyny ratunkowej, z pełnym zakresem wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, pozwalających na podejmowanie szybkich, specjalistycznych działań leczniczych w sytuacji nagłego zagrożenia zdrowia i życia, zgodnie z obowiązującymi standardami.

Kierunek 3.5. Zwiększenie wykorzystania metod e-learningu w realizacji programów szkoleniowych dla kadr zarówno w służbach państwowych, jak i w społecznych organizacjach ratowniczych

Zadanie dotyczące zwiększenia liczby szkoleń w systemie e-learningowym oraz ich udziału w ogólnej puli szkoleń, ujęto w realizacji „Programu rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015 - 2020”. Przedsięwzięcie to zostało zlecone przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej – Szkole Główniej Służby Pożarniczej, która to do końca II kwartału 2016 roku ma za zadanie „opracować koncepcję rozwoju kształcenia na odległość na potrzeby krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz systemu ochrony ludności”.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Szkoła Główna Służby Pożarniczej zorganizowała i przeprowadziła szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej w formie blended learning. Zamieszczone zostały na platformie e-learningowej 14 kursów/bloków tematycznych i blok organizacyjny wprowadzający do szkolenia (66h e-wykładów, 5h e-ćwiczeń) oraz 6h zajęć praktycznych w laboratorium i 6h zajęć praktycznych w zakładzie pracy. Ponadto opracowano moduł wyboru prac końcowych, 6 zestawów testów egzaminacyjnych i ankiety ewaluacyjnej. W ciągu roku prowadzona była na bieżąco aktualizacja tych materiałów oraz treści kursów i hiperłączy na platformie e-learningowej. Sukcesywnie udostępniane są na platformie e-learningowej SGSP treści wykładów wraz z ćwiczeniami, dostępnymi dla słuchaczy do momentu zakończenia szkolenia. Słuchacze objęci byli opieką mentorską wykorzystującą narzędzia komunikowania się: forum, e-mail, czat. W połowie szkolenia bądź w jego ostatnim etapie odbywał się 2-dniowy zjazd stacjonarny, podczas którego przeprowadzone zostały obowiązkowe zajęcia praktyczne na terenie SGSP – 6h i w zakładzie pracy – 6h. Każdy z uczestników miał też obowiązek wykonania i zaliczenia pod opieką nauczycieli 4 zadań w systemie zdalnym oraz napisania pracy końcowej. Po upływie 5-7 tygodni od rozpoczęcia szkolenia przeprowadzony był egzamin końcowy (elektroniczny test) w siedzibie SGSP.

Odbyły się w 2015 r. cztery edycje szkolenia z udziałem 174 uczestników oraz dwie edycje szkolenia dla 138 uczestników. Wydano zaświadczenia o ukończeniu szkolenia 308 uczestnikom, którzy spełnili warunki dopuszczenia do egzaminu końcowego i go zdali.

W Szkole Głównej Służby Pożarniczej prowadzone są studia podyplomowe w zakresie Bezpieczeństwo i Higiena Pracy w części e-learningowe. W 2015 r. dokonano aktualizacji i przeprowadzenia na odległość 3 kursów komplementarnych (blended learningowych) dla słuchaczy studiów podyplomowych BHP-6 (ogółem 18h spośród 103h dydaktycznych). Udostępniono słuchaczom 3 kursy zdalne złożone z 6 bloków tematycznych opartych na samokształceniu z pomocą nauczyciela/autora. Kursy te charakteryzują się asynchroniczną formą kontaktu (forum, komunikator pocztowy, e-mail) oraz częściowo na modelu e-akademickim. Ogółem w e-kursach wykorzystano szeroko narzędzia platformy i pomoce multimedialne (m.in. prezentacje interaktywne, poradniki, słowniki pojęć, quizy podsumowujące wiedzę, zadania on-line i off-line, testy). E-zajęcia przeprowadzono od dnia 17 lutego 2015 r. do dnia 18 maja 2015 r., 125 słuchaczy objętych e-learningiem przedmiotów pierwszego semestru studiów podyplomowych BHP-6 zaliczyło kursy.

Szkoła Główna Służby Pożarniczej prowadzi niestacjonarne studia I stopnia dla strażaków w służbie stałej i dla osób cywilnych na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego w części e-learningowej. Opracowano i zaimplementowano na platformę e-learningową SGSP materiały dydaktyczne do 5 kursów/bloków tematycznych i przeprowadzono na odległość 5 kursów komplementarnych (blended learningowych) dla studentów II roku studiów niestacjonarnych (ogółem 12h e-wykładów spośród 104h dydaktycznych). Udostępniono studentom 5 kursów zdalnych/bloków tematycznych opartych na samokształceniu z opieką nauczyciela/mentora. Podczas tych kursów stosowana jest forma kontaktu zarówno asynchroniczna, jak i synchroniczna. Ogółem w e-kursach wykorzystano szeroko narzędzia platformy i pomoce multimedialne (m.in. interaktywne prezentacje, słowniki pojęć, quizy podsumowujące wiedzę, zadania). E-zajęcia prowadzone były od dnia 02 grudnia 2015 r. do dnia 17 stycznia 2016 r. Ponad 190 studentów objętych e-learningiem zaliczyło przedmioty drugiego semestru studiów niestacjonarnych I stopnia.

Szkolenie pt. „Pierwsze kroki w bibliotece” w formie e-learningu prowadzi Biblioteka SGSP dla studentów uczelni. W 2015 r. zaktualizowano i przeprowadzono na odległość szkolenia bibliotecznego w formie klasycznego akademickiego e-learningu dla studentów pierwszego roku studiów inżynierskich i licencjackich na Wydziałach Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Siedmiu grupom studentów udostępniono w układzie tematycznym 5 modułów zdalnych opartych na samokształceniu z możliwością kontaktu asynchronicznego (forum, komunikator pocztowy, e-mail). W szkoleniu wykorzystano szeroko narzędzia platformy i pomoce multimedialne (m.in. interaktywne prezentacje, filmy, quizy podsumowujące wiedzę oraz test zaliczeniowy). E-zajęcia realizowano od dnia 12 października 2015 r. do dnia 25 stycznia 2016 r. dla 7 grup studentów w roku akademickim 2015/2016. Wpisano do indeksu zaliczenia pierwszego semestru studiów ok. 600 studentom w roku akademickim 2015/2016.

Wykorzystywana jest Witryna Edukacyjna SGSP we wspieraniu procesu dydaktycznego materiałami uzupełniającymi wykłady prowadzone w salach. W 2015 r. upubliczniono przekazane przez autorów/nauczycieli akademickich materiały dydaktyczne z 5 przedmiotów wykładanych dla studentów Wydziałów Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Przenoszono pliki w zakładane repozytoria, które udostępniono 7 grupom studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Materiały udostępniane były

sukcesywnie, zgodnie z założeniami wykładowców i planu zajęć. Założono konta dostępne dla grup studenckich z ich obsługą poprzez serwer pocztowy w domenie e-sgsp.edu.pl. Od semestru zimowego roku akademickiego 2015/2016 po utworzeniu przez CENpI kont grupy studenckiej, autor materiału/wykładowca może samodzielnie zamieszczać materiały do pobrania i informacje dla studentów. Zadanie to wykonane od dnia 02 października 2015 r. do dnia 30 stycznia 2016 r.

SGSP wykorzystuje Witrynę Edukacyjną w ramach wspomagania zajęć dydaktycznych materiałami uzupełniającymi wykłady stacjonarne. Udostępniono studentom 2 grup studiów niestacjonarnych Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego materiały dydaktyczne do sześciu przedmiotów wykładanych na uczelni, które opracowane zostały w CENpI w oparciu o autorskie materiały dydaktyczne z 6 wybranych przedmiotów. Dostęp do materiałów po zalogowaniu jest zabezpieczony tylko dla grup uczestniczących w wykładach prowadzonych stacjonarnie. Ulokowano 6 przedmiotów w jednym repozytorium. Materiały dostępne są od października 2015 r. do 30 stycznia 2016 r. Z repozytoriów zostało pobranych ponad 500 plików.

Wykorzystano Witrynę Edukacyjną we wspomaganiu zajęć dydaktycznych dydaktycznymi materiałami wykładowymi na Studiach Podyplomowych SGSP poprzez udostępnienie słuchaczom 14 grup studenckich z 9 rodzajów studiów podyplomowych Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego i Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego materiałów dydaktycznych do 232 przedmiotów. Opracowano i poddano modyfikacji 389 plików autorskich materiałów dydaktycznych, a następnie opublikowano w wersji skryptowej i upubliczniono w Witrynie Edukacyjnej SGSP. Dostęp do materiałów możliwy jest po zalogowaniu tylko dla grup uczestniczących w wykładach prowadzonych stacjonarnie. Udostępnienie materiałów trwało od stycznia 2015 r. do grudnia 2016 r.

Spostrzeżenia i trudności w realizacji zadań Celu 3

1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej wskazuje, iż przewidywana jest korekta harmonogramu „Programu rozwoju szkół i ośrodków szkolenia PSP na lata 2015 - 2020”.
2. Minister Zdrowia wskazuje, iż przyczyną ewentualnych trudności w realizacji monitorowania rozwiązań usprawniających system specjalizacji lekarskich poprzez skrócenie okresu uzyskiwania tytułu specjalisty może być ograniczone zainteresowanie lekarzy podejmowaniem szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie medycyny ratunkowej.
3. Minister Zdrowia sygnalizuje ewentualne trudności przy realizacji wsparcia systemu ratownictwa medycznego poprzez kształcenie zawodowe lekarzy, ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych. Założony wskaźnik odnośnie liczby dyspozytorów medycznych, którzy ukończą kurs doskonalący, tj. 1 920 do dnia 30 czerwca 2015 r. nie został osiągnięty (za zgodą Instytucji Zarządzającej PO KL wskaźnik został zmniejszony do 1 258). Powyższa zmiana spowodowana jest zmniejszeniem liczby dyspozytorów medycznych pracujących w systemie ratownictwa medycznego z 2 553 w 2009 r. (kiedy tworzone były założenia do projektu) do 1 775 w 2014 r. (stan na 28 lutego 2014 r.). Dodatkowo, prognozy Departamentu Nauki

i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia wskazują, że na dzień 01 stycznia 2015 r. zatrudnionych w systemie będzie 1 675 dyspozytorów medycznych. W związku z faktem, że w ramach projektu założono przeszkolenie 75% dyspozytorów zatrudnionych w jednostkach systemu, wskaźnik zmniejszono do 1 258 tj. 75% z 1 675. Obniżenie liczby dyspozytorów medycznych spowodowane jest nowelizacją ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym na podstawie *ustawy z dnia 23 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego* (Dz.U. z 2013 r. poz. 1635). Zgodnie z art. 21 ust. 3 pkt 10 ustawy o PRM, wojewódzki plan działania systemu zawiera informacje dotyczące m. in. lokalizacji, terenu działania i liczby stanowisk dyspozytorów medycznych, którą określa się przyjmując, że jedno stanowisko przypada na każde 200 tys. mieszkańców, jednak nie mniej niż 2 stanowiska dyspozytorów medycznych w lokalizacji. Przedmiotowy przepis jednoznacznie wskazuje minimalne wymagania dotyczące liczby stanowisk dyspozytorów medycznych w danej lokalizacji. Stosując przelicznik z cytowanego powyżej przepisu ustawy o PRM, należy wskazać, że docelowa liczba stanowisk dyspozytorów medycznych, biorąc pod uwagę populację Polski, powinna wynosić około 200. Jednakże, wojewodowie na podstawie analizy natężenia liczby zgłoszeń mają prawo do ustalenia liczby stanowisk w zależności od potrzeb i ostatnio deklarowana przez nich docelowa liczba wynosi 233. Przyjmując, że na zapewnienie całodobowej obsady jednego stanowiska dyspozytorskiego potrzeba około 5 etatów przeliczeniowych, to ostateczna liczba pracujących dyspozytorów medycznych na przełomie 2015/2016 r. będzie kształtować się na poziomie minimum 1 165 osób.

Podsumowanie prac w 2015 r.

2015 był pierwszym pełnym rokiem realizacji Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014 - 2020.

Podsumowując ten rok pracy, wskazać należy, iż nie jest jeszcze możliwe dokonanie oceny pod kątem ewentualnych ryzyk w realizacji Celów Programu. Choć jest już wskazywana potrzeba korekty harmonogramu realizacji zadań szczegółowych. Na tym etapie realizacji Programu nie powinno to jednak wpływać na dotrzymanie poszczególnych terminów i realizację Celów.

W dniu 28 kwietnia 2015 r. w ówczesnym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zorganizowane zostało seminarium podsumowujące realizację Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności w 2014 r. Przedstawione zostały kierunki szkolenia strażaków zawodowych oraz ratowników działających w społecznych organizacjach ratowniczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa górskiego i ratownictwa wodnego. Omówiono współpracę Ministra Spraw Wewnętrznych ze społecznymi organizacjami ratowniczymi oraz współdziałanie organizacji pozarządowych ze służbami zawodowymi. Podczas seminarium przedstawiono również obszary badań naukowych i tematy projektów realizowanych przez CNBOP-PIB, a SGSP przedstawiła projekt wirtualnego stanowiska symulacji zdarzeń na potrzeby szkolenia strażaków oraz dla osób podejmujących decyzje w czasie działań ratowniczych.

W seminarium wzięli udział przedstawiciele instytucji i organizacji, które zaangażowane są w realizację *Programu Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014 - 2020*. Wśród nich byli: przedstawiciele ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ówczesnego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwa Zdrowia, Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Głównej Policji, Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie, wojewódzkich Wydziałów Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz społecznych organizacji ratowniczych: Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w 2015 r. po raz drugi rozpoczęło program aktywizacji zawodowej dla studentów uczelni zagranicznych. „Wizyta studyjna” to bezpłatny staż dla polskich słuchaczy uczelni zagranicznych. Celem programu jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w Ministerstwie. Uczestnicy podczas wizyty m.in. biorą udział w spotkaniach z pracownikami Ministerstwa oraz realizują przydzielone zadania. Uczestnicy stażu to studenci prawa, finansów i bankowości, zarządzania oraz logistyki. Każdemu stażyście został przydzielony opiekun z obszaru, który ich najbardziej interesuje, np. migracje, prawo, czy współpraca międzynarodowa. Stażyści otrzymali zadania do wykonania, które będą musieli przygotować w formie prezentacji. W ostatnim dniu wizyty, efekty ich pracy zostały ocenione

przez komisję. Stażysta pozostający pod opieką pracowników ówczesnego Departamentu Ratownictwa i Ochrony Ludności MSW przygotował prezentację „Rola OSP włączonych do KSRG w systemie bezpieczeństwa państwa”. Stażysta ten został jednym z dwóch najwyższej ocenionych stażystów i w ramach nagrody został zaproszony do udziału w dwumiesięcznych płatnych praktykach w ramach programu pn.: „Praktyki dla Najlepszych”.

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w grudniu 2015 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji kontrolę P/15/004 dot. realizacji celów Strategii „Sprawne Państwo 2020” W zakresie realizacji zadań wpisanych w Cel 7 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego, Kierunek interwencji 7.4. Ratownictwo i ochrona ludności, Zadanie - Rozwój sfery ochrony ludności 2013 - 2014, w ocenie NIK w działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości, a rzeczowe efekty działań zakończonych zostały osiągnięte.

Wykaz najważniejszych zadań/przedsięwzięć zakończonych w ramach Programu w 2015 r.:

1. W ówczesnym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych opracowano standardowe procedury operacyjne do Planu Zarządzania Kryzysowego działu administracji rządowej „sprawy wewnętrzne”.
2. W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych opracowano „Krajowy plan postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych” (zatwierdzony w dniu 11 maja 2015 r.).
3. Zakończono realizację 12 inwestycji w zakresie wsparcia infrastruktury Państwowego Ratownictwa Medycznego.
4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej dokonał corocznej aktualizacji analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa, opracowanych według załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. Nr 46, poz. 239).
5. W II kwartale 2015 r. w Komendzie Głównej PSP dokonano corocznej aktualizacji analiz zagrożeń dla wszystkich powiatów i województw. Analizy zagrożeń opracowywane są zgodnie z metodyką oceny zagrożeń gmin i powiatów zawartą w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. Nr 46, poz. 239).
6. Opracowano nowe standardy wyposażenia dla samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych, wykorzystywanych podczas akcji ratowniczo-gaśniczych przez jednostki PSP.
7. W Komendzie Głównej PSP opracowano tabele wyposażenia dla poszczególnych województw oraz szkół Państwowej Straży Pożarnej, określające:
 - a. wymagane (planowane) wyposażenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w pojazdy ratowniczo-gaśnicze i specjalne, kontenery oraz sprzęt i środki techniczne;

- b. wymagane (planowane) wyposażenie w sprzęt specjalistyczny, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa specjalistycznego (technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego);
 - c. wymagane (planowane) wyposażenie krajowych baz sprzętu specjalistycznego i środków gaśniczych.
8. W Komendzie Głównej PSP zmodyfikowano standardy wyposażenia samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych oraz opracowano nowe standardy wyposażenia dla samochodów pożarniczych i kontenerów wymiennych.
 9. W Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej, we współpracy z KW PSP, przygotowano w 2015 r. „Metodykę szacowania procenta populacji objętej czasem dojazdu (na przykładzie 15 min.) jednostek ochrony przeciwpożarowej, jako element analizy zabezpieczenia operacyjnego i planów ratowniczych”.
 10. W 2015 r. Minister Spraw Wewnętrznych zlecił 8 zadań publicznych społecznym organizacjom ratowniczym w sferze ochrony przeciwpożarowej (1 zadanie) oraz w zakresie szkoleń ratowników wodnych (4 zadania) i ratownictwa górskiego (3 zadania).
 11. Podczas realizacji projektu pn. „Wsparcie systemu ratownictwa medycznego poprzez kształcenie zawodowe lekarzy, ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych” (01 września 2009 r. - 30 czerwca 2015 r.):
 - a. ratownicy medyczni ukończyli kurs doskonalący,
 - b. dyspozytorzy medyczni ukończyli kurs doskonalący,
 - c. lekarze otrzymali wsparcie finansowe, dzięki temu ukończyli pełen cykl kursów specjalizacyjnych z medycyny ratunkowej,
 - d. przeprowadzono kursy specjalizacyjne z medycyny ratunkowej dla lekarzy, kursy dla ratowników medycznych i kursy dla dyspozytorów medycznych.
 12. Pod koniec 2015 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowano koncepcje w sprawie model dofinansowywania zadań ochrony przeciwpożarowej realizowanych przez jednostki OSP. Nowy model dofinansowania zawarty w dokumencie „Tryb i zasady udzielania dotacji dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w 2016 roku” został zatwierdzony w dniu 29 kwietnia 2016 r. przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast „Zakres przedmiotowy dotacji dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych wynikającego z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” oraz „Propozycje podziału środków z dotacji MSWiA, o których mowa w art. 11c ustawy o działalności pożytku publicznego” wynikające z „Trybu (...)” zostały zatwierdzone w dniu 19 maja 2016 r.

W 2015 r. była realizowana stała współpraca pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w ochronę ludności i ratownictwo. Wskazać należy na cykliczne ćwiczenia oraz szkolenia krajowe i międzynarodowe, w tym:

1. ćwiczenia NATO - CMX 2015 (04 - 10 marca 2015 r.),

2. ćwiczenie EDEN 2015 (14 - 16 kwietnia 2015 r.),
3. II Forum Systemu Ratowniczego Infrastruktury Krytycznej (8 października 2015 r.),
4. ćwiczenia RENEGADE (13-15 października 2015 r.),
5. ogólnokrajowe ćwiczenia Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania pk. PATROL 15 (17 - 19 listopada 2015 r.).

Podjęto działania legislacyjne, które doprowadziły do zmian w ustawodawstwie:

1. ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. poz. 867),
2. ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz.U. poz. 881),
3. ustawa z dnia 27 maja 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. poz. 1098),
4. ustawa z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1434),
5. ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz.U. poz. 1505),
6. ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (Dz.U. poz. 1327),
7. ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz.U. poz. 1629),
8. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu, trybu i częstotliwości przeprowadzania okresowych profilaktycznych badań lekarskich oraz okresowej oceny sprawności fizycznej strażaka Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. poz. 720),
9. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie wysokości środków finansowych w 2015 r. i ich podziału między jednostki ochrony przeciwpożarowej działające w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. poz. 1152),
10. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. poz. 1962),
11. rozporządzenie z dnia 2 grudnia 2015 r. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie trybu kierowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej na przeszkolenie zawodowe (Dz.U. poz. 2084),
12. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się

o przyjęcie do służby przygotowawczej w Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 30),

13. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 grudnia 2015 r. w sprawie trybu przyznawania rekompensaty pieniężnej członkowi ochotniczej straży pożarnej z tytułu niezdolności do pracy (Dz.U. poz. 2348),
14. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb szkoleń operatorów numerów alarmowych (Dz.U. poz. 2356).

Spis tabel

Tabela 1 Zadania realizowane w ramach Działania 12.1 osi priorytetowej XII Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013	9
Tabela 2 Dopuszczenie Ochotniczego Ratownictwa Wodnego przez ZOSP RP w 2015 r.	19
Tabela 3 Stan wyszkolenia strażaków (szkolenia doskonalące dla strażaków ze współdziałania z SP ZOZ LPR do 31 grudnia 2015 r.).....	21
Tabela 4 Samochody ratowniczo-gaśnicze zakupione przez ZOSP RP ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji	43
Tabela 5 Liczba przeszkolonych strażaków OSP w 2015 r.	49
Tabela 6 Inne szkolenia organizowane na indywidualnie potrzeby OSP w 2015 r.	51
Tabela 7 Kursy członków osp w 2015 r. (sprzęt przeciwpożarowy)	54
Tabela 8 Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych z dotacją NFOŚiGW	58